

တိပိဋကယောဆရာတော်

လူသားမေတ္တာ ဤတစ္ဆ

တိပိဋကဓမ္မလက်ဆောင်(၅၇)

(ယောဆရာတော်၏ တိပိဋကဘွဲ့ရ ၂၅ နှစ်ပြည့်
ငွေရတု အထိမ်းအမှတ် အထူးလက်ဆောင်)

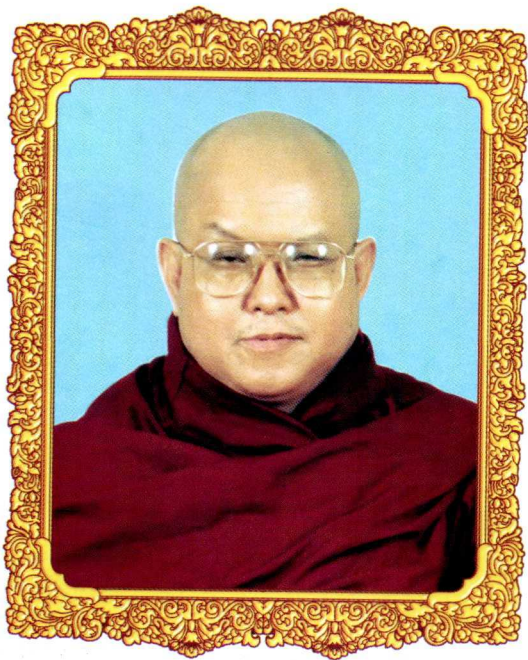
စတုတ္ထအကြိမ် ဓမ္မဒါန
ဆုငွေ(၁၀၀၀၀)

သာသနာဥပ္ပုဉ္ဇ ကောဇာ ၁၃၇၃-ခုနှစ်၊တော်သလင်းလ ၁၇ရက် ၂၀၁၁-ခုစက်တင်ဘာလ

လက်ဖျောက်တစ်ချက် စွမ်းအားတက်

- လက်ဖျောက်တစ်ချက်၊ လျှပ်တစ်ပြက်၊ မျက်စိတစ်မှိတ်တွင်။
- အက္ခရာတစ်လုံး၊ ရွတ်နေတုန်း၊ မဆုံးသေးမီတွင်။
- မေတ္တာစိတ်မြတ်၊ အအေးဓါတ်၊ ပို့လွှတ်ပေးလိုက်လျှင်။
- စုန်မဆိတ်သုန်း၊ ဘုရားဆုံးမ၊ ကျနုလိုက်နာ၊ ကျိုးရှိစွာ၊
ရိက္ခာသုံးသူပင်။
- လက်ဖျောက်တစ်ချက်၊ လျှပ်တစ်ပြက်၊ မျက်စိတစ်မှိတ်တွင်။
- အက္ခရာတစ်လုံး၊ ရွတ်နေတုန်း၊ မဆုံးသေးမီတွင်။
- ရုပ်နာမ်အစု၊ ပြောင်းလဲမှု၊ မှတ်ရှုပေးလိုက်လျှင်။
- ကောင်းမှုအားလုံး၊ လွှမ်း၍ဖုံး၊ ထိပ်ဆုံးရောက်သူပင်။
- သတိတည်ဆောက်၊ အသိရောက်သော်၊ လက်ဖျောက်တစ်ချက်၊
စွမ်းအားတက်၊ ထက်မြက်ဉာဏ်အမြင်။
- ဉာဏ်မြင်ထက်မှ၊ ချမ်းသာရ၊ ဒုက္ခလွတ်မည်ပင်။

တိပိဋကယောဆရာတော်

အရှင်သီရိန္ဒာဘိဝံသ (ယောဆရာတော်)

တိပိဋကဓရ၊ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏
လူသားဓမ္မဏှာ ဤကမ္ဘာ

တိပိဋက ဓမ္မလက်ဆောင် (၅၇)
(ယောဆရာတော်၏ တိပိဋကဘွဲ့ရ ၂၅-နှစ်ပြည့်
ငွေရတုအထိမ်းအမှတ် အထူးလက်ဆောင်)

စတုတ္ထအကြိမ် ဓမ္မဒါန
အုပ်ရေ (၁၀၀၀၀)

သာသနာ

ကောဇာ

သုဇ်

၂၀၀၀

သုက္က-နှစ် တော်သလင်းလ

၂၀၀၁-နှစ် စက်တင်ဘာလ

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်	- ၃၂၀၆၅၇၁၀၀၉
မျက်နှာပိုးခွင့်ပြုချက်အမှတ်	- ၃၂၀၅၇၃၁၀၀၉
ပုံနှိပ်သူ	- အောင်အေးမော် (၀၆၀၂၄) ဂုဏ်သီရိပုံနှိပ်တိုက် အမှတ်- ၅၂၊ လမ်း- ၃၀၊ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း - ၀၉၅၀၀၂၅၇၅၊ ၀၉၄၉၂၁၇၂၈၈
ထုတ်ဝေသူ	- ဦးကျော်ဟင်း (ယုံကြည်ချက်စာပေ)
အုပ်ချုပ်ရေး	- ၁၀၀၀၀
တန်ဖိုး	- ဓမ္မဒါန
အကြိမ်	- စတုတ္ထအကြိမ်

ထုတ်ဝေသည့်စာအုပ် ကတ်တလောက်အညွှန်း(CIP)

သိရိန္ဒာဘိဝံသ၊ အရှင် (တိပိဋကယောဆရာတော်)

၂၉၄၁၃

လူသားမေတ္တာ ဤတမ္ဘာ / အရှင်သိရိန္ဒာဘိဝံသ(တိပိဋကယောဆရာတော်)။

- ရန်ကုန်၊

ယုံကြည်ချက်စာပေ ၊ ၂၀၀၉ ။

၁၆၅ - စာ ၊ ၉ . ၅ × ၁၂ စင်တီ ။

(၁) လူသားမေတ္တာ ဤတမ္ဘာ

မာတိကာ

၁။ ကုသိုလ်ပေါင်းစု ငွေရတု	၁
၂။ တိပိဋက ကုသိုလ်ရ ဘဝအနှစ်ပါ	၃
၃။ တိပိဋက ဘဝတန်ဖိုး ကုသိုလ်တိုး	၂၁
၄။ ကုသိုလ်ကိုစု ငွေရတု	၃၆
၅။ မေတ္တာပေါင်းစု ငွေရတု	၅၃
၆။ လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ	၆၂
၇။ မေတ္တာတွဲကာ ပစ္စည်းရှာ	၈၀
၈။ မေတ္တာဖွေးဖြူ ပစ္စည်းကူ	၈၉
၉။ ကောင်းဆိုးနှစ်ဖြာလူခန္ဓာ ကောင်းတာထုတ်သုံးရ	၁၀၃
၁၀။ မြေ ရေအနံ့ ကောင်းကင်ဖြန့်	၁၁၆
၁၁။ ကုသိုလ်ကိုပြု ငွေရတု	၁၂၉
၁၂။ ထုတိဝေဒလ္လဂါထာ	၁၃၆

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

လူ့သားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

တိပိဋက ဓမ္မလက်ဆောင်(၅၇)

နမော ခဏ္ဍိ မေတ္တာမလဿ

၁။ ကုသိုလ်ပေါင်းစု ငွေရတု

- ❖ လူ့ဘဝမှာ၊ ကုသိုလ်သာ၊
မှန်စွာပဓာန။
- ❖ တစ်ယောက်တည်းလဲ၊ ကုသိုလ်ပဲ၊
အမြဲတိုးစေရ။

၂

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

- ❖ အများနှင့်တွဲ၊ ကုသိုလ်ပဲ၊
အမြဲပွားစေရ။
- ❖ သက်မဲ့သက်ရို၊ ဉာဏ်သတိဖြင့်၊
မိမိနှင့်သာ၊ တွဲရပါမူ၊
အပူကင်းကွာ၊ ကုသိုလ်သာ၊
ကောင်းစွာပွားစေရ။
- ❖ ကိုယ်စိတ်ကိုနိုင်၊ ကုသိုလ်ကိုင်သော်၊
ကိုယ်ပိုင်တန်ခိုး၊ ကိုယ်ဆွေမျိုး၊
ကိုယ်ကျိုးပြည့်စုံရ။
- ❖ ကိုယ်ကျိုးပြည့်စုံ၊ မေတ္တာခြုံကာ၊
ကောင်းစွာနိုးကြား၊ ဆောင်ရွက်ငြား၊
အများအကျိုး ပြည့်စုံရ။
- ❖ ကိုယ်ကျိုးသူကျိုး၊ အစုံတိုး၍၊
ကောင်းကျိုးရကြောင်း၊

ကုသိုလ်ပေါင်းစု၊ ငွေရတု၊

အောင်ဆုတိုး၍ အေးချမ်းရ။

ဗုဒ္ဓသာသနာနှင့် တွေ့ကြုံခွင့်ရတဲ့ လူတစ်ယောက်ရဲ့ မြတ်နိုးဖွယ်အကောင်းဆုံးရလဒ်အနှစ်ချုပ်က ကုသိုလ်တရားတစ်မျိုးတည်းပါ။ လူ့ဘဝမှာ ကုသိုလ်ရဖို့သာ ပဓာနအရေးကြီးဆုံးဖြစ်တယ်။ လူ့ဘဝမှာ ကုသိုလ်တရားလောက် အဖိုးတန်တဲ့အရာဟာ ဘာတစ်ခုမှမရှိပါဘူး။ ကုသိုလ်တရားသာ အားတက်ဖွယ် အကောင်းဆုံး အဖိုးအတန်ဆုံးပါ။ လူသားအားလုံး ကုသိုလ်ရသလောက် သိမ်းကျုံးယူဖို့ လူဖြစ်လာကြတာပါ။ ရတနာ၃-ပါးနှင့်ဆက်စပ်ခွင့်ရနေတဲ့ လူ့ခန္ဓာထဲမှာ စိန်ရွှေ

ငွေလောက်ရတနာတွေထက် တန်ဖိုးအလွန်
ကြီးမားလှတဲ့ ကုသိုလ်တရားရတနာတွေ လို
သလောက်ရနိုင်ပါတယ်။

ကိုယ့်ခန္ဓာထဲက အဖိုးအတန်ဆုံး၊
အကောင်းဆုံးဖြစ်တဲ့ ကုသိုလ်တရားများ အို
နာ သေထက် လက်ဦးအောင် အချိန်မီမြန်
မြန်ရနိုင်ဖို့ သတိ ဝီရိယကြီးစွာထားပြီး ကြိုး
စား အားထုတ်ယူရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကုသိုလ်
တရားဆိုတာ စိတ်ကောင်းမှုရနိုင်တဲ့ ကောင်းမှု
ပေါ့။ အရှိန်ပြင်းလှတဲ့ကိလေသာကို သတိ
ဝီရိယနဲ့နှိမ်နင်းပြီးမှ ယူထားတာဖြစ်လို့ အဆိုး
ကိုလဲနိုင်၊ ကောင်းမှုနှင့်တန်တဲ့စိတ်ကောင်းကို
ဖော်ထုတ်ပြီးမှယူထားတာဖြစ်လို့ အကောင်း

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၅

ကိုလဲ ပိုင်စေနိုင်တာကြောင့် လူ့စွမ်းအား
လူ့တန်ခိုး လူ့အရှိန်အဝါလဲဖြစ်ပါတယ်။ အရှိ
အပေါ် အသိလွှမ်းမိုးနိုင်တဲ့ လူ့စွမ်းအား
လူ့တန်ခိုး လူ့အရှိန်အဝါနဲ့နေနိုင်တာကိုပဲ
ကုသိုလ်လုပ်တယ်လို့ ပြောတာပါ။

ဆင်းရဲအပူကိုမလိုချင်ပဲ ချမ်းသာငြိမ်း
အေးမှုကိုသာလိုချင်တဲ့ လူ့ဘဝရဲ့အထွဋ်
အထိပ်ပန်းတိုင်ဟာ ကုသိုလ်တရားပါ။
ပိုက်ဆံပစ္စည်းတွေဟာ လူ့ဘဝရဲ့ပန်းတိုင်
မဟုတ်ဘူး။ ပန်းတိုင်ရောက်အောင် တက်ဖို့
လှေကားများ၊ ငြိမ်းများသာဖြစ်တယ်။ လူရဲ့
စားဝတ်နေရေးတွေဟာလဲ လူ့ဘဝရဲ့ပန်းတိုင်
မဟုတ်ပါဘူး။ ပန်းတိုင်ရောက်အောင် လှေ

ကားထောင်၊ ငြိမ်းဆင်တက်နေတာပဲဖြစ်ရမယ်။ ကုသိုလ်ဆိုတဲ့လူ့ဘဝအနှစ်ကို ရအောင် မယူနိုင်သမျှ ဘယ်သူမှ လူ့ဘဝပန်းတိုင် မရောက်ပါဘူး။ အပူအားလုံးငြိမ်းတဲ့ မဂ် ဖိုလ် နှင့် ဆင်းရဲအားလုံးလွတ်ဟဲနိဗ္ဗာန်ထိ ဦးတည် ချက်ထားမှလဲ ကုသိုလ်အစစ်ပါ။

လူ့ဆန္ဒအားလုံးကို တူရာပေါင်းလိုက်ရင် အဆိုးအားလုံးကင်းချင်တာရယ်၊ အကောင်း အားလုံးပြည့်စုံချင်တာရယ် ဒီ ၂-မျိုးတည်းပါ။ ကုသိုလ်တရားဟာ အဲဒီ ၂-မျိုးလုံးရအောင် အာမခံ တာဝန်ယူနိုင်ပါတယ်။ ကုသိုလ်မှာ မြတ်နိုးဖွယ် အမှတ်အသား ၂-ခုပါတယ်။

ရာဇာ သီလအောင်ရာသင်္ခါရိုလံ နိဝ္ဗာနံ ဝိပဿနံ

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၇

(၁) အပြစ်မရှိ ကင်းစင်တယ်။

(၂) ကောင်းကျိုးကိုသာ ပေးတယ်။ ဒီ ၂-ခုပဲ။

အပြစ်မရှိကင်းစင်လို့လဲ အဆိုးကိုနိုင်တာပါ။

ကောင်းကျိုးကိုသာပေးတတ်လို့လဲ အကောင်း

ကိုပိုင်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်တာပါ။ ကုသိုလ်

ရဲ့ မြင်သာထင်သာတဲ့ ပေါ်လွင်လှတဲ့ အမှတ်

၂-ခုကို ကောင်းကောင်းမှတ်မိနေတဲ့လူများ

ဟာ နေ့တိုင်း ကုသိုလ်မလုပ်ပဲ မနေနိုင်ကြ

တော့ဘူး။

ကုသိုလ်ရဲ့အမှတ်အသားကို မှတ်မိထား

တဲ့လူဟာ တစ်ယောက်တည်းနေတော့လဲ

ကုသိုလ်တရားရရှိတိုးပွားအောင် သတိထား

ကြိုးစားပေးရမယ်။ သတိထားကြိုးစားတော့

စိတ်ငြိမ်လို့ ဉာဏ်ပွင့်ပြီး ကုသိုလ်ရလာဘ်
ကောင်းကောင်းမြင်ပါတယ်။ ကိုယ့်ကြောင့်လဲ
ကိုယ်ကုသိုလ်ရ၊ရမယ်။ အများနှင့်တွဲနေတော့
လဲ ကုသိုလ်ပဲကျန်ရစ်ခဲ့စေရမယ်။ အများ
နှင့်တွဲရတိုင်း ခန္တီ မေတ္တာကို လက်ကိုင်ပြုရ
မယ်ပေါ့။ ကိုယ့်ကြောင့်လဲ သူကုသိုလ် ရ၊ရ
မယ်။ သူ့ကြောင့်လဲ ကိုယ်ကုသိုလ်ရ၊ရမယ်။

လူအချင်းချင်းသာ မဟုတ်ပါဘူး။ အခြား
သက်ရှိသတ္တဝါတွေနှင့်ပဲတွဲတွဲ၊ သက်မဲ့ပစ္စည်း
ဝတ္ထုတွေနှင့်ပဲတွဲတွဲ၊ ဘာနှင့်ပဲတွဲတွဲ လူဟာ
သတိရှေ့သွားဉာဏ်အင်အားနဲ့ ကုသိုလ်တရား
ရအောင်သာ မဖြစ်မနေယူနိုင်ရမယ်။ လူဟာ
အကောင်းအဆိုး ဘာနှင့်ပဲပေါင်းပေါင်း

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၉

ကောင်းမှုရလဒ်ချည်း ပေါ်ထွက်လာစေရမယ်။ ကောင်းမှုနဲ့ အညွန့်တစ်လူလူ လွှင့်ထူနိုင်မှပဲ လူအစစ်ဖြစ်ခွင့်ရမယ်လေ။

သတိဉာဏ်နဲ့ ကိုယ့်စိတ်ကိုနိုင်အောင် ထိန်းနိုင်ရင် စိတ်ကောင်းဖော်ထုတ်နိုင်ရင် ကုသိုလ်ကိုမိအောင် ဆွဲကိုင်နိုင်ပါတယ်။ ကုသိုလ်ကိုဆွဲကိုင်မိရင် ကိုယ်ပိုင်တန်ခိုး၊ ကိုယ်ပိုင်အရှိန်အဝါ၊ ကိုယ်ပိုင်စွမ်းအားတွေ ရလာပြီပဲ။ ကိုယ့်ရဲ့ဆွေမျိုးအရင်းတွေနှင့်လဲ တကယ်တွေ့ရပြီပဲ။ လူဟာ ကိုယ့်ဟာကိုယ်လဲ ကုသိုလ်ဆွေမျိုးတော်စပ်ရမယ်။ အခြားလူ၊ အခြားသတ္တဝါတွေနှင့်လဲ ကုသိုလ်ဆွေမျိုးတော်နိုင်အောင် ကြိုးစားပေးရမယ်။

သက်မဲ့ပစ္စည်းဝတ္ထုတွေနှင့်လဲ ကုသိုလ်ဆွေ
မျိုးပဲ တော်စေရမယ်။ အို နာ သေ ဒုက္ခတွေ
ဘေးရန်အနှောင့်အယှက် အပူအမျိုးမျိုးတွေ
နှင့်လဲ ကုသိုလ်ဆွေမျိုးတော်စပ်နိုင်အောင်
အသိထူးချွန်ရမယ်။ ကုသိုလ်ရနိုင်တယ်ဆိုရင်
ဘယ်အာရုံမဆို ဆွေမျိုးချည်းပဲလေ။ အဆိုး
တွေရှိနေတာကြောင့်လဲ အကောင်းရကြောင်း
ကောင်းမှုကုသိုလ်ကို လက်မလွှတ်ရဲတာပါ။
နောက်ဆုံးတော့ ကိုယ့်အခက်အခဲကို ကိုယ်
တိုင်ပဲ ကိုယ့်ကုသိုလ်နဲ့ ဖြေရှင်းရမှာ ဖြစ်
တယ်။ ဒါဆိုရင် ကိုယ်ကျိုးပြည့်စုံဖို့ သေချာ
ပြီပဲ။ အဆိုးကိုနိုင်ရင် အကောင်းလဲပြည့်စုံ
လို့ ကိုယ့်ဘဝပြေလည်ပြီပေါ့။

ကိုယ်ကျိုးပြည့်စုံရင် မေတ္တာပါတဲ့ဆောင်
ရွက်ပေးလိုက်တော့ အများအကျိုးပါပြီး
ပြည့်စုံရပါတယ်။ ကိုယ့်အတွက် သက်သက်
တွက်နေရာကနေပြီး သူ့အတွက်ပါထည့်တွက်
လိုက်တာဟာ မေတ္တာပဲ။ ကိုယ့်မှာ ပြည့်စုံ
သင့်တာပြည့်စုံပြီးမှပဲ သူပါ ပြည့်စုံအောင်
မေတ္တာနဲ့ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှာပါ။ ကိုယ့်မှာ
မပြည့်စုံပဲ ဘာအရည်အချင်းစွမ်းအားမှမရှိပဲ
သူပြည့်စုံချမ်းသာအောင် စွမ်းဆောင်မပေးနိုင်
ပါဘူး။ သူ့ကို မေတ္တာပို့တာတောင် ကိုယ့်မှာ
မေတ္တာနှင့်တန်တဲ့ စိတ်ကောင်းပြည့်စုံအောင်
အရင်လုပ်ရသေးတာပါ။ ကိုယ်ရတဲ့ကုသိုလ်
ဟာ ကိုယ့်အကျိုး သူ့အကျိုး အစုံတိုးပွား

၁၂

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

စေတတ်တာကြောင့် ကုသိုလ်ရအောင်သာ
ပေါင်းစုနိုင်မယ်ဆိုရင် ဘာနှင့်ပဲပေါင်းပေါင်း
အဖိုးတန်တဲ့ ကုသိုလ်ပေါင်းစု ငွေရတုချည်း
ပါပဲ။

၂။ တိပိဋက ကုသိုလ်ရ ဘဝအနှစ်ပါ

- ❖ လူ့ဘဝမှာ၊ ကုသိုလ်သာ၊
ရတာ အမြတ်ဆုံး။
- ❖ တိပိဋက၊ မြတ်ဓမ္မကြောင့်၊
နယစုံလင်၊ ခွဲခြားမြင်ကာ၊
ကုသိုလ်သာ၊ ကောင်းစွာရအောင်ကျုံး။
- ❖ ကုသိုလ်တန်ခိုး၊ အရှိန်တိုး၍၊
အဆိုးကိုနိုင်၊ အကောင်းပိုင်။

ကြံ့ခိုင်စိတ်နှလုံး။

ဘုန်းကြီးအိုကြီးက ၁၃၄၆-ခုနှစ် တပို့တွဲလ အသက် ၄၂-နှစ်၊ သိက္ခာ ၂၃-ဝါအရွယ်မှာ တိပိဋကစာမေးပွဲ အာဂုံရေးဖြေ ၂-မျိုးလုံး ပြီးဆုံးခဲ့တာဖြစ်လို့ တိပိဋကဘွဲ့ရတာ ယခု ၂၅-နှစ်ပြည့်ပါပြီ။ ၁၃၇၁-ခုနှစ် တပို့တွဲလ အသက်-၆၇၊ သိက္ခာ ၄၈-ဝါမှာ ၂၅-နှစ်တိတိ ပြည့်တော့တာပါ။ ၂၅-နှစ်ကို ငွေရတုလို့ အများကခေါ်ကြတယ်။ အသက်သိက္ခာကလဲ တော်တော်ကြီးလာပြီပဲ။ ဘုန်းကြီးအိုကြီး တိပိဋကပြီးတဲ့အရွယ်က မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပထမဆုံး တိပိဋကဖြစ်လို့ တိပိဋကဖခင်ကြီးဖြစ်တဲ့ မင်းကွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် သက်တူ

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၅

ရွယ်တူ သိက္ခာတူပါ။ ဒါကြောင့် ငွေရတု
အရွယ်လဲ အတူတူပါပဲ။

ဘုန်းကြီးအိုကြီးဟာ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့စကား
တော်ဖြစ်တဲ့ “တိပိဋက”ဟာ ခက်ခဲနက်နဲ
ကျယ်ဝန်းများပြားလွန်းတာကြောင့် အသက်
၂၆-နှစ်ပြည့်ချိန်ထိ ကိုယ်နှင့်တန်တဲ့အလုပ်
လို့ မယူဆမိခဲ့ပါဘူး။ ကိုယ်ကျက်မှတ်ဆောင်
ထားရမယ့်အလုပ်လို့ မထင်မိခဲ့ပါဘူး။ အစမ်း
သဘောမျိုး ကျက်မှတ်ပြန်ဆိုလိုက်ရရင်
ကောင်းမှာပဲဆိုတဲ့ စိတ်ကူးလေးတောင်
တစ်ခါမှ မဖြစ်ခဲ့ဖူးပါဘူး။ လေ့လာဖတ်ရှုရုံ
လောက်ပဲ သဘောထားခဲ့ပါတယ်။ အသက်
၂၇-နှစ်ရောက်မှပဲ တိပိဋကဖြစ်အောင် ကြိုး

၁၆

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

စားလိုစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့တာပါ။ အတိတ်
ကံက နှိုးဆော်တဲ့သဘောလဲ ပါမယ်လို့ထင်
ပါတယ်။

အဓိကအကြောင်း ၂-ခုပါ။ စတုတ္ထ တိပိ
ဋကလောင်းလျာဖြစ်တဲ့ အရှင်သုမင်္ဂလာ
လင်္ကာရနှင့် တစ်ကျောင်းတည်းအတူနေခဲ့ရ
တော့ အရှင်သုမင်္ဂလာလင်္ကာရဟာ ကိုယ့်
ရှေ့တင်ပဲ ဝိနည်းပိဋကကို သက်သက်သာ
သာ လွယ်လွယ်ကူကူ ပြန်ဆိုအောင်မြင်သွား
တာကို အတုယူအားကျစရာအဖြစ် မြင်တွေ့
လိုက်ရတယ်။ အရှင်သုမင်္ဂလာလင်္ကာရကပဲ
“ထိုက်တန်တဲ့ ဉာဏ်ဝီရိယရှိရင် တိပိဋကဟာ
မလုပ်နိုင်လောက်အောင် မခက်ခဲလှပါဘူး

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၇

ဦးပဉ္စင်း၊ အခု ဦးပဉ္စင်းလုပ်နေ၊ ဖြေနေတဲ့ သကျသီဟက ဉာဏ်ဝီရိယရှိတာတောင် အောင်လိမ့်မယ်လို့ ခန့်မှန်းလို့မရပါဘူး။ တိပိဋက က တကယ်လုပ်ရင် တကယ်ခန့်မှန်းလို့ ရပါတယ်။ ဦးပဉ္စင်းလဲ တိပိဋက ကျက်ဖြစ် အောင်ကျက်ပါ “လို့ အားတက်သရော တိုက် တွန်းလာပါတယ်။ ဒါက အကြောင်းတစ်ခုပါ။

နောက်တစ်ခုက ဘုန်းကြီးအိုကြီးဟာ ငယ်ငယ်ကစ စာကို အသံထွက်ကျက်လေ့ မရှိဘူး။ အသံတိတ် စိတ်နဲ့ပဲကျက်လေ့ရှိ တယ်။ အသံတိတ်ကျက်ပြီး စာမေးပွဲအမျိုးမျိုး ဖြေဆိုအောင်မြင်နေတာကို၊ အထူးအားဖြင့် တစ်နှစ်တည်းမှာပဲ စာချတန်းစာမေးပွဲမှာလဲ

နံပါတ်(၁)၊ သကျသီဟစာသင်တန်းစာမေးပွဲ
မှာလဲ နံပါတ်(၁)နဲ့ အောင်မြင်သွားတာကို
မြင်တွေ့နေရတဲ့ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဗဟန်း
မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ တိုက်တည်ဆရာတော်ကြီးက
“ဦးသိရိန်၊ ဒီစာတွေ ဘယ်တုန်းက ဘယ်လို
ကျက်ထားတာလဲ၊ စာအံသံ စာကျက်သံလဲ
လုံးဝမကြားရပါလား” လို့ မေးလာတယ်။
“မှန်ပါ၊ ဘုရားတပည့်တော် ကြိုးစားသင့်
သလောက်တော့ ကြိုးစားထားရပါတယ်
ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်စာကျက်နည်းက
အများက စာကျက်မှန်းမသိတဲ့ အသံတိတ်
နည်း စိတ်မှတ်နည်းပါဘုရား” “ဩ-ဒီလိုလား၊
ကိုယ်တော့်စာကျက်နည်းမျိုးနဲ့သာဆိုရင်

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၉

တိပိဋက ၃-ပုံကိုတောင် သက်သက်သာသာနဲ့ ပြန်ဆိုအောင်မြင်နိုင်မှာ သေချာတယ်။ သကျ သီဟ စေတိယင်္ဂဏ စာချတန်းတွေပြီးသွားရင် တိပိဋကကို ဆက်ကျက်စမ်းကြည့်ပါဦး” လို့ ဝမ်းသာအားရ တိုက်တွန်းအားပေးတော်မူ ပါတယ်။ ဒါက ဒုတိယအကြောင်းပေါ့။

ဆရာတော် ၂-ပါးရဲ့ တိုက်တွန်းအားပေး စကားကိုအခြေခံပြီး “တိပိဋကလုပ်မယ်” လို့ပဲ မြတ်မြတ်နိုးနိုးနဲ့ လက်ခံဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။ စတုတ္ထတိပိဋကဆရာတော် အရှင်သုမင်္ဂလာ လင်္ကာရဟာ သက်တော် ၂၇-နှစ်အရွယ်မှာ တိပိဋကဘွဲ့ရခဲ့တယ်။ ဘုန်းကြီးအိုကြီးက တော့ အသက်(၂၇)နှစ်အရွယ်ရောက်မှ တိပိ

၂၀

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ဋီကာလုပ်လိုစိတ် ပေါ်လာတယ်။ တိပိဋက အလုပ်ကို စတင်ခဲ့တယ်။ မအောင်တော့လဲ စိတ်ထဲ နှုတ်ထဲ နှလုံးသားထဲ ဘုရားစကား တော်တွေကို ထည့်သွင်းခွင့်ရတာဟာ အမြတ် ပဲလို့ သဘောထားပြီး ဝိနည်းပါဠိတော်ကို စကျက်ခဲ့ပါတယ်။ ကုသိုလ်လိုချင်လွန်းလို့ တိပိဋက စလုပ်ခဲ့တာပါ။

စိတ်ဆန္ဒရှိလို့ တိပိဋကကို စကျက်နေ ပေမယ့် အဲဒီအချိန်မှာ သကျသီဟစာချတန်း နှင့် စေတိယင်္ဂဏ စာချတန်းစာမေးပွဲ မပြီး ပြတ်သေးပါဘူး။ လုပ်ဆဲတန်းလန်းပါ။ နောက် တစ်ခုက စာသင်သားများအတွက် နေ့စဉ် စာ၂-ဝါ ပို့ချတဲ့အလုပ်ကလဲ အမြဲရှိနေတယ်။

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၂၁

ဟောပြောရေးတာဝန်ကလဲ မကင်းနိုင်ဘူး။
ကုသိုလ်လိုချင်လွန်းလို့ပဲ ချပို့ဟောပြောပေး
နေတာပါ။ တိပိဋက လမ်းကြောင်းပေါ်တက်
လာပေမယ့် အာရုံတစ်ခုတည်း တည်တည်
ငြိမ်ငြိမ် စူးစူးစိုက်စိုက်နဲ့ ကြိုးစားခွင့်ရနေ
တာတော့ မဟုတ်ပါ။ စာကျက်တဲ့အခါ အသံ
မထွက်ပဲ အသံတိတ်သာ ကျက်ပါတယ်။
ကျက်မှတ်ထားပြီးတဲ့ ပါဠိတော်များ မမေ့
ပျောက်ရအောင် ထိန်းသိမ်းထားတဲ့အနေနဲ့
ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပြန်ဆိုတဲ့အခါ အသံမထွက်ပဲ
အသံတိတ်သာ ပြန်ဆိုပါတယ်။ တကယ်
ပွဲကြီးမှာ ပြန်ဆိုနိုင်ဖို့ လေ့ကျင့်ရာမှာတော့
စာထောက်စာမ တစ်ပါးစီ အနားမှာထားလို့

စာအုပ်ကို အကြည့်ခိုင်းပြီး ပြန်ဆိုပါတယ်။

ဘုရားဟော တရားစကားများဟာ ဘုရားကို ကိုယ်စားပြုတာဖြစ်လို့ တရားတစ်စုကို ဘုရားတစ်ဆူလို့ သဒ္ဓါပညာနဲ့ကြည့်ရှုတတ်ရင် တိပိဋကအလုပ်ဟာ ပျော်ရွှင်အားတက်စရာ အလွန်ကောင်းလှပါတယ်။ ဘုရားစကားများကို အာဂုံရအောင် ကျက်မှတ်ဆောင်ယူနေရင် နှလုံးသားမှာ ဘုရားတည်နေတာပါ။ နှလုံးသား ဘုရားတည်တတ်ရင် ရတနာအရှိန် အဝါကြောင့် စွမ်းအားပြည့်ဝလို့ ကျက်သရေ ရှိလှပါတယ်။ ကုသိုလ်တကယ်ရတဲ့ အလုပ်ပါ။ စာတစ်လုံးချင်း တစ်ကြောင်းချင်း စိတ်နှလုံးထဲကပ်ထားမိတိုင်း “ငါ့နှလုံးသားထဲ

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၂၃

ဘုရားကြွရောက် သီတင်းသုံးနေပြီ” လို့ သဒ္ဓါ
ပီတိနဲ့ ကြည်နူးမှုတွေ တဖွားဖွားဖြစ်ရပါ
တယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ ပင်ပန်းမှု
တွေမဖြစ်ခဲ့ရပဲ ဝမ်းသာရွှင်လန်းအေးချမ်း
မှုတွေသာ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အာဂုံပြန်ပွဲမှာ
စာတစ်ကြိမ်ပြန်ပြီးတိုင်း၊ ရေးဖြေပွဲမှာ စာ
တစ်ပုဒ်ဖြေပြီးတိုင်း မွန်မြတ်တဲ့ဘုရားစကား
တော်များကို စိတ်နှလုံးထဲ သိုမှီးထားပြီးမှ
ထုတ်နှုတ်သုံးရတာဖြစ်လို့ သဒ္ဓါပီတိနဲ့ အလွန်
ပျော်မွေ့ရပါတယ်။

ဘုန်းကြီးအိုကြီးဟာ တိပိဋကစာမေးပွဲ
မှာ အာဂုံရော ရေးဖြေပါ ကျရှုံးခဲ့ဖူးပါတယ်။
ကိုယ့်မှာ စာမလုံလောက်သေးမှန်းသိပါလျက်

နဲ့ ပျော်မွေ့လို့ ပြန်ဆိုရေးဖြေနေတာပါ။ ကျရုံး
ခဲဖူးပေမယ့် စိတ်ပျက်မှု၊ ဝမ်းနည်းမှု၊ အား
ငယ်မှု၊ ညှိုးနွမ်းမှု၊ စိတ်ဓါတ်ကျမှု လုံးဝမဖြစ်
ခဲ့ပါဘူး။ “ငါ့မှာမကျနိုင် မရှုံးနိုင်တဲ့၊ တန်ဖိုး
မဆုံးဖြတ်နိုင်တဲ့ ကုသိုလ်တရားတွေ ကျန်နေ
ခဲ့တယ်ဟဲ့၊ ငါ့ရဲ့သင်ပြပို့ချပေးမှုကြောင့် ငါ
တပည့်တွေ စာမေးပွဲအောင်လိုက်ကြတာ
အများကြီးပဲ” လို့ စိတ်ထဲကနေ ကြုံးဝါးတတ်
စမြဲပါ။ ဟုတ်တာပေါ့ - ကုသိုလ်လိုချင်လို့
တိပိဋကလုပ်တာပဲ။ ကုသိုလ်ကျန်နေခဲ့ရင်
ပန်းတိုင်ရောက်ပြီလေ တိပိဋကဆိုတာ
ကုသိုလ်လမ်းပြမြေပုံပဲ။

၃။ တိပိဋက ဘဝတန်ဖိုး ကုသိုလ်တိုး

- ❖ လူ့ဘဝမှာ၊ တရားသာ၊
သိက္ခာ ပဓာန။
- ❖ တွေ့ကြုံသမျှ၊ လုပ်သမျှသာ၊
ကုသိုလ်မှာ၊ ကောင်းစွာပေါင်းဆုံရ။
- ❖ တိပိဋက၊ ဘဝတန်ဖိုး၊
ကုသိုလ်တိုး၊ ကောင်းကျိုးအနန္တ။

၂၆

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

၁၃၃၁-ခုနှစ် အသက် ၂၇-နှစ်အရွယ်
မှာ တပည့်စာသင်သားတွေအတွက်လဲ နေ့စဉ်
စာ ၂-ဝါ မှန်မှန်ချပို့သင်ပြပေးရင်း ကိုယ့်ရဲ့
မပြီးသေးတဲ့ သကျသီဟစာချတန်းနှင့် စေတီ
ယင်္ဂဏစာချတန်း စာမေးပွဲဆိုင်ရာစာပေကိုလဲ
လေ့လာကြိုးစားရင်းနဲ့ ဝိနည်း ၅-ကျမ်း ပါဠိ
တော်ကိုကျက်မှတ်လိုက်တာ ဥဒါန်းစဉ်ဂါထာ
အချို့ကလွဲရင် အားလုံးလောက်နီးပါး အချိန်
မီ ပြီးဆုံးသွားပါတယ်။ သိပ်တော့ မကြေညက်
သေးပါဘူး။ အဋ္ဌကထာဋီကာများလဲ အချိန်
မရလို့ မလေ့လာနိုင်သေးပါဘူး။ နောက်နှစ်
ဆိုရင်တော့ အားလုံးအဆင်သင့်ဖြစ်လောက်
ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် နောက်နှစ်ထိမရွှေ့နိုင်

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၂၇

တော့ဘူးလေ။ ကုသိုလ်မြန်မြန်ရချင်တာနဲ့
“ရသလောက်ပြန်လိုက်ရုံပေါ့” လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး
ပြန်ဆိုဖို့ လက်မှတ်ထိုးလိုက်တယ်။

အာဂုံပြန်ဆိုပွဲ ကျင်းပတဲ့နေ့ရောက်တော့
ကိုယ့်ရဲ့ သတိ ဝီရိယ သမာဓိနဲ့ အသံတိတ်
ကျက်ထားတဲ့စာတွေကို မကြောက်မရွံ့ ရဲရဲ
ဝံ့ဝံ့ ပြန်ဆိုပြလိုက်ပါတယ်။ ၃-အုပ်ခွဲလောက်
ကောင်းကောင်းပြန်ပြနိုင်ပြီး စူဠဝါပါဠိတော်
ခုဒ္ဒကဝတ္ထု၊ ကုဗ္ဗကကို ပြန်ဆိုနေတုန်း စာ
ထောက်စာမများက “ဥဒါန်းစဉ်ဂါထာကို
ကျော်ပြန်လိုက်ပါဘုရား” လို့ ခိုင်းကြတော့
ဘုန်းကြီးအိုကြီးက “ဘုရားတပည့်တော် အဲဒီ
ဂါထာများကို မကျက်ရသေးပါဘုရား၊ သေနာ

သနက္ခန္ဓကကို ကျော်ပြန်ပါရစေဘုရား”
“ဦးပဉ္စင်း ဒီလိုဆို ဘယ်လိုလုပ်တော့မလဲ”
“မရတာကို မရလို့ပဲမှတ်ထားလိုက်ပါဘုရား”
“ဒါဆိုရင် ကျရှုံးတော့မှာပေါ့”။ စာထောက်
စာမအားလုံး တော်တော်စိတ်မကောင်းဖြစ်
နေကြပုံပေါ်ပါတယ်။ “ကျရှုံးပါစေဘုရား၊
ကုသိုလ်ရဖို့သာ အဓိကပါ။ ကျော်သာပေး
တော်မူပါဘုရား”လို့ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်
အေးအေးဆေးဆေး ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် လျှောက်
ထားလိုက်ပါတယ်။

စာထောက် စာမဆရာတော် များက
သေနာသနက္ခန္ဓကကို ကျော်ပေးလိုက်ကြပါ
တယ်။ စူဠဝါပါဠိတော်ပြီးဆုံးသည်ထိ ချော

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၂၉

ချောမောမောပါပဲ။ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် အေး
အေးဆေးဆေးနဲ့ ပရိဝါပါဠိတော်ကို ဆက်ပြန်
လိုက်တာ အစအဆုံး ချောလို့ပဲ။ ဒီလောက်
ပြန်နိုင်လိမ့်မယ်လို့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် မထင်မိခဲ့
ပါဘူး။ ထင်ထားတာထက်တောင် ပိုနေသေး
တယ်။ ကိုယ့်နှလုံးသားထဲ ဘုရားတရားတွေ
ထည့်သွင်းခွင့်ရလို့ ရလိုက်တဲ့ကုသိုလ်တွေ
အများကြီးပဲ။ အဲဒီနှစ်မှာ အောင်စာရင်းထဲ
မပါပေမယ့် “ဦးသိရိန္ဒက ဂုဏ်ကိုလိုချင်လွန်း
လို့ စာပြန်နေတာမဟုတ်ဘူး၊ ဘုရားတရား
တွေကိုကြည်ညိုလွန်းလို့ ကုသိုလ်လိုချင်တဲ့
ကြောင့် ပြန်ဆိုနေတာ၊ မအောင်ပေမယ့် မရှုံး
ဘူး၊ သာသနာအတွက် အားတက်စရာပုဂ္ဂိုလ်

၃၀

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ပဲ” လို့ ဆရာတော်ကြီးများ မှတ်ချက်ပြု
ချီးကျူးမှုကို ကောင်းကောင်းရလိုက်ပါတယ်။
အဲဒီနှစ်မှာ စေတီယင်္ဂဏစာချတန်း ပြီးစီး
အောင်မြင်သွားတယ်။ သကျသီဟစာချတန်း
၁-ကျမ်းစွဲပါတယ်။ ကိုယ်စာချပေးတဲ့ တပည့်
တွေလဲ အတန်းအသီးသီးအောင်ကြတယ်။

၁၃၃၂-ခု၊ ၂၈-နှစ်အရွယ်မှာ အသံတိတ်
ဆက်ကြိုးစားလိုက်တာ သကျသီဟစာချတန်း
ကိုလဲ နံပါတ်(၁)နဲ့ အပြီးအစီးအောင်မြင်
တယ်။ ဝိနည်း ၅-ကျမ်းကိုလဲ အာဂုံ၊ ရေးဖြေ
၂-မျိုးလုံး အောင်မြင်တယ်။ ကိုယ်ကစာချပေး
ရတဲ့တပည့်တွေလဲ အောင်လိုက်ကြတာ။
အဲဒီလိုနဲ့ ဝိနည်း အဘိဓမ္မာ ပိဋက ၂-ပုံကို

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၃၁

သိပ်အားမစိုက်ရပဲ ၈-နှစ်နဲ့ ပြီးဆုံးအောင်မြင်
ခဲ့ပါတယ်။ ဒီဃနိကာယ်(သုတ္တန်)ကျတော့
အချိန်မရောက်သေးလို့နှင့် တူပါတယ်။ ဖြေ
တော့ဖြေတယ်။ ၁-ခေါက်ဆုံးအောင်တောင်
မကြည့်ဖြစ် မလေ့လာဖြစ်ပါဘူး။ ချပို့ဟော
ပြောမှု ပရဟိတနဲ့ပဲ အချိန်ကုန်နေလိုက်တာ
၈-နှစ်ကြာသွားတယ်။ ဒီဃဆိုတော့လဲ ဒီ
လောက်တော့ရှည်ရမှာပေါ့လေ။ ဝမ်းမြောက်
ကြည်နူးမှုတွေကြောင့် ကုသိုလ်တော့ နှစ်စဉ်
မပျက်ရနေလျက်ပါ။ မအောင်ပေမယ့် မရှုံး
ပါဘူး။

၁၃၄၆-ခုနှစ် ရောက်လာတော့ အချိန်
ရောက်လာတော့တာနှင့် တူပါတယ်။ မဖြစ်

မနေကြိုးစားလိုက်တာ ဖြေလိုက်တော့
အောင်သွားပါတယ်။ ပေါင်းလိုက်တော့ ၁၆-
နှစ်ကြာတယ်ပေါ့။ သဒ္ဓါပီတိနဲ့ ပျော်မွေ့နေ
လို့ ၂-နှစ်၊ ၃-နှစ်လောက်ပဲ ကြာလိုက်တယ်
လို့ ထင်နေမိပါတယ်။ ၁၆-နှစ်ကြာတယ်လို့
မထင်မိပါဘူး။ ၁၆-နှစ်လုံးလုံး နှလုံးသားထဲ
ဘုရားတည်ခွင့်ရလို့ ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက် ကြည်
နူးရပါတယ်။ ဘွဲ့ရတာထက် ကုသိုလ်ရတာ
က ပိုခိုင်မာပါတယ်။ တိပိဋကပြီးလို့ ပူဇော်ပွဲ
လုပ်ကြတဲ့အခါ “အပူဇော်ခံလိုလို့ တိပိဋက
လုပ်တာ မဟုတ်ပါ။ ပျော်စရာကောင်းလွန်းလို့
ကုသိုလ်ရလွန်းလို့ လုပ်တာပါ” လို့ပြောပြီး
လက်မခံပဲ ငြင်းပယ်ခဲ့တာက များပါတယ်။

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၃၃

စာချလဲ မပျက်၊ တရားဟောလဲ မလစ်
ဟင်း၊ ကိုယ်ပိုင်ကိစ္စလဲ ကြားညှပ်၊ ကျန်းမာ
ရေးလဲ မထိခိုက်ပဲ အေးအေးမှန်မှန် တက်
လာခဲ့တာ ငယ်ငယ်က လုံးဝစိတ်မကူး မမျှော်
လင့်ခဲ့တဲ့ အခြံအရံဘွဲ့တွေပါတဲ့ပြီး တိပိဋက
ဘွဲ့ကို ရရှိလာခဲ့ပါတယ်။ တိပိဋကဟာ ဘုရား
ရှင်ရဲ့ စကားတော်လဲဖြစ်၊ ကုသိုလ်လမ်းပြ
မြေပုံလဲဖြစ်၊ အများအတွက် သာသနာ
အတွက် တကယ်အလုပ်လုပ်တဲ့အခါ ထိ
ရောက်အောင်မြင်ကြောင်းလဲဖြစ်၊ စိတ်နှင့်
ထိတိုင်း ကုသိုလ်ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားကြောင်းလဲ
ဖြစ်၊ ကိုယ်ရဲ့ ကံအား ဉာဏ်အား လုံ့လအားနဲ့
ထိုက်ထိုက်တန်တန်ရထားတာလဲ ဖြစ်တာ

ကြောင့် “တိပိဋက”ကို အလွန်မြတ်နိုး တန်ဖိုးထားပါတယ်။ ဘွဲ့ဂုဏ်အနေနဲ့ တန်ဖိုးထားတာမဟုတ်ပါဘူး။ ဓမ္မစွမ်းရည်အနေနဲ့ တန်ဖိုးထားတာပါ။ ဘွဲ့ဂုဏ်ဆိုတာ သေရင်ပစ်ထားခဲ့ရမယ်လေ။ ဓမ္မစွမ်းရည်တွေကပဲ သေတဲ့နောက် ဆက်လိုက်လာမှာပါ။

“တိပိဋက”ကို မြတ်နိုးတဲ့ကြောင့် အခြားစာမေးပွဲတွေအောင်လို့ ရထားတဲ့ “သ-စ-အ-ဓမ္မာစရိယ၊ ပါဠိပါရဂူ၊ အဂ္ဂမဟာအကျော်” စတဲ့ဘွဲ့ဂုဏ်တွေကို တိပိဋကထဲမှာ အကုန်ထည့်လိုက်ပါတယ်။ တိပိဋကကိုအခြေခံပြီး ရထားတဲ့ “အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ”ဘွဲ့ဂုဏ်ကိုလဲ သီးခြားမရေတွက်တော့ပဲ တိပိဋကထဲမှာပဲ

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၃၅

ထည့်သွင်းထားလိုက်ပါတယ်။ တိပိဋကကို
အကြောင်းခံလို့ ထိုင်းနိုင်ငံ မဟာချူလာ
လောင်ကွန်းတက္ကသိုလ်က “ပီအိတ်ချ်ဒီ” ဘွဲ့
ဒေါက်တာဘွဲ့ဆက်ကပ်လှူဒါန်းဖို့ အကြိမ်ကြိမ်
စကားကမ်းလှမ်းခဲ့ပေမယ့် “ဘွဲ့ပေးလိုသည်
ဆိုခြင်းကို အထူးကျေးဇူးတင်ဝမ်းမြောက်ပါ
ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် မိမိမှာ တိပိဋကဘွဲ့ရ
ထားပြီးဖြစ်၍ မည်သည့်ဘွဲ့ကိုမျှ မခံယူလို
တော့ပါကြောင်း” ပြောပြီး လက်မခံပဲ ငြင်းပယ်
ခဲ့ပါတယ်။ ဒီဘွဲ့တွေကိုလက်ခံဖြစ်ရင်တောင်
တိပိဋကထဲ ထည့်သွင်းထားလိုက်မှာပါ။ သီး
ခြားရေတွက်ဖြစ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

၄။ ကုသိုလ်ကိုစု ငွေရတု

- ❖ တိုးလာတိုင်းသာ ၊ စိတ်အေးပါ၊
ထူးတာ မြတ်ကောင်းမှု။
 - ❖ ကုသိုလ်လည်းရ၊ ဝမ်းမြောက်ကြ၊
မုချ ငွေရတု။
- လူ့ဘဝမှာ တိုးလာတိုင်း ခုရောနှောင်ပါ
စိတ်အေးရတာက ကုသိုလ်ကောင်းမှု ၁-မျိုး

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၃၇

တည်းပါ။ အစီအစဉ်ကောင်းကောင်း လမ်း
ကြောင်းရှင်းရှင်း ဦးတည်ချက်မှန်မှန်နဲ့ ပြု
လုပ်ထားတဲ့ကောင်းမှုဟာ နောက်ပြန်မဆုတ်
တော့ဘူး။ အကုန်အလျော့ မရှိတော့ဘူး။
အတိုးသာ လာတော့မှာပါ။ ကိုယ်လဲကုသိုလ်ရ
သူလဲဝမ်းမြောက်ရတဲ့ ကောင်းမွန်မှန်ကန်တဲ့
အလုပ်ကိုလုပ်ပေးနိုင်မှ တကယ်ငွေရတု
အစစ်ပါ။ ငွေရတုဆိုတာက အကြောင်းအရာ
နှင့်ဆက်စပ်လို့ပြောတာပါ။ အခြားကောင်း
တဲ့နာမည်တွေထဲက ဘယ်နာမည်နဲ့ပဲပြော
ပြော၊ ပြောရင်ဖြစ်တာချည်းပါပဲ။

ဘုန်းကြီးအိုကြီးဟာ တိပိဋကကို
အကြောင်းခံပြီး ကိုယ်လဲကုသိုလ်ရ၊ သူလဲဝမ်း

၃၈

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

သာရတဲ့ ကောင်းကျိုးပြုအလုပ်တွေ စွမ်းနိုင်
သလောက် လုပ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီထဲက
တစ်ချို့ကိုဖော်ပြပေးပါမယ်။ ကြွားတာမဟုတ်
ပါဘူး။ ကိုယ်ကုသိုလ်ရတာကို သူလဲ ဝမ်းသာ
စေချင်လို့ပါ။ ငွေရတုမှတ်တမ်းပေါ့။ စာသင်
သားတပည့်များအတွက် စာဝါကို ကြိုးစားချပို့
သင်ပြပေးပါတယ်။ ချပို့ပြီး ချပို့ဆဲပါ။ သာမန်
အကြောင်းကိစ္စကြောင့် စာဝါအပျက်မခံပါဘူး။
ဒကာ ဒကာမများအတွက် ကာလဒေသကို
ချင့်ချိန်ပြီး ဘဝအသုံးချတရားများကို ရွေး
ချယ်ဟောပေးခဲ့ပါတယ်။ ယခုထိပါ။ တရား
နာသူ သဘောပေါက်နားလည် အသုံးချတတ်
ဖို့ မြန်မာစကားပြေနဲ့ ရှင်းရှင်းလေးပဲ ဟော

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၃၉

ပေးပါတယ်။ တရားဟောတိုင်း ကိုယ့်ဟာ
ကိုယ်ပါ ဆုံးမပြီးသားဖြစ်အောင် တရားနာ
ပရိသတ်ထဲ ထည့်ထားလိုက်တယ်။

တပည့်ပရိသတ်ကို ဗြဟ္မဝိဟာရလမ်း
စဉ်နဲ့ သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ စည်းကမ်းတကျ အုပ်
ချုပ်တယ်။ မပျင်းမရိ နီးနီးကြားကြား ပုံမှန်
ဆုံးမဩဝါဒပေးတယ်။ ခန္တီ ဥပေက္ခာခြံရံတဲ့
မေတ္တာနဲ့လွှမ်းခြုံထားတယ်။ ကျောင်းအစမ်း
ပါမကျန် စာမေးပွဲအောင်တိုင်း ထိုက်ထိုက်
တန်တန် ဆုချလှူဒါန်း ချီးမြှင့်ပေးတယ်။ လူ
အများ ဘဝအသုံးချဉာဏ်ရအောင် ဖတ်ရှု
လေ့လာဖို့ ဓမ္မလက်ဆောင် စာအုပ်ငယ် ၆၀-
ကျော်ကို ဓမ္မဒါနအဖြစ် အခမဲ့ရိုက်နှိပ်လှူဒါန်း

နေခဲ့ပါတယ်။ စာအုပ်ငယ်သိန်းပေါင်းများစွာ
လှူပြီးပါပြီ။ ဘုရားတရားတွေကို သာမန်လူ
နားလည်တဲ့ စကားအသုံးအနှုန်းတွေနဲ့ ဖြန့်
ဝေပေးနေတာပါ။ ကိုယ်တိုင်ဟောတဲ့ တရား
တိတ်ခွေ ဗွီစီဒီခွေ စီဒီခွေတွေကိုလဲ အခမဲ့
ဖြန့်ဝေလှူဒါန်းနေပါတယ်။ များလှပါပြီ။
ဟောတရားခွေများကို စာအုပ်အဖြစ်ပြောင်း
ပြီး စာအုပ်အမျိုး-၃၀ လောက် ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ဝေ
ခဲ့တယ်။ ဓမ္မာစရိယစာသင်သားများအတွက်
ဓမ္မာစရိယလမ်းပြကျမ်း(၁)ကိုလဲ ရိုက်နှိပ်ဖြန့်
ဝေပေးခဲ့တယ်။

ဘာသာရေးအသင်းအဖွဲ့ပေါင်း ၂၀-ကျော်
တို့ရဲ့ သြဝါဒါစရိယတာဝန်ကို စိတ်အားထက်

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၄၁

သန်ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ပေးနေပါတယ်။
ဝိနည်းမိုရ်တာဝန်၊ ရွှေကျင်နိကာယဂိုဏ်းလုံး
ဝန်ဆောင်တာဝန်၊ တိပိဋကဓရရွေးချယ်ရေး
အဖွဲ့၊ သြဝါဒါစရိယတာဝန်၊ နိုင်ငံတော်ဗဟို
သံဃာ့ဝန်ဆောင်တာဝန်တို့ကို ကျေပွန်အောင်
ထမ်းဆောင်ပေးခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံတော် သံဃာ
မဟာနာယကတာဝန်ကိုလဲ ထမ်းဆောင်ပေးခဲ့
ပါတယ်။ တိုင်းပြည်ဘေးရန်ကင်းစေရေးအတွက်
လပြည့်နေ့ရောက်တိုင်း ၁-ပတ်စီ မြန်မာ့ရုပ်
မြင်သံကြားမှ ထုတ်လွှင့်နိုင်ဖို့ “ဥပ္ပါတသန္တိ”
ပါဠိကို အသံသွင်းပေးခဲ့တယ်။ “စိတ်အေးစရာ
လူချမ်းသာ”， “နှစ်သစ်ကူး နှုတ်ဆက်မင်္ဂလာ”，
“အဘိဓမ္မာ သိစရာ” “ချစ်ခင်ညီညွတ် ပေါင်းတာ

၄၂

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

မှန်မှ ကောင်းတာရဲ့” စတဲ့ တရားတွေကိုလဲ ရုပ်မြင်သံကြားမှ ဟောပေးခဲ့တယ်။ မဟာ သမဿသုတ်တရားကိုလဲ မြန်မာ့အသံမှ ဟော ပေးခဲ့တယ်။ နဝင်္ဂဥပုသ်သီလကိုလဲ အသံ သွင်းပေးခဲ့တယ်။ MRTV-4 မှ ထုတ်လွှင့်ဖို့ ဗွီစီဒီ တရားခွေများကိုလဲ ပေးလှူခဲ့တယ်။ မန္တလေး အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ် တည် ဆောက်တုန်းကလဲ မကြာမကြာ ပရိတ်ရွတ်၊ တရားဟောပေးခဲ့ရပါတယ်။

နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ရဲ့ တာဝန်ပေးချက်အရ နိုင်ငံတော်သီးခြား ဝိနည်းမိရ်တာဝန်နဲ့ မိုးကုတ်ဝိပဿနာတရား ဆိုင်ရာ အဆုံးအဖြတ်ပေးရတဲ့ မိုးကုတ်ဝိနိစ္ဆယ

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၄၃

တာဝန်၊ ဘိက္ခုနီဆိုင်ရာ အဆုံးအဖြတ်ပေး
ရတဲ့ ဘိက္ခုနီဝိနိစ္ဆယတာဝန်၊ နိုင်ငံတော်
သံဃမဟာ နာယကတာဝန်နဲ့ သီမာသင်္ကရ
ဝိနိစ္ဆယ စာတမ်းပြုစုရေးတာဝန်၊ ဝိပတ္တိသီမာ
ဒီဝိနိစ္ဆယ စာတမ်းပြုစုရေးတာဝန်၊ ရွှေကျင်
စာပေထိန်းသိမ်းရေးတာဝန်နဲ့ ပထမရွှေကျင်
ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဒေသဓမ္မာလင်္ကာရဝဏ္ဏနာ
ကျမ်း တည်းဖြတ်ရေးတာဝန်တို့ကို ကျေပွန်
အောင် ကြိုးကြိုးစားစား အားတက်သရော
ထမ်းဆောင်ပေးခဲ့ပါတယ်။

မိမိရဟန်းငယ်ဘဝက ပညာသင်ကြား
နေထိုင်ခဲ့တဲ့ မန္တလေးမြို့ ရွှေကျင်နိကာယ
ဗဟိုဌာနချုပ် မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်ရဲ့ နှစ်

(၁၀၀)ပြည့်အထိမ်းအမှတ်၊ မိမိရဟန်းငယ်
ဘဝက ပညာသင်ကြားခဲ့ရတဲ့ မန္တလေးမြို့၊
မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်ကြီးရဲ့ နှစ်(၁၀၀)ပြည့်
အထိမ်းအမှတ်၊ မိမိ ကိုရင်ဘဝက ပညာသင်
ကြားနေထိုင်ခဲ့တဲ့ ဂန့်ဂေါမြို့နယ် ကန်တောရ
ကျောင်းတိုက်ကြီးရဲ့ နှစ်(၁၀၀)ပြည့် အထိမ်း
အမှတ်၊ မိမိအုပ်ချုပ်နေထိုင်ရာဖြစ်တဲ့ ရန်ကုန်
မြို့ ဗဟန်း မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံပါဠိတက္ကသိုလ်ရဲ့
ကျောင်းတိုက်တည်ဆရာတော်ကြီးရဲ့ သက်
တော်(၁၀၀)ပြည့် အထိမ်းအမှတ်နှင့် ကျောင်း
တိုက်တည် နှစ်(၅၀)ပြည့် ရွှေရတုအထိမ်း
အမှတ်၊ မိမိအုပ်ချုပ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်
နေတဲ့ ကလေးမြို့ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်ရဲ့

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၄၅

နှစ်(၂၀)ပြည့်နှင့် (၂၅)နှစ်ပြည့်ငွေရတု
အထိမ်းအမှတ်၊ မိမိရဲ့ဩဝါဒခံ ကလေးမြို့၊
တောင်ဖီလာတောရကျောင်းတိုက်ရဲ့ တိုက်
တည် နှစ်(၂၀)ပြည့်နှင့် (၂၅)နှစ်ပြည့်ငွေရတု
အထိမ်းအမှတ်ကောင်းမှုပွဲတွေကို မိမိက
သိန်းပေါင်းများစွာစွန့်ကြဲပြီး ဦးဆောင်ပြုလုပ်
ပေးခဲ့ပါတယ်။

ပြီးတော့ စုဒ္ဓသမ ရွှေကျင်သာသနာပိုင်
ဝါဆိုဆရာတော်ကြီးရဲ့ သက်တော်(၉၀)ပြည့်
နဝရတ်ရတုအထိမ်းအမှတ်၊ ရွှေကျင်ဂိုဏ်း
အကျိုးတော်ဆောင်ချုပ် သံတော်ဆင့် ဆရာ
တော်ရဲ့ သက်တော်(၈၀)ပြည့် ပတ္တမြားရတု
အထိမ်းအမှတ်၊ မိမိ ကိုရင်ဘဝက အခြေခံ

၄၆

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ပညာသင်ပြပေးခဲ့တဲ့ ရွာကန်လှဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္တသာကိန္ဓရဲ့ သက်တော်(၇၅)နှစ်ပြည့်
စိန်ရတုအထိမ်းအမှတ်၊ မိမိ ရဟန်းငယ်ဘဝ
က ပညာသင်ပြပေးခဲ့တဲ့ မန္တလေးမစိုးရိမ်
တိုက်သစ်ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တရာဇဓမ္မာဘိဝံသရဲ့
သက်တော်(၇၅)နှစ်ပြည့် စိန်ရတုအထိမ်း
အမှတ်ကောင်းမှုပွဲတွေကိုလဲ မိမိကပဲ သိန်း
ပေါင်းများစွာစွန့်ကြဲပြီး ဦးဆောင်ပြုလုပ်
ပေးခဲ့ပါတယ်။

ဇာတိလက်ပန်ရွာမှာ စေတီတော်၊
၂-ထပ်ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ ဓမ္မာရုံ၊ တံတိုင်း၊
ရေတွင်း၊ စာကြည့်တိုက်၊ မီးစက်၊ အလယ်
တန်းကျောင်းဝင်းအတွင်း ၂-ထပ်စာသင်

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၄၇

ကျောင်းဆောင်ကြီး ၂-ဆောင်နှင့် သင်ထောက်
ကူပစ္စည်းများ စတုလုံအပ်သမျှတွေကို သိန်း
ပေါင်းများစွာစွန့်ကြဲပြီး ဆောက်လုပ်ပြု
ပြင် တပ်ဆင် လှူဒါန်းပေးခဲ့ပါတယ်။ ကျေး
လက်တောရွာလူထုရဲ့ ကျန်းမာရေးကို စောင့်
ရှောက်ပေးတဲ့အနေနဲ့ ကျေးရွာဆေးကုသ
ဆောင်ဆေးခန်းကြီးကိုလဲ သိန်း(၁၀၀၀) စွန့်
ကြဲမတည်ပြီး ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းပေးလိုက်
ပါတယ်။

ကန်တောရကျောင်းတိုက်မှာ သိန်း(၆၀)
စွန့်ကြဲပြီး ပိဋကတ်တိုက်ကျောင်း၊ ကျောင်း
သားဘဝက ပညာသင်ကြားခဲ့တဲ့ ကန်ရွာ
အထက်တန်းကျောင်းမှာ သိန်း(၁၀၀)ကျော်

စွန့်ကြဲပြီး ၂-ထပ်စာသင်ဆောင်ကြီးနှင့် သင်
ထောက်ကူပစ္စည်းများ၊ ကျောင်းသားဘဝက
နေထိုင်ခဲ့တဲ့ ကန်ရွာမှာ သိန်း(၄၀၀)ကျော်
မတည်စွန့်ကြဲပြီး တိုက်နယ်ဆေးရုံသစ်ကြီး
ကို ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းပေးခဲ့ပါတယ်။
ကျေးဇူးရှင် ရွာကန်လှဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ
သာကိန္ဒသီတင်းသုံးဖို့ ကန်အနောက်ကျောင်း
ဝင်းထဲမှာ သိန်း(၁၅၀) စွန့်ကြဲမတည်ပြီး
စိန်ရတု ၂-ထပ်ကျောင်းကိုလဲ ဆောက်လုပ်
လှူဒါန်းပေးခဲ့ပါတယ်။

ကလေးမြို့ တောင်ဖီလာရတောရကျောင်း
တိုက်ထဲမှာ သိန်း(၁၅၀)ကျော် မတည်ပြီး
၂-ထပ် ဆွမ်းစားကျောင်းဆောင်သစ်ကြီး

ကလေးမြို့ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်မှာ သိန်း
(၅၀၀)မတည်ပြီး ငွေရတုဗိမာန်တော်ကြီး၊
မိမိ ပညာကြိုးစားခဲ့ရာဖြစ်တဲ့ မန္တလေးမြို့
မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ် သံတော်ဆင့်ကျောင်း
ဝင်းထဲမှာ(၆၆၆)သိန်း မတည်ပြီး သိပ္ပိုလယ
၄-ထပ် ဆွမ်းစားကျောင်းဆောင်သစ်ကြီး၊
မိမိထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်အုပ်ချုပ်နေတဲ့
ရန်ကုန်မြို့ မြောက်ဒဂုံ ၄၂- ထေရဝါဒဓမ္မ
ရောင်ခြည်ကျောင်းတိုက်အတွင်း သိန်း(၂၀၀)
မတည်ပြီး ၂-ထပ် ထေရဝါဒ ဓမ္မဝိသောဓနီ
သိမ်ကျောင်းတော်ကြီးတို့ကို ဆောက်လုပ်
စွန့်ကြဲလှူဒါန်းခဲ့ပါတယ်။ ဒို့ပြင် စာမဖွဲ့လောက်
တဲ့ ၁၀-သိန်း၊ သိန်း-၂၀ စတဲ့အလှူတွေလဲ

အများကြီး လုပ်ခွင့်ရထားပါတယ်။

ကျေးဇူးရှင်မိဘများအတွက် ပစ္စယ၊ ဓမ္မ ၂-မျိုးနဲ့ အစွမ်းကုန်ကျေးဇူးဆပ်ခဲ့ပါတယ်။ ခမည်းတော်ကြီးမရှိတဲ့နောက် ယခုအခါ မယ်တော်ကြီးကို ရန်ကုန်မြို့ကိုခေါ်ယူလို့ သီးခြားနေအိမ်တိုက်ခန်းကျယ် စီစဉ်ပေးထားပြီး ဦးလေး ဦးမောင်သန်း၊ နှမ သီလရှင်တို့နှင့် အတူနေစေပါတယ်။ လစဉ် ၅-သိန်းနှင့် လိုအပ်သမျှပေးပြီး အာမိသ၊ ဓမ္မ ၂-မျိုးနဲ့ အနီးကပ်ကျေးဇူးဆပ်နေပါတယ်။ မယ်တော်ကြီးရဲ့ နေ့စဉ်အလုပ်က တရားအားထုတ်ရုံ ကုသိုလ်ပြုနေရုံပါပဲ။

ရန်ကုန်မြို့ ဗဟန်း မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၅၁

သစ်နှင့် မြောက်ဒဂုံ ၄၂- ထေရဝါဒဓမ္မရောင်
ခြည်စာသင်တိုက်၊ ကလေးမြို့၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ
တိုက်သစ်နှင့် တောင်ဖီလာတောရကျောင်း
တိုက်ဆိုတဲ့ စာသင်တိုက် ၄-တိုက်မှာရှိတဲ့
တိုက်သံဃာ(၄၀၀)ကျော်တို့ရဲ့ ပစ္စည်းလေးပါး
ပြည့်စုံဖို့၊ ပရိယတ္တိပညာ ပြည့်စုံဖို့၊ ကိုယ်
ကျန်းမာ စိတ်ချမ်းသာဖို့ အထူးကြောင့်ကြ
စိုက် အားထုတ်ပေးပါတယ်။ များဖို့ထက်
ကောင်းဖို့၊ ကြာရှည်ခံဖို့ ဦးစားပေးရွေးချယ်
ပါတယ်။ ချီးမြှောက်ချင်လို့ ကုသိုလ်လိုချင်
လို့ပဲ ပရိသတ်ကို လက်ခံစောင့်ရှောက် အား
ပေးနေတာပါ။ ရွှေဥမင်ဓမ္မသုခတောရရှိပ်သာ
ကြီးကို ဝိဇ္ဇောတာရုံဆရာတော်ကြီးနှင့်တွဲဖက်

၅၂

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ပြီး ပဓာနနာယက တာဝန်ယူ ကြီးကြပ်အုပ်
ချုပ် စောင့်ရှောက်ပေးဖို့ တာဝန်ပေးအပ်တာ
ကိုလဲ မငြင်းသာလို့ လက်ခံလိုက်ရပြန်တယ်။

၅။ မေတ္တာပေါင်းစု ငွေရတု

- ❖ ခံယူချက် ပြည့်၊ စည်းကမ်းရှိကာ၊
ပေးကမ်းကာ၊ ပညာပြည့်စုံရ။
- ❖ နောက်နည်းတစ်တန်၊ သည်းခံသနား၊
ဝမ်းမြောက်ငြား၊ ပွားများမေတ္တာခြံတတ်ရ။
- ❖ ၄-မျိုးရှိလျှင်၊ စွမ်းအားရှင်၊
အောင်မြင်တိုးတက်ရ။

❖ ဘေးရန်ကင်းကွာ၊ ငြိမ်းအေးပါ၊
မေတ္တာလမ်းစဉ်ပြ။

❖ မေတ္တာပေါင်းစု၊ ငွေရတု၊
ကောင်းမှုတိုး၍ အားတက်ရ။

ဘုန်းကြီးအိုကြီး ငွေရတုခရီးကို အောင်
အောင်မြင်မြင် လျှောက်လှမ်းနိုင်ခဲ့တာဟာ
နည်းမှန်လမ်းမှန်သိမြင်အောင် သွန်သင်ဆုံးမ
လမ်းပြပေးခဲ့ကြတဲ့ ကျေးဇူးရှင်ဆရာသမားများ
ရဲ့ မေတ္တာကျေးဇူး၊ ပစ္စည်းငှ-ပါး ချီးမြှောက်
ထောက်ပံ့ကြတဲ့ ဒကာဒကာမတွေရဲ့ မေတ္တာ
ကျေးဇူး၊ ခင်မင်ရင်းနှီးချစ်ကြည်စွာနဲ့ ကူညီ
အားပေးကြတဲ့ အပေါင်းအသင်းများစွာတို့ရဲ့
မေတ္တာကျေးဇူးတွေကြောင့်ပါ။ မေတ္တာနဲ့

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၅၅

စုပေါင်းမိရင် ဘာလုပ်လုပ် နှလုံးစိတ်ဝမ်းအေး
ချမ်းလို့ အောင်မြင်ရစမြဲပဲ။

လူဆိုတာ တစ်ယောက်တည်းချည်း နေ
လို့မဖြစ်တော့ ၂-ယောက်ကစ အများနှင့်
စုပေါင်းလို့လဲ နေရတာပဲ။ အများနှင့်အတူနေ
ရရင် ခန္တီ မေတ္တာ အခြေခံနှင့် စုပေါင်းအား
တည်ဆောက်ရတယ်။ သည်းခံခွင့်လွှတ်
အနစ်နာခံမှု အားကောင်းမှ မေတ္တာအားကို
လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ ဖော်ထုတ်နိုင်မှာဖြစ်တယ်။
ဥပေက္ခာအားကောင်းမှလဲ မေတ္တာစင်ကြယ်
နိုင်ပါတယ်။ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေ၊ တစ်စိမ်း ဘယ်
သူနဲ့ပဲ အတူနေရနေရ ခန္တီ ဥပေက္ခာ ဖွမ်းထုံ
တဲ့ မေတ္တာနဲ့လွှမ်းခြုံပေးနိုင်မှ စုပေါင်းအားကို

၅၆

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ရနိုင်မှာပါ။ သတိဉာဏ်ဦးဆောင်မှလဲ စုပေါင်း
အား စေ့စပ်သေချာမယ်။

အများနဲ့စုပေါင်းနေရင် ယင်ကောင်များ
လို မရှုပ်ထွေးစေပဲ ပျားကောင်များလို ဖွဲ့စည်း
ပုံစနစ်နဲ့ ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ် သန့်သန့်ရှင်း
ရှင်း ပေါင်းစုနေတတ်ရမယ်။ ဖွဲ့စည်းပုံစနစ်
၄-ချက် ရှိတယ်။

၁။ အမျိုးဘာသာ သာသနာအတွက် ခံယူ
ဦးတည်ချက်ရှိရမယ်၊ အမျိုးနှင့်သာသနာ
ကို နည်းမှန်လမ်းမှန် ချစ်တတ်ရမယ်၊
နာမည်ကောင်းကို ထိန်းထားနိုင်ရမယ်။

၂။ စည်းကမ်းရှိရမယ်၊ စည်းစနစ်ကောင်း
ရမယ်၊ အများယုံကြည်စိတ်ချရလောက်

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၅၇

အောင် စည်းကမ်းကိုလိုက်နာတတ်ရ
မယ်၊ အချင်းချင်း သစ္စာရှိရမယ်။

၃။ အနစ်နာခံ စွန့်လွှတ်နိုင်ရမယ်၊ ရှိတာကို
ခွဲဝေအသုံးချရမယ်၊ မိသားစုစိတ်ဓါတ်
ရှိရမယ်၊ အများအကျိုးကို လိုလားရ
မယ်၊ အချင်းချင်း အပြန်အလှန်ပေးကမ်း၊
ပြောကြား၊ ကူညီတတ်ရမယ်။

၄။ စဉ်းစားနှိုင်းချိန် သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်နိုင်တဲ့
ပညာရှိရမယ်၊ ဘဝအနှစ်ဖြစ်တဲ့ ကောင်း
မှုတရားကို ပန်းတိုင်အဖြစ် ထားရမယ်။

အဲဒါကို ဖွဲ့စည်းပုံစနစ် ၄-ချက်လိုလဲခေါ်
တယ်။ ညီညွတ်ရေးလမ်းစဉ် ၄-မျိုးလိုလဲ ခေါ်
တယ်။ ဒီ ၄-မျိုးမရှိပဲ ပေါင်းစုနေရင် ဆီနှင့်ရေ

၅၈

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ရောသလို ဖြစ်သွားမယ်။ ဆီနှင့်ရေ တစ်သား
တည်းရောလို့မရဘူး။ ဆီကချည်း ရေရဲ့အပေါ်
ကနေတယ်။ ဒီ၄-မျိုးမရှိရင်လဲ တစ်သားတည်း
ညီညွတ်အောင် ပေါင်းစုလို့မရဘူး။ ကိုယ်က
ချည်း အပေါ်စီးနေချင်လို့ ကမောက်ကမ
ဖြစ်တတ်တယ်။ ကွဲအက်လာတတ်တယ်။
ကြာကြာလဲမခံဘူး။ ဒီ ၄-မျိုး လမ်းစဉ်အတိုင်း
စုပေါင်းနေကြရင်(ဒီ ၄-မျိုးရှိရင်) နို့နှင့်ရေ
ခွဲမရအောင် ရောထားသလို မေတ္တာရှင်ပုံစံနဲ့
ညီညီညွတ်ညွတ် ချစ်ချစ်ခင်ခင် တစ်သား
တည်း ပေါင်းစုနေနိုင်ကြတယ်။ လုပ်သမျှလဲ
အစစအရာရာ အောင်မြင်နိုင်ကြပါတယ်။

ဒီ ၄-မျိုးရှိရင် ပျားကောင်နှင့်တူတယ်လို့

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၅၉

ဆိုရပါမယ်။ ပျားကောင်တွေဟာ ဒီ ၄-ချက်
အတိုင်းပဲ စုပေါင်းနေကြတယ်။ ပျားအုံကြီးဆို
တာ ပျားကောင်တွေရဲ့ မိသားစုစိတ်ဓါတ်
ပြည့်ဝတဲ့ ညီညွတ်ရေးကို သက်သေပြတာတဲ့။
အလွန်ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်တဲ့ ဆေးဖက်ဝင်
တဲ့ပျားရည်ဆိုတာ ပျားကောင်တွေရဲ့မျိုးချစ်
စိတ်ဓါတ်ကို သက်သေပြတာဆိုပဲ။ ဒါဆိုရင်
လူ့အဖွဲ့အစည်း၊ သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း ပျားအုံ
ဟာလဲ ညီညွတ်ရေးကိုပြတာပဲ ဖြစ်ရမယ်။
တိုးတက်အောင်မြင်အောင် ကြိုးစားဆောင်
ရွက်နေတဲ့ မေတ္တာရေသွားပြုတဲ့ ကောင်းမှု
တရားကိစ္စပျားရည်ဟာလဲ လူသားများ သံဃာ
များရဲ့ မျိုးချစ်စိတ်ဓါတ် တရားချစ်စိတ်ဓါတ်ကို

၆၀

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

သက်သေပြတာပဲ ဖြစ်သင့်ပါတယ်။

ပြီးတော့ ငြိမ်းချမ်းပျော်ရွှင်အေးမြစွာ
အတူလက်တွဲနေလိုရင်-

(၁) ပုထုဇဉ်ချင်း အတူနေရတာဆိုတော့
အချင်းချင်းနှင့် အများအပေါ် သည်းခံ
ခွင့်လွှတ် အနစ်နာခံ သဘောထားကြီး
တတ်ရမယ်။

(၂) သနားကြင်နာ ကိုယ်ချင်းစာတတ်ရမယ်၊
စာနာထောက်ထား ညှာတာတတ်ရမယ်။

(၃) သူများတွေ ကြီးပွားတိုးတက်အောင်မြင်
တာ မြင်တွေ့ကြားသိရရင် ဝမ်းမြောက်
ဝမ်းသာရှိတတ်ရမယ်။

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၆၁

(၄) အချင်းချင်းနှင့်အများအပေါ် အကျိုး
လိုလားတဲ့ မေတ္တာထားရှိရမယ်။

အဲဒီ ၄-မျိုးကို သူတော်ကောင်းလမ်းစဉ်
၄-ချက်လို့ခေါ်တယ်။ လူသားငြိမ်းချမ်းရေး
လမ်းစဉ်၊ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးလမ်းစဉ်လို့လဲ
ခေါ်နိုင်တယ်။ ဒီ ၄-မျိုးရှိရင် ဘေးရန်အပူ
လဲ ကင်းဝေးမယ်။ နှလုံးစိတ်ဝမ်းလဲ အမြဲ
အေးချမ်းရမယ်။ ဘဝအနှစ်ဖြစ်တဲ့ ကောင်းမှု
လဲ အမြဲတိုးပွားနေမယ်။ လုပ်သမျှလဲ ဘာမဆို
အောင်မြင်မယ်လေ။

၆။ လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

- ❖ လောကတွင်းမှာ၊ သတ္တဝါ၊
လူသား ပဓာန။
- ❖ လူသားကမ္ဘာ၊ တည်သောအခါ၊
မေတ္တာဖြင့်သာ စတင်ရ။
- ❖ လောက ကမ္ဘာ၊ ပျက်သောအခါလဲ၊
မေတ္တာဘဲ၊ ထုတ်ဆွဲကယ်တင်ရ။

- ❖ တည်ပျက်ကြားမှာ၊ နေသောခါလဲ၊
မေတ္တာဘဲ၊ အမြဲစောင့်ထိန်းရ။
- ❖ လူသားမေတ္တာ၊ လျော့သောအခါ၊
ခေတ်မှာ ဆုတ်ယုတ်ရ။
- ❖ လူသားမေတ္တာ၊ ကင်းသောခါ၊
လူသာ ဒုက္ခပေးတတ်ကြ။
- ❖ လူသားမေတ္တာ၊ ခန်းသောအခါ၊
လောင်စာတိုး၍ ကြောက်လန့်ရ။
- ❖ လူသားမေတ္တာ၊ တိုးသောခါ၊
ခေတ်မှာ တိုးတက်ရ။
- ❖ လူနှင့်မေတ္တာ၊ တွဲမှသာ၊
တိုးလာသမျှ အားကိုးရ။

❖ လူသားမေတ္တာ၊ ဤကမ္ဘာ၊

လူသာ ကောင်းအောင်လုပ်နိုင်ကြ။

သာမန်အားဖြင့် လူ့ခန္ဓာမှာ အဆိုးဆုံးက
ဒုက္ခနှင့်ကိလေသာပါ။ ဆင်းရဲနှင့်အပူပေါ့။
ခန္ဓာရှိတော့ ဆင်းရဲဒုက္ခလဲရှိရမှာပေါ့။ ပုထုဇဉ်
ဆိုတော့ ကိလေသာအပူလဲ ရှိနေရဦးမှာပဲ။
အကောင်းဆုံးက မေတ္တာ စတဲ့တရားစွမ်းအား
ပါ။ တရားစွမ်းအားဆိုတာ လူရဲ့ပင်မတန်ခိုး
ပဲ။ လူမှာ အဆိုးနှင့်တန်ခိုး အပြန်အလှန်အား
ပြိုင် စိန်ခေါ်နေကြပါတယ်။ အတွင်းကလာ
တဲ့ အဆိုးနှင့်တန်ခိုး ဓါတ်ကူးခံနေရတဲ့ အပြင်
ဖက်က သက်မဲ့တွေပါ အားချင်းလုပ်ပြီး အချင်း
ချင်းအားပြိုင်နေကြတယ်။ လူရဲ့အဆိုးအကောင်း

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၆၅

ဓာတ်တွေဟာ သက်ရှိတိရစ္ဆာန် တွေ၊ နတ်
တွေထံလဲ ကူးနေကြတာပဲ။ လောကထဲမှာ
လူသာပဓာနပါ။ လောကထဲက အဆိုး
အကောင်းတွေရဲ့ မူလတရားခံဟာ လူတွေပါ။

ယနေ့မျက်မှောက်ခေတ်မှာ ကမ္ဘာကြီး
ပူနွေးလာမှုနှင့် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲ
ဖောက်ပြန်မှုတွေဟာ လူသားတွေကို အားပြိုင်
စိန်ခေါ်နေကြပါတယ်။ သိပ္ပံနည်းပညာထွန်း
ကားတဲ့ တိုင်းပြည်ကြီးတွေတောင် ခေါင်းငုံ့
ခံနေရမလို ဖြစ်နေပါတယ်။ စက်ရုံ မော်တော်
ကား စတဲ့ စက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာတွေက
နေ့စဉ် အဆက်မပြတ် ထုတ်လွှတ်နေတဲ့
ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုက်ဓာတ်တွေ များလွန်း

နေတာကြောင့် ဒီအဆိုးတွေ ဖြစ်နေကြရတာ
လို့ သိပ္ပံပညာရှင်တွေက ဆိုကြပါတယ်။
များလွန်းလှတဲ့ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုက်
ဓာတ်တွေကို ကမ္ဘာ့သစ်ပင်တွေက ကုန်စင်
အောင် မစုပ်ယူနိုင်ကြတော့ဘူးလို့လဲ သူတို့ပဲ
ဆိုကြပါတယ်။

ကမ္ဘာထဲမှာ ပျံ့နှံ့ပြည့်ကျပ်နေတဲ့ ကာဗွန်
ဒိုင်အောက်ဆိုက်ဓာတ်တွေကို စုပ်ယူနိုင်တဲ့
စက်ရုံကြီးတွေတည်ဖို့ အားယူနေကြတယ်
လို့လဲ ဆိုပါတယ်။ သူတို့ရဲ့စက်ရုံကြီးတွေ
တည်နိုင်တယ်ပဲ ထားပါဦး။ တစ်ကမ္ဘာလုံး
ပျံ့နှံ့နေတဲ့ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုက်ဓာတ်တွေ
ကို စက်ရုံကြီးတွေက ကုန်အောင်လိုက်စုပ်

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၆၇

ယူဖို့ မလွယ်ကူလှပါဘူး။ သိပ္ပံနည်းသက်
သက်နဲ့သာဆိုရင်တော့ ပေါက်လိုက်ဖာလိုက်၊
ဖာလိုက်ပေါက်လိုက်ပဲ ဖြစ်နေဦးမှာပါ။

သူတို့က သိပ္ပံနည်းနဲ့ စမ်းသပ်လို့ရနိုင်တဲ့
ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုက်ဓာတ်လောက်ကိုပဲ
အဆိုးရဲ့တရားခံလို့ထင်ပြီး ပြောနေကြတာပါ။
ဒီထက်ဆိုးတဲ့ ကိလေသာအဆိပ်ငွေ့ကို သူတို့
နည်းနဲ့ စမ်းသပ်လို့ ရနိုင်တာမှမဟုတ်ပဲ။ ဗုဒ္ဓ
ဓမ္မနှင့် တွေ့ခွင့်ရသူများသာ သိနိုင်တာပါ။
တကယ်တော့ သိပ္ပံနည်းနဲ့ဘယ်လိုမှ စမ်းသပ်
လို့မရနိုင်တဲ့ ဒီရုပ်ဓါတ်ထက် အဆများစွာ
အလွန်ဆိုးဝါးလှတဲ့ ကိလေသာဆိုတဲ့ အဆိပ်
ဓာတ်ငွေ့က အဆိုးတွေရဲ့ အဓိကအကျဆုံး

၆၈

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ဖြစ်တဲ့ မူလတရားခံပါ။

ဒီကိလေသာအဆိုးဓာတ်တွေကို ပုထုဇဉ်
လူသားတွေက နေ့စဉ် အများဆုံးထုတ်လွှတ်
နေကြပါတယ်။ သိပ္ပံနည်းနဲ့ ဘယ်လိုမှ စုပ်ယူ
လို့မရနိုင်တဲ့ ဓာတ်ဆိုးတွေပါ။ ကိလေသာ
အဆိုးဓာတ်တွေကိုစုပ်ယူနိုင်တာ၊ စုပ်ထုတ်
ဖယ်ရှားပစ်နိုင်တာက တရားအလုပ်တစ်ခု
တည်းပဲရှိတာ။ ကမ္ဘာလောကကြီးကို အကောင်း
နှင့်အဆိုး အပြောင်းအလဲလုပ်ပြီး ဖန်းတီးနေ
ကြတဲ့အရာတွေထဲမှာ လူတွေသာ အဓိက
အကျဆုံးဖြစ်တယ်။ ခေတ်သစ်နည်းပညာ
တွေကြောင့် ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေ အံ့ဩဖွယ်
ကောင်းလောက်အောင် တစ်ဟုန်ထိုး တိုးတက်

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၆၉

လာကြပေမယ့် ဒီရုပ်ဝတ္ထုတွေရဲ့နောက်က
ကပ်ပြီးလိုက်လာတဲ့ ကိလေသာဆိုတဲ့အပူငွေ့
ကို လျော့မပေးနိုင်ကြပါဘူး။ တရားကလွဲရင်
လျော့ပေးနိုင်တဲ့နည်းပညာလဲ မရှိပါဘူး။

လောဘ ဒေါသ မောဟစတဲ့ ကိလေသာ
အပူငွေ့တွေကြောင့် အချင်းချင်းရန်လိုမှန်းတီး
မှုတွေ၊ လူသားချင်း မငဲ့ညှာမထောက်ထား
မစာနာမှုတွေ၊ ကျူးကျော်ရန်စမှုတွေ၊ ကြီးနိုင်
ငယ်ညှင်းလုပ်လိုမှုတွေစတဲ့ ခေတ်သစ်နည်း
ပညာနဲ့ရှင်းမရနိုင်တဲ့ အားပြိုင်စိန်ခေါ်မှု အခက်
အခဲတွေကိုဖြေရှင်းပေးဖို့ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မနှင့် တွေ့
ဆုံခွင့်ရသူတိုင်းမှာ တာဝန်ရှိပါတယ်။ တာဝန်
အရှိဆုံးပဲဆိုပါတော့။

ကိလေသာကြောင့် တောက်လောင်တတ်
တဲ့ ကမ္ဘာ့စစ်မီးတွေ၊ ကိလေသာကြောင့် ပေါ်
လာတဲ့ လက်နက်တွေ၊ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုက်
စတဲ့အဆိပ်ငွေ့တွေကို တားဆီးဖယ်ရှားပေး
နိုင်တဲ့မေတ္တာတရားကို အထူးပွားဖို့လိုပါလိမ့်
မယ်။ သတ္တလောကထဲ ထိထိခိုက်ခိုက် ထဲထဲ
ဝင်ဝင် စူးစိုက်ပို့လွှတ်ပေးဖို့ အထူးပဲ လိုအပ်
လှပါတယ်။

“လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ” ဆိုတာ ဒီ
ကမ္ဘာဟာ လူသားတွေရဲ့ မေတ္တာစွမ်းအားနဲ့
ရပ်တည် ရှင်သန်ကြီးပွားနေရတယ်လို့ ဆိုလို
ပါတယ်။ ဒီကမ္ဘာကို လူသားတွေရဲ့မေတ္တာနဲ့
ထိန်းထားရပါတယ်။ လူသားကမ္ဘာကို မေတ္တာ

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၇၁

နဲ့စခဲ့တာပါ။ ကမ္ဘာဦးလူတွေဟာ မေတ္တာ
ရှင်ဗြဟ္မာကြီးတွေက ဆင်းသက်လာကြတဲ့
မေတ္တာရှင်တွေပါ။ ဗြဟ္မာပြည်က ဆင်းသက်
လာတဲ့ မေတ္တာရှင်လူသားတွေ ကမ္ဘာသစ်ကို
စတင်ရောက်လာကြတာဖြစ်တယ်။ မေတ္တာ
အရှိန်ကြောင့် အမိဝမ်းထဲမနေရပဲ ဘွားကနဲဆို
အရွယ်ရောက်ပြီးသားအနေနဲ့ ဖြစ်ပေါ်လာကြ
တယ်။ အပြင်ဖက်က စားသောက်ဖွယ်တွေ
မလိုသေးပဲ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်တွဲတဲ့ ပီတိနဲ့ပဲ
အသက်ရှင်နေကြတယ်။ ပီတိဟာ ကမ္ဘာဦးလူ
တွေရဲ့အစာပဲ။

ပြီးတော့ ဗဟိဒ္ဓိအလင်းရောင် ဘာမှမလို
သေးပဲ ခန္ဓာကိုယ်ကအရောင်တွေ လင်းထိန်

နေအောင် ထွက်နေကြတယ်။ လူတိုင်း
အရောင်ထွက်နေတာဆိုတော့ တစ်လောက
လုံး အရောင်ချင်းစပ်ပြီး လင်းထိန်နေတာပဲ။
တစ်နေရာက တစ်နေရာကိုသွားတော့
ကောင်းကင်မှာ ကိုယ့်အစွမ်းနဲ့ကိုယ် ပျံသွား
ရုံပဲ။ ဘာယာဉ်ရထားမှ မလိုဘူး။ ကံက
ဖန်တီးပေးတဲ့ တင့်တယ်လှပတဲ့နေရာမှာ နေ
ကြရတယ်။ နာမ်ခန္ဓာသန့်ရှင်းသလောက် ရုပ်
ခန္ဓာကလဲ အလွန်လှပတင့်တယ်တယ်။ ရုပ်
သိပ်ချောတယ်ဆိုပဲ။ သက်တမ်းလဲ သိပ်ရှည်
တယ်။ မေတ္တာရှင်တွေအချင်းချင်း ကိုယ့်
ကြောင့်လဲ သူချမ်းသာ၊ သူ့ကြောင့်လဲ ကိုယ်
ချမ်းသာ၊ ကိုယ့်ကြောင့်လဲ ကိုယ်ချမ်းသာ၊

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၇၃

သူ့ကြောင့်လဲ သူချမ်းသာပေါ့။ အားလုံး အဆင်
ပြေလို့ပဲ။

ကမ္ဘာပျက်တော့လဲ သတ္တဝါတွေ မရူမလှ
ဒုက္ခမရောက်ရအောင် မေတ္တာကပဲ သတ္တဝါ
တွေကို ကယ်တင်ပေးရတယ်။ ကမ္ဘာပျက်ခါ
နီး လောကဗျူဟာနတ်တွေရဲ့တိုက်တွန်းနှိုး
ဆော်မှုကြောင့် လူတွေထိတ်လန့်ပြီး မေတ္တာ
ပွားလိုက်ကြတာ နတ်တွေတင်မက အပါယ်
ဘုံထိ မေတ္တာပြန့်သွားသတဲ့။ အပါယ်ဘုံသား
တွေဟာ လူတွေ နတ်တွေဖြစ်၊ မေတ္တာတွေ
ပွား၊ မေတ္တာပွားတယ်ဆိုရင် ဗြဟ္မဝိဟာရ
တရား ၄-ပါးလုံးလဲ ပွားတာပါပဲ။ အားလုံး
စျာန်တွေရပြီး ကမ္ဘာပျက်တဲ့အခါ မပါဝင်တဲ့

၇၄

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

အထက်ဗြဟ္မာဘုံကို ရောက်သွားကြသတဲ့။
မီး၊ ရေ၊ လေကြောင့် ကမ္ဘာကြီးပျက်စီးရတဲ့
အခါ မရူမလှပျက်ရတဲ့အပျက်ထဲ မပါဝင်တာ
ကိုပြောတာပါ။ မပျက်ပဲ အမြဲတည်နေနိုင်တာ
ကို ပြောတာမဟုတ်ပါ။ အချိန်စေ့လို့ ပျက်တဲ့
အပျက်မျိုးတော့ရှိတာပေါ့။ လောကထဲ မပျက်
ပဲ အမြဲတည်နေနိုင်တဲ့ သက်မဲ့သက်ရှိဆိုတာ
လုံးဝမရှိပါဘူး။ မေတ္တာကြောင့် သတ္တဝါတွေ
ကမ္ဘာပျက်တဲ့အခါမှာကြုံတွေ့ရမယ့် မရူမလှ
ဘေးရန်ဒုက္ခမျိုးစုံက လွတ်မြောက်ငြိမ်းအေး
ကြရတယ်။ အလွန်အပြစ်ကြီးတဲ့ ငရဲသူငရဲ
သားတွေကတော့ ပျက်တဲ့အလှည့်မရောက်
သေးတဲ့အခြားကမ္ဘာကို ပြောင်းပြီးခံကြရတယ်

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၇၅

လိုဆိုတယ်။ ဒါကတော့ သူ့ကံနှင့်သူပေါ့။

ကမ္ဘာတည်တော့လဲ မေတ္တာနဲ့စတယ်။

ကမ္ဘာပျက်တော့လဲ သတ္တဝါတွေ မရှုမလှဒုက္ခ
မရောက်ရအောင် မေတ္တာနဲ့ကယ်ဆယ်ရတယ်။

ကြားကာလမှာလဲ မေတ္တာနဲ့ပဲ လောကကို
ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် အလှဆင်ပေးနေ
ရတယ်။ လူသားတွေရဲ့မေတ္တာ ယုတ်လျော့ရင်
ခေတ်ကာလ ဆုတ်ယုတ်သွားတယ်။ ရုပ်ဝတ္ထု
တိုးတက်နေပေမယ့် မေတ္တာကင်းပျောက်
ခမ်းခြောက်သွားရင် တိုးလာသမျှ ကြောက်
စရာလောင်စာအဆိပ်တွေချည်း ဖြစ်နေတတ်
တယ်။ လူသားကြောင့် ကမ္ဘာဟာ ကြောက်
ဖွယ်အတိ ဖြစ်သွားတတ်တယ်။

၇၆

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ပြီးတော့ လူအချင်းချင်း ဘီလူးသူရဲတွေ
လို၊ သားရဲတိရစ္ဆာန်တွေလို အချင်းချင်းသတ်
ဖြတ်ညှင်းဆဲ ဒုက္ခပေးနေတတ်ကြတယ်။
ကမ္ဘာ့သယံဇာတအဆီအစေးတွေ ခမ်းခြောက်
ပျောက်ကွယ်သွားတတ်ကြတယ်။ တစ်ခြား
နေရာကို ရွှေ့ပြောင်းသွားတတ်ကြတယ်။
ရာသီဥတု ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်တတ်တယ်။
သဘာဝဘေးရန်ခြိမ်းခြောက်မှု များပြားလာ
တတ်တယ်။ သက်မဲ့သက်ရှိ ရန်သူပေါများ
တတ်တယ်။

လူသားတွေရဲ့မေတ္တာ တိုးပွားလာတဲ့အခါ
ခေတ်ကာလ တိုးတက်စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးတယ်။
ကမ္ဘာကြီး စိုပြေအေးမြလာရတယ်။ စိတ်နှင့်

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၇၇

ရုပ်ဝတ္ထု အပြန်အလှန်ကျေးဇူးပြုပြီး သာယာ
ဝပြော အေးချမ်းတဲ့ခေတ်ကာလဖြစ်နေတတ်
တယ်။ ကမ္ဘာ့သယံဇာတ အဆီဩဇာ ကြွယ်ဝ
လာတယ်။ မြေကြီးက ကမ္ဘာ့လူသားအားလုံး
ဝအောင်ထုတ်ကျွေးနိုင်တယ်။ ရာသီဥတုမှန်
ကန်လာတယ်။ သဘာဝဘေးရန်တွေ ငြိမ်ဝပ်
သွားတယ်။ ဘေးရန်ကင်းလို့ အေးချမ်းသာ
ယာတယ်။ မေတ္တာခြုံတော့ အားလုံးလုံတယ်။
တိုးလာသမျှ အားကိုးစရာချည်းပါပဲ။ ကမ္ဘာကို
လူသားမေတ္တာနဲ့ထိန်းထားရတာဖြစ်လို့ လူ
တွေကပဲ မေတ္တာစိတ်နဲ့ အဆိုးမကျရောက်
အောင် ကောင်းအောင် ပြုပြင်ဖန်တီးပေးနေ
ကြရမှာဖြစ်တယ်။ ကမ္ဘာအနှံ့ မေတ္တာပြန့်

အောင် ဖြန့်ပွားလွှမ်းခြုံပေးကြရမှာပါ။

ကမ္ဘာကို လူသားမေတ္တာနဲ့ လွှမ်းခြုံထိန်းသိမ်းပေးရမယ်။ တချို့နတ်တွေတောင် လူတွေရဲ့မေတ္တာနဲ့ လွှမ်းခြုံပေးမှ အဆိုးကင်းလို့ အကောင်းပြည့်စုံအောင် စောင့်ရှောက်ကူညီပြီး ကောင်းကျိုးပြုပေးတတ်တဲ့သဘော ရှိပါတယ်။ မမြင်ရတဲ့ပိုးမွှားကလေးတွေက စလို့ အလွန်ကြီးမားတဲ့ သားရဲတိရစ္ဆာန်တွေ၊ အခြား အပါယ်ဘုံသားတွေအားလုံး လူတွေရဲ့မေတ္တာနဲ့ လွှမ်းခြုံဖုံးဖိထားမှ အနှောင့်အယှက်မပေးပဲ လူသားကောင်းကျိုးကိုသာ ပြုပေးကြပါလိမ့်မယ်။

သက်မဲ့အားလုံးလဲ လူတွေရဲ့မေတ္တာ

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၇၉

ဓါတ်တွေ စိမ့်ဝင်ကူးစက်မှ အဆိပ်အတောက်
အဆိုးတွေ ကင်းပျောက်ပြီး ကောင်းကျိုးပြု
ပေးကြမှာ သေချာပါတယ်။ လူ့စိတ် ညစ်ညမ်း
ပူလောင်ရင် သက်မဲ့တွေ အကျဉ်းတန်သွား
မယ်။ လူ့စိတ် ရွှင်လန်းကြည်လင် သန့်စင်
အေးချမ်းရင် သက်မဲ့တွေ ထည်ဝါသွားမယ်။
သက်မဲ့ကို မေတ္တာပို့လို့မရပေမယ့် ကောင်း
ကျိုးပြုဓါတ် သဘာဝအကောင်းကတော့
ကူးပါတယ်။ လက်နက် မထိဘူး၊ အဆိပ် မထိ
ဘူး၊ မီးမလောင်ဘူး ဆိုတာမျိုးပေါ့။ လောက
ထဲမှာ လူသားတွေရဲ့ မေတ္တာသာ ပဓာနပါ။

၇။ မေတ္တာတွဲကာ ပစ္စည်းရှာ

- ❖ ကိုယ်သုံးဖို့ရန်၊ ပေးဖို့ရန်၊
ရည်သန်ပစ္စည်းစု။
- ❖ အများတကာ၊ ပေးဖို့ရာ၊
ကောင်းစွာပိုက်ဆံစု။
- ❖ ကိုယ်သုံးသောအခါ၊ သတိပါ၊
သိက္ခာပြည့်အောင်ပြု။

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၈၁

- ❖ အများတကာ၊ ပေးသောခါ၊
မေတ္တာထား၍၊ စုံအောင်ရ။
- ❖ မေတ္တာတွဲကာ၊ ပစ္စည်းရှာ၊
ကောင်းတာရအောင်စု။
- ❖ မေတ္တာတန်ခိုး၊ ကုသိုလ်တိုး၊
ကောင်းကျိုးရအောင်ပြု။
- ❖ အဆိုးကိုနိုင်၊ အကောင်းပိုင်၊
ကြံ့ခိုင်ကောင်းကျိုးစု။

လူဆိုတာ ဘာရှာရှာ ဘာရှိရှိ ဘာစုစု
ဘာလုပ်လုပ် ကောင်းမှုတရားနဲ့ပဲ အထွဋ်တင်
နိုင်အောင် သတိထားကြိုးစားပေးရမယ်။
လူ့ဘဝရဲ့ပုန်းတိုင်ဟာ ကောင်းမှုတရားပဲလေ။
လောကထဲ ဘာတစ်ခုမှ ခိုင်မြဲတာမဟုတ်

၈၂

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

တော့ ရှိသမျှ စုသမျှ အချိန်တန်ရင်ကုန်သွား
မှာချည်းပဲ။ ဒီတော့ စီးပွားဥစ္စာရှာဖွေရတဲ့
အလုပ်ကလဲ မပြီးနိုင်တော့ပါဘူး။ အကြောင်း
အားလျော်စွာသာ ရပ်နားချိန်တန်လို့ ရပ်နား
ထားကြရတာပါ။ ပြီးသွားလို့ ရပ်နားတာတော့
မရှိပါဘူး။ ပြီးနိုင်တဲ့အလုပ်မှ မဟုတ်ပဲ။

လူ့အလုပ်ရဲ့ ရလဒ်ပန်းတိုင်ဟာ စီးပွား
ဥစ္စာလုပ်ခလောက်နဲ့ အဆုံးမသတ်သင့်ဘူး။
မပြီးဆုံးစေသင့်ဘူး။ မပြီးဆုံးနိုင်တာတွေကို
ပန်းတိုင်လုပ်နေရင် ပူလို့ မောလို့ဆုံးနိုင်မှာ
မဟုတ်တော့ဘူး။ စီးပွားဥစ္စာရဲ့နောက်မှာ
အထက်မှာရှိနေတဲ့ ကောင်းမှုတရားပန်းတိုင်
ထိ လှမ်းတက်နိုင်မှ အပူငြိမ်းချမ်းလို့ အမော

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၈၃

ပြေမှာဖြစ်တယ်။ လူ့လုပ်ခကို မပြီးဆုံးနိုင်တဲ့ စီးပွားဥစ္စာလောက်နဲ့ တန်ဖိုးမဖြတ်သင့်ဘူး။ ကိုယ့်ကိုအားလုံး အာမခံတာဝန်ယူမယ့် ကောင်းမှုတရားနဲ့ပဲ တန်ဖိုးဖြတ်သင့်တယ်။

လူတွေဟာ ကိုယ်သုံးဖို့နှင့် သူများပေးဖို့ အတိုချုပ်ရည်ရွယ်ချက် ၂-မျိုးနဲ့ ပစ္စည်းရှာဖွေ စုဆောင်းနေကြတာပါ။ ပိုက်ဆံကိုတော့ သူများ ပေးဖို့ သက်သက်ပဲရှာနေကြတာပါ။ ပိုက်ဆံ ကို ကိုယ်သုံးလို့ မဖြစ်ပါဘူး။ သူများ ပေးရုံ ပါပဲ။ ဟုတ် မဟုတ် ဘဝထဲမှာလက်တွေ့ချ ကြည့်ပါ။ သာမန်အားဖြင့် စားဝတ်နေရေး၊ ကျန်းမာရေးကိစ္စအတွက် ပိုက်ဆံရှာတာလို့ ပြောချင်ပြောမယ်။ ဒါပေမယ့် ပိုက်ဆံကို

၈၄

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ဝါးစားလို့မရဘူးလေ။ ကိုယ့်ပိုက်ဆံ သူ့ကို
ပေးမှ သူ့ဆီက စားစရာရမယ်။ ဒီတော့မှ
စားရမယ် မဟုတ်လား။

ပိုက်ဆံကို ဝတ်လို့မရဘူး။ ကိုယ့်ပိုက်ဆံ
သူ့ကိုပေးမှ သူ့ဆီက ဝတ်စရာရမယ်။ ဒီတော့
မှ ဝတ်ရမယ်။ ပိုက်ဆံပေါ် တက်နေလို့မရ
ဘူး။ ကိုယ့်ပိုက်ဆံ သူ့ကိုပေးမှ သူက နေစရာ
စီစဉ်ပေးမယ်။ ဒီတော့မှ နေရမယ်။ မကျန်း
မမာဖြစ်လို့ နေထိုင်မကောင်းတဲ့အခါ ပိုက်ဆံ
ကို ဝါးစားလို့၊ ပိုက်ဆံကို ထောင်းထုကြိတ်
ချေ အရည်ဖျော်သောက်လို့ ရောဂါပျောက်
မှာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်ပိုက်ဆံ သူ့ကိုပေးမှ
သူက ကျန်းမာကြောင်းဆေးဝါးတွေ ပေးလိမ့်

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၈၅

မယ်။ ကျန်းမာအောင်လဲ စီစဉ်ဆောင်ရွက်
ပေးပါလိမ့်မယ်။ ဒီတော့မှ ကျန်းမာမှာဖြစ်
တယ်။

အဲဒီလို စသည်ဖြင့် ကိုယ့်ပိုက်ဆံ သူ့ကို
ပေးလိုက်မှပဲ သူကကိုယ့်ကိစ္စပြီးအောင်ဆောင်
ရွက်ပေးနိုင်တာဟာ လောကထဲ နေ့စဉ်ကြုံ
တွေ့နေရတဲ့ မျက်မြင်သက်သေတွေပဲ။ ကိုယ့်
ပိုက်ဆံကို ဘယ်သူ့ကိုမှမပေးပဲ အမြဲဆုတ်
ကိုင်ထားနေလို့ ဘယ်ကိစ္စမှ ပြီးမလာနိုင်ပါ
ဘူး။ ပြီးတော့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စားဝတ်နေရေး၊
ကျန်းမာရေးပြီးအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရုံ
လောက်နဲ့ ဘဝမပြေလည်သေးပါဘူး။ ဘဝမှာ
မပြည့်စုံ မလုံလောက်သေးပါဘူး။ စိတ်ပိုင်း

၈၆

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ဆိုင်ရာ တရားအစာ၊ တရားအဝတ်၊ တရား
နေရာ၊ တရားဆိုတဲ့စိတ်ကျန်းမာရေးပါ ပြည့်စုံ
မှ ဘဝပြေလည်မှာပါ။

ဘဝထဲမှာ လက်တွေ့ချကြည့်လိုက်တော့
ပိုက်ဆံဟာ သူများပေးဖို့ရှာတယ်ဆိုတာ
သေချာသွားပါပြီ။ ဒါဆို ကိုယ့်ပိုက်ဆံကိုသူ
များလက်ထဲ ပေးတတ်ပြီလား၊ ကုန်ကျမဖြစ်
စေပဲ ကုန်ရဖြစ်အောင် သတိဉာဏ်ဦးဆောင်
တဲ့ မေတ္တာစစ်စစ်နဲ့ပေးတတ်ဖို့လိုမယ်။ ကိုယ့်
ပိုက်ဆံကို လက်ခံယူမယ့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုယ့်ရဲ့
အကျိုးကိုဆောင်ရွက်ပေးတဲ့ မိတ်ဆွေအရာ
မှာထားပြီး အကျိုးလိုလားတဲ့ မေတ္တာစိတ်နဲ့
ပေးကြည့်ပါ။ ပေးရတာ အလွန်ကျေနပ်သွား

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၈၇

မယ်။ ကျေနပ်ရင် အဖိုးအခပေးရုံနဲ့တောင်
ဒါန၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ဝိပဿနာ ဘောင်ဝင်
သွားမယ်။ လဲလှယ်ဝယ်ယူခဲ့တဲ့ပစ္စည်းကို
သတိဉာဏ်ဦးဆောင်တဲ့ သဒ္ဓါ ပညာ မေတ္တာ
နဲ့အသုံးတတ်ရင် ကောင်းမှုထပ်တိုးဦးမယ်
လေ။ ဗုဒ္ဓသာသနာနှင့် တကယ်တွေ့ရသူမှာ
ကုသိုလ်ရခွင့်တွေချည်းပဲ။

ပစ္စည်းကိုကိုယ်သုံးတဲ့အခါ သတိဦးဆောင်
ပြီး သိက္ခာ ၃-ပါးဘောင်ဝင်စေရမယ်။ အများ
အတွက်ပေးတဲ့အခါ သီးသန့်လှူတာ မဟုတ်
ရင်တောင်မှ မေတ္တာဦးဆောင်ပြီး ကောင်းမှု
၄-မျိုးလုံး ဘောင်ဝင်အောင် ပေးတတ်ဖို့လို
မယ်။ မေတ္တာတန်ခိုးကြောင့် ကောင်းမှုတိုးလို့

၈၈

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ကောင်းကျိုးစည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးမှာ သေချာပါတယ်။
အဆိုးကိုနိုင် အကောင်းပိုင်လို့ ကြံ့ခိုင်အေး
ချမ်းရတာဟာ အတိုချုပ်ကောင်းကျိုးပဲ။

၈။ မေတ္တာဖွေးဖြူ ပစ္စည်းကူ

❖ ပစ္စည်းနှင့်လူ၊ တွဲမိမှု၊

အပူမငြိ အေးပါစေ။

၁။❖ မိမိသုံးစား၊ ပစ္စည်းအားကြောင့်၊

အများသူငါ၊ ဘေးရန်ကွာ၊

ချမ်းသာကြပါစေ။

၂။❖ မိမိဆည်းပူး၊ ပစ္စည်းထူးကြောင့်၊

ကျေးဇူးရှင်မှာ၊ ဘေးရန်ကွာ၊

ချမ်းသာကြပါစေ။

၃။❖ မိမိပေးငြား၊ ပစ္စည်းအားကြောင့်၊

မိသားစုမှာ၊ ဘေးရန်ကွာ၊

ချမ်းသာကြပါစေ။

၄။❖ မိမိပေးနေ၊ ပစ္စည်းတွေကြောင့်၊

မိတ်ဆွေအများ၊ ဆွေမျိုးများမှာ၊

ဘေးရန်ကွာ၊ ချမ်းသာကြပါစေ။

၅။❖ မိမိလှူဒါန်း၊ ပစ္စည်းစွမ်းကြောင့်၊

ရဟန်းရှင်မှာ၊ ဘေးရန်ကွာ၊

ချမ်းသာကြပါစေ။

❖ မေတ္တာအစွမ်း၊ စိတ်အေးချမ်း၊

ရွှင်လန်းကြပါစေ။

❖ မေတ္တာဖွေးဖြူ၊ ပစ္စည်းကု၊
အပ္ပငြိမ်း၍ အေးပါစေ။

ပစ္စည်းဆိုတာ လူရဲသက်မဲ့အဖော်ဆိုတော့
၁။ သတိဉာဏ်ဦးဆောင်တဲ့ မေတ္တာနဲ့ပဲ
ပစ္စည်းနှင့်လူ ဖွဲ့စည်းထားရမယ်။ လူနှင့် နေ့စဉ်
အမြဲတွေ့ဆုံနေရတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာအတွင်းမှာ
မေတ္တာထည့်သွင်း ဖြတ်သန်းနိုင်အောင် သတိ
ထားကြိုးစားပေးရမယ်။ ပစ္စည်းကို မေတ္တာပို့
လွှတ်တာမဟုတ်ပေမယ့် ပစ္စည်းကိုလက်ခံ
ယူကြမယ့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အပေါ် မေတ္တာလွှမ်းခြုံပြီး
တရားစွမ်းအားကျန်နေခဲ့အောင် ပစ္စည်းဖြန့်
ဝေပေးတတ်ရမယ်။ ကိုယ့်အတွက်စားသုံးရင်
သက်ရှည်ကျန်းမာဖို့၊ ခွန်အားတိုးဖို့၊ ဉာဏ်

ပညာတိုးဖို့၊ ခန္ဓာကို နည်းလမ်းမှန်မှန်အသုံး
ချဖို့ ရည်ရွယ်တတ်ရမယ်။ ခန္ဓာမော်တော်
ယာဉ်ကို မဂ္ဂင်ယာဉ်ကြောပေါ်မှာ ကောင်းရာဦး
တည်ပြီး ဘစ်နေတာ တွင်အောင်မောင်းနှင်
နိုင်ဖို့ စားဝတ်နေရေးဆိုင်ရာ စက်ဆီ၊ ဓါတ်ဆီ၊
လောင်စာဆီထည့်ပေးတဲ့သဘောမျိုးပေါ့။

“ငါ့အစွမ်းကြောင့် အားလုံးချမ်းသာကြ
ပါစေ၊ ကိုယ့်ရဲ့ပစ္စည်းအားကိုအမှီပြုပြီး ရလာ
တဲ့ ကိုယ်အား ဉာဏ်အားနဲ့ စွမ်းဆောင်ကူညီ
မှုတွေကြောင့် ကိုယ်နှင့်ဆက်စပ်ခွင့်ရသူတွေ
အားလုံး ဘေးရန်ကင်းလို့ ကျန်းမာချမ်းသာ
ကြပါစေ” - လို့ မေတ္တာလွှမ်းခြုံပေးရမယ်။
မိမိရဲ့ကိုယ်အား ဉာဏ်အားနဲ့ အများချမ်းသာ

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၉၃

အောင်ကူညီဖို့ ဦးတည်ရည်ရွယ်ချက်ထား
တတ်ရင် ပစ္စည်းနှင့်လူ ဖွဲ့စည်းပုံနည်းလမ်း
မှန်သွားပါတယ်။ ဒါမှ ကိုယ့်ဆီက အကောင်း
ကို ကိုယ်တိုင်ထုတ်သုံးရာလဲ ရောက်မယ်။
ကိုယ့်အကောင်းကို သူ့အတွက် ထုတ်ပေးရာ
လဲ ရောက်မယ်ပေါ့။ ကိုယ့်မေတ္တာကြောင့်
ကိုယ်ရောသူပါ အေးချမ်းကြမယ်။ စားဝတ်နေ
ရေးကြောင့် “ကုန်ကျ” မဖြစ်ပဲ “ကုန်ရ”သာ
ဖြစ်သွားမယ်။

၂။ ကိုယ့်ကို အအ, အန, ဗလာသုညဘဝ
ကလွတ်အောင် အရာရာ တန်းစေ့လမ်းစေ့
လူရာဝင်အောင် ကိုယ်ကျိုးစွန့် အနစ်နာခံပြီး
ကူညီစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်ခဲ့ကြတဲ့ မိဘ

ဆရာစတဲ့ ကျေးဇူးရှင်များအတွက်လဲ ပစ္စည်း
ခွဲတမ်း ပါဝင်စေရမယ်။ ဘယ်လောက်ရယ်
လို့ မဆိုလိုပါဘူး။ ကိုယ့်အစွမ်းရှိသလောက်
ပေါ့။ “ဒီပစ္စည်းကြောင့် ကျေးဇူးရှင်တွေ ဘေး
ရန်ကင်းလို့ ချမ်းသာကြပါစေ” လို့ မေတ္တာ
လွှမ်းခြုံပြီးမှ ပေးရမယ်။ ပစ္စည်းကိုပေးလိုက်
တာနဲ့ မေတ္တာပါ၊ ပါသွားရမယ်။ “ဒီပစ္စည်း
ကြောင့် ကျေးဇူးရှင်တွေ သက်ရှည်ကျန်းမာ
ချမ်းသာလို့ ကိုယ့်ခန္ဓာကို အိုနာသေထက်
လက်ဦးအောင် အမြန်သုံးနိုင်ကြပါစေ၊ ဒီ
ပစ္စည်းကြောင့်ပဲ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ
ကောင်းမှုတွေ အမြန်တိုးကြပါစေ” - ဆိုတဲ့
သဘောမျိုးပေါ့။ ကိုယ်ရော သူပါ ဒါန၊ သီလ၊

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၉၅

ဘာဝနာရရှိ တိုးပွားလာမယ်။ မေတ္တာအစွမ်း
ကြောင့် နှစ်ဖက်လုံးငြိမ်းချမ်းမယ်။ နှစ်ဖက်
လုံး တရားစွမ်းအားပြန်ရတဲ့ “ကုန်ရ” ပဲ ဖြစ်
သွားမယ်။

၃။ ကိုယ့်မိသားစု ကိုယ့်တပည့် ပရိသတ်ရှိ
သူတိုင်း သူတို့အတွက် ပစ္စည်းခွဲတမ်းပါဝင်ပြီး
သားဖြစ်ကြမှာပါ။ စိတ်ပါပါ၊ မပါပါ ပေးနေရ
မှာလဲ သေချာပါတယ်။ ပေးရမယ့်အတူတူ
တော့ စိတ်ပါတာပဲ အကျိုးရှိပါတယ်။ စိတ်ပါ
လက်ပါ မေတ္တာနဲ့ပေးလိုက်ပေါ့။ တစ်စိမ်းကို
ပေးတာတောင် ဆွေမျိုးစိတ်ထားလို့ မေတ္တာ
နဲ့ပေးနိုင်သေးရင် ကိုယ့်ဆွေမျိုးအရင်းကိုပေး
တဲ့အခါ ကေန့်ဆွေမျိုးစိတ်ထားပြီး မေတ္တာနဲ့

ပေးနိုင်ရမှာပေါ့။

သံယောဇဉ်ကိလေသာဆိုတာ သတိများ
များထားပေးရင် ရှောင်တိမ်းလို့ရပါတယ်။
သတိဟာ ကိလေသာနှင့်ရှောင်တိမ်းပုံ နည်း
စနစ်ပဲ။ လောဘကိလေသာနဲ့ချစ်တာက
တစိမ်းချစ်၊ ဒေါသကိလေသာနဲ့ချစ်တာက
ရန်သူခြစ်၊ ရရစ်ခြစ်ပါ။ ကိလေသာနှင့်ရှောင်
တိမ်းပြီး သတိဉာဏ်ဦးစီးတဲ့မေတ္တာနဲ့ချစ်တာ
က ဆွေမျိုးချစ်၊ “ဒီပစ္စည်းကြောင့် အတူနေ
မိသားစုတွေ ဘေးရန်ကင်းလို့ ကျန်းမာချမ်း
သာကြပါစေ”လို့ ဆွေမျိုးချစ်မေတ္တာနဲ့ပဲပေး
ရမယ်။ ဒါမှ ကုန်ကျမဖြစ်ပဲ သူ့မှာရော ကိုယ့်
မှာပါ ဒါန၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ဝိပဿနာတိုး

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၉၇

လို့ ကုန်တိုင်းပြန်ရတဲ့ “ကုန်ရ” ဖြစ်မှာပါ။
ပြီးတော့ မေတ္တာကြောင့် နှစ်ဖက်လုံး ငြိမ်း
အေးချမ်းသာသွားမယ်။

၄။ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကိုယ်နှင့်သွေးသား
ဆက်စပ်တဲ့ဆွေမျိုးတွေ၊ အချင်းချင်းအကျိုး
ဆောင်ကူညီဖက်ဖြစ်တဲ့မိတ်ဆွေတွေ ရှိနေ
ကြပါတယ်။ လူဟာ တစ်ယောက်တည်းနေ
လို့မဖြစ်တော့ ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေအသိုင်းအဝိုင်း
နဲ့ပဲနေရပါတယ်။ လိုအပ်တဲ့အခါတိုင်း ဆွေမျိုး
မိတ်ဆွေများအတွက် ပေးကမ်းကူညီရမယ်။
ကိုယ်လဲလိုအပ်တိုင်း သူတို့ဆီက အကူအညီ
ယူနေရမှာပဲကိုး။

ဈေးရောင်းသူဟာ ဈေးဝယ်သူရဲ့အကျိုး

၉၈

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ဆောင်မိတ်ဆွေ၊ ဈေးဝယ်သူဟာ ဈေးရောင်း
သူရဲ့ အကျိုးဆောင်မိတ်ဆွေ၊ ကား၊ဆိုက်ကား
နဲ့ပို့ပေးသူဟာ ကား၊ဆိုက်ကားစီးသူရဲ့အကျိုး
ဆောင်မိတ်ဆွေ၊ ကား၊ဆိုက်ကားစီးသူဟာ
ကား၊ဆိုက်ကားနဲ့ပို့ပေးသူရဲ့အကျိုးဆောင်
မိတ်ဆွေ၊ အဲဒီလို စသည်ဖြင့် ဘယ်ကိစ္စပဲ
ဆောင်ရွက်ဆောင်ရွက် အချင်းချင်းမိတ်ဆွေ
စိတ်ထားပြီး ဆောင်ရွက်မှ လူ့စွမ်းအားဖြစ်တဲ့
ကောင်းမှုတရားတွေကျန်ရစ်လို့ အားရှိနိုင်ကြ
မှာပါ။

တာဝန်ဝတ္တရားကျေရုံ၊ အရေအတွက်
ပြည့်ရုံ၊ ကုန်သွားရုံလောက်နဲ့မပြီးစေပဲ သတိ
ဉာဏ်နဲ့ အရည်အသွေးစွမ်းအားထည့်သွင်းပြီး

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၉၉

မေတ္တာနဲ့ပေးရမယ်။ မေတ္တာနဲ့ပဲဆောင်ရွက်
ရမယ်။ သတိဉာဏ်ဦးစီးတဲ့မေတ္တာဟာ ဆွေမျိုး
ချစ်ဖြစ်သလို၊ မိတ်ဆွေချစ်လဲ ဖြစ်ပါတယ်။
“ဒီပစ္စည်းကြောင့် ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေတွေ ဘေး
ရန်ကင်းလို့ ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေ” လို့
မေတ္တာနဲ့လွှမ်းခြုံပြီးမှ ပေးနိုင်အောင် လေ့ကျင့်
ပေးရပါမယ်။ အခွန်ဆောင်တာကစ ပေးရ
သမျှ အကုန်လုံး ဒီနည်းအတိုင်းပဲပေးရမယ်။
ကိုယ့်စေတနာဟာ ကိုယ့်ရဲ့လုပ်ခပဲလေ။
မေတ္တာကြောင့် နှစ်ဖက်စလုံးလဲ ပျော်ရွှင်အေး
မြငြိမ်းချမ်းကြမယ်။

၅။ ဗုဒ္ဓသာသနာနှင့်လဲတွေ့, ဗုဒ္ဓသာသနာက
ပေးထားတဲ့ ဉာဏ်မျက်လုံးကိုလဲရ, စေတနာ

လဲနည်းလမ်းမှန်မှန်ထားတတ်သူတိုင်း အကျင့်
သိက္ခာပြည့်ဝအောင်ကျင့်တတ်တဲ့ မြင့်မြတ်
တဲ့သူတော်ကောင်းများအတွက် ပစ္စည်းခွဲတမ်း
ထည့်သွင်းထားပြီးသားပါ။ သူတော်ကောင်း
များလဲ ကျန်းကျန်းမာမာ ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့
သူတော်ကောင်းအလုပ်ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်
ပြန့် ထိထိရောက်ရောက် လုပ်နိုင်လိမ့်မယ်။
ကိုယ်လဲ ကြီးကျယ်ဖွံ့ဖြိုးတဲ့ ကောင်းကျိုးကို
ရမယ်ပေါ့။ အံ့ဖွယ်သာသနာလဲ ကြာကြာ
တည်မယ်ပေါ့။

သူတော်ကောင်းများအတွက် ပေးကမ်း
လှူဒါန်းတော့လဲ “ဒီပစ္စည်းကြောင့် ရှင်ရဟန်း
တွေ၊ သူတော်ကောင်းတွေ ဘေးရန်ကင်းလို့

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၀၁

ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေ”လို့ မေတ္တာလွှမ်းခြုံ
ပြီးပေးရမယ်။ မေတ္တာဟာ ဒါနအကျိုးကိုလဲ
ပိုဖွံ့ဖြိုးစေတယ်။ သီလ၊သမာဓိ၊ပညာတန်ခိုး
ကိုလဲ ထပ်တိုးစေတယ်။ နှစ်ဖက်လုံးကိုလဲ
စိုပြေထည်ဝါစေတယ်။ နှလုံးစိတ်ဝမ်း အေး
ချမ်းစေတယ်။ ပြီးတော့ လွှမ်းခြုံလိုက်တဲ့ ဒီ
မေတ္တာရဲ့သတ္တိအရှိန်ဟာ ဒီနားတင် ချုပ်ပြယ်
ကွယ်ပျောက်သွားတာမဟုတ်ပဲ ကမ္ဘာလောက
ထဲမှာပါ အဆင့်ဆင့်ပြန့်ပြီး ကျေးဇူးပြုသွားပါ
တယ်။

ကုသိုလ်ရရုံသက်သက်လုပ်တဲ့ ဒါနလောက်
နဲ့မပြီးစေပဲ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်လဲချမ်းသာအောင်
လူတွေ သတ္တဝါတွေလဲ ဘေးရန်ကင်းဝေးငြိမ်း

အေးအောင် မေတ္တာထည့်ပြီး စွမ်းအားတွေ
ချဲ့ပေးရမယ်။ ကိုယ့်စေတနာဟာ ရတနာ
သုံးပါးကို မှီခိုခွင့်ရထားတော့ ချဲ့နိုင်သလောက်
ကျယ်ပြန့်လာနိုင်ပါတယ်။ လူသားမေတ္တာ
ဤကမ္ဘာလို့လဲ ဆိုနိုင်မယ်။

၉။ ကောင်းဆိုးနှစ်ဖြာ လူ့ခန္ဓာ
ကောင်းတက ထုတ်သုံးရ

- ❖ လူသားမေတ္တာ၊ ဤကမ္ဘာ၊
လူသာပဓာန။
- ❖ သို့ပါသော်လဲ၊ ဆင်းရဲအခိုး၊
လူ့တန်ခိုးဟု၊ ကောင်းဆိုးနှစ်ဖြာ၊
လူ့ခန္ဓာ၊ မှန်စွာရှိနေကြ။

- ❖ ဒုက္ခများစွာ၊ ကိလေသာ၊
ဆိုးတာတွေလဲ ရှိနေကြ။
- ❖ သိက္ခာသုံးဖြာ၊ တရားသာ၊
ကောင်းတာတွေလဲ ရှိနေကြ။
- ❖ ခန္ဓာဆင်းရဲ၊ တွေ့ကြုံမြဲ၊
ရှောင်လွှဲဖယ်မရ။
- ❖ ကိလေသာမှာ၊ ဆိုးစေကာမူ၊ သတိကူ၊
အပူကင်းအောင်ရှောင်၍ရ။
- ❖ အပူကင်းစင်၊ ဒုက္ခမြင်၊
စွမ်းအင်တိုး၍ အနိုင်ရ။
- ❖ အဆိုးကိုဖြတ်၊ အကောင်းဓာတ်သာ၊
ထုတ်သုံးရာ၊ ကောင်းစွာနိုးကြားရ။

- ❖ အဆိုးကိုဖြတ်၊ အကောင်းဓာတ်သာ၊
ပေးရမှာ၊ မေတ္တာလွှမ်းခြုံရ။
- ❖ မိမိကိုယ်မှာ၊ စူးစိုက်ကာ၊
ပညာလွှမ်း၍ ငြိမ်းစေရ။
- ❖ အားလုံးသတ္တဝါ၊ လွှမ်းခြုံကာ၊
မေတ္တာလွှမ်း၍ အေးစေရ။
- ❖ အဆိုးကိုနိုင်၊ အကောင်းပိုင်၍၊
ကြံ့ခိုင်ထူးခြား၊ သုံးပါးမြတ်စွာ၊
ရတနာ၊ မှန်စွာပေါ်ပေါက်ကြ။
- ❖ ဤသို့ပြောကြား၊ မှန်စကားကြောင့်၊
အများသူငါ၊ ဘေးရန်ကွာ၊
ချမ်းသာအေးစေရ။

❖ မေတ္တာတန်ခိုး၊ သိက္ခာတိုး၍၊
အဆိုးကိုနိုင်၊ အကောင်းပိုင်၊
ကြံ့ခိုင်စွမ်းအားရ။

လူသားမေတ္တာလိုဆိုရတဲ့ ဒီကမ္ဘာထဲမှာ
လူသာ ပဓာနအကျဆုံးဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကမ္ဘာ
ကြီးဟာ လူတွေရဲ့လက်ထဲမှာရှိနေပါတယ်။
လူသားမေတ္တာနှင့်ဒီကမ္ဘာဟာ ခွဲခွာလို့မရ
စကောင်းပါဘူး။ ဒါပေမယ့် လူဆိုတာ အဆိုး
ဆိုတဲ့မီးစတစ်ဖက် အကောင်းဆိုတဲ့ရေမှုတ်
တစ်ဖက် ကိုင်ထားပါတယ်။ အဆိုးကိုဖယ်လို့
အကောင်းကြွယ်အောင်ကြိုးစားနိုင်မှ လူသား
မေတ္တာနဲ့ ကမ္ဘာကို အလှဆင်ပေးနိုင်မှာဖြစ်
ပါတယ်။

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၀၇

လူ့ခန္ဓာမှာ အဆိုးဆုံးဖြစ်တဲ့ ဒုက္ခနှင့် ကိလေသာလဲ ရှိတယ်။ အကောင်းဆုံးဖြစ်တဲ့ သိက္ခာ၃-ပါးတရားလဲ ရှိတယ်။ ဒုက္ခနှင့်ကိလေသာအဆိုး ၂-မျိုးမှာ ဒုက္ခက ရှောင်တိမ်းလို့ မရဘူး။ ကိလေသာက ရှောင်တိမ်းလို့ရတယ်။ ရှောင်တိမ်းလို့ရပေမယ့် ကိလေသာက ဒုက္ခထက် ပိုဆိုးတယ်။ ဆိုးပေမယ့် သတိများများ ထားရင် အပူကင်းအောင် ကိလေသာနှင့် ရှောင်တိမ်းလွှဲဖယ်ပစ်နိုင်တာဖြစ်လို့ တော်သေးတာပေါ့။ နေသာထိုင်သာ ရှိသေးတာပေါ့။

ရှောင်တိမ်းလို့ရတဲ့ကိလေသာနှင့် ရှောင်တိမ်းပြီး ရှောင်တိမ်းလို့မရတဲ့ဒုက္ခအပေါ်မှာ ဉာဏ်နဲ့အနိုင်ယူနေရတာကိုပဲ တရားအလုပ်

လုပ်တယ်လို့ ခေါ်ရတာပါ။ အမြစ်ပြတ်အောင်၊
ကျွတ်အောင် မဖြတ်နိုင် မဖယ်ရှားနိုင်သေး
သမျှ ရှောင်တိမ်းနိုင်ဖို့နှင့် အနိုင်ယူနိုင်ဖို့ပဲ
အထူးကြိုးစားနေရပါသေးတယ်။ သတိရှေ့
ထားပြီး သိက္ခာ ၃-ပါးကို ကြိုးစားဖြည့်ကျင့်
နေတာဟာ အဆိုးကိလေသာနှင့်ရှောင်တိမ်း
ပြီး အဆိုးဒုက္ခအပေါ် အနိုင်ယူနေတာပဲလေ။
အဆိုးကိုရှောင်နိုင် လွှမ်းမိုးနိုင်သလောက်ပဲ
မေတ္တာစတဲ့အကောင်းတရားကို ပိုင်ခွင့်ရနိုင်
ကြမှာပါ။

အကောင်းဆုံးဖြစ်တဲ့ ရတနာသုံးပါးထံ
က ဓါတ်ကောင်းကူးယူခွင့်ရတဲ့ လူ့ခန္ဓာမှာ
အကောင်းဆုံးဖြစ်တဲ့ တရားစွမ်းအားများရနိုင်

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၀၉

ခွင့်ရှိပါတယ်။ အဆိုးဆုံးကို ထိုးဖောက်ဖြတ်
ကျော်နိုင်သလောက်သာ အကောင်းဆုံးကို
ရနိုင်မှာဖြစ်တယ်။ အဆိုးကို လုံးဝမထိုး
ဖောက် မဖြတ်ကျော်နိုင်သူဟာ အကောင်းကို
လုံးဝမရနိုင်ပါဘူး။ ရတနာသုံးပါးထံ ဆည်း
ကပ်လို့ ရတနာ၃-ပါးထံက ဓါတ်ကောင်းကို
ကူးယူနေရတာဟာ အဆိုးဆုံးကိုဖြတ်ကျော်
အနိုင်ယူနိုင်ဖို့ပါ။ ဒါမှ အကောင်းနဲ့တွေ့မယ်။
အကောင်းကိုရမယ်။ ရတနာ၃-ပါးဆိုတာ
အဆိုးကိုနိုင်လို့ အကောင်းကိုပိုင်ပြီးသားကိုး။
အဆိုးကိုနိုင်ထားလို့ပဲ ရတနာဖြစ်လာရတာပါ။

ကိုယ့်ခန္ဓာမှာ အဆိုးရော အကောင်း
ရော နှစ်မျိုးလုံးရှိနေတာဆိုတော့ ကိုယ်က

အကောင်းကို ထုတ်သုံးနိုင်တဲ့ဘဝကို ရနေ
တာဖြစ်လို့ သတိ ဝီရိယနဲ့ နိုးနိုးကြားကြား
အကောင်းကိုပဲ ထုတ်သုံးနိုင်အောင် ကြိုးစား
နေရမယ်။ သတိ ဝီရိယဟာ အဆိုးကိုနှိမ်နင်း
လို့ အကောင်းကိုဖြည့်သွင်းပေးတဲ့တရားပဲ။
ဘဝသံသရာတစ်လျှောက် အဆိုးတွေထုတ်
သုံးမိလို့ မရှုမလှ ဒုက္ခရောက်ခဲ့ရတာတွေ
ရေလိုမရအောင် အလွန်များခဲ့လှပြီပဲ။ သူများ
အတွက်ပေးတော့လဲ အကောင်းကိုပေးနိုင်တဲ့
ဘဝ ရောက်နေတာဖြစ်လို့ မေတ္တာလွှမ်းခြုံ
ပြီး အကောင်းကိုသာ ထုတ်ပေးရမှာပါ။ အဆိုး
တွေကိုထုတ်ပေးမိခဲ့လို့ သူရောက်ကိုယ်ပါ ဒုက္ခ
ရောက်ခဲ့ရတာ များလှပြီလေ။

သီးသန့်အချိန်ယူလို့ပဲဖြစ်ဖြစ် နေ့စဉ်
မကင်းနိုင်တဲ့ခန္ဓာတာဝန်ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်
တဲ့အခါပဲဖြစ်ဖြစ် သတိ၊ ဝီရိယ၊ သမာဓိနဲ့
အစွမ်းကုန်စူးစိုက်ပြီး ပညာလွှမ်းခြုံပေးရမယ်။
ကိုယ့်အပူကို ကိုယ်အရင်နိုင်အောင် ကန့်ခွာ
ထိန်းချုပ်တဲ့နည်းနဲ့ကြိုးစားပေးမှ သူများတွေ
ရဲ့ အပူငြိမ်းအောင် စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်မယ်။
ကိုယ့်အပူကို ခြေကန်အနိုင်ယူပြီးမှ သတ္တဝါ
အားလုံးအပေါ် အေးချမ်းအောင် မေတ္တာလွှမ်း
ခြုံပေးရမယ်။ ကိုယ်ကောင်းအောင်လုပ်ပြီးမှ
သူများကောင်းအောင် ကူညီပေးနိုင်စွမ်းရှိ
မယ်ပေါ့။

မေတ္တာပို့လွှတ်တဲ့အခါ ရိုးရိုးမေတ္တာထက်

သစ္စာတွဲတွဲ၊ သစ္စာကိုရေ့ကထားတဲ့မေတ္တာက
ပိုအစွမ်းထက်ပါတယ်။ မေတ္တာပို့လွှတ်တိုင်း
ရတနာ၃-ပါးစွမ်းအားနှင့် ဆက်စပ်တဲ့အမှန်
စကားနဲ့ သစ္စာပြုပေးရုံပဲ။ ရတနာ ၃-ပါးရဲ့
ဂုဏ်စွမ်းရည်အားလုံးကို တူရာပေါင်းလိုက်ရင်
အဆိုးကိုနိုင်တာနှင့် အကောင်းကိုပိုင်တာ ၂-
မျိုးတည်းပါ။ လူသားအားလုံးရဲ့ တူညီတဲ့ဆန္ဒ
ကလဲ တူရာပေါင်းလိုက်ရင် ဒီ ၂-မျိုးတည်းပဲ။
အဆိုးကင်းချင်တာရယ်၊ အကောင်းပြည့်စုံချင်
တာရယ် ၂-မျိုးတည်းပါ။ စကားအနေနဲ့ အမျိုး
မျိုး ခွဲပြောကြပေမယ့် တရားသဘောအနေနဲ့
ပေါင်းလိုက်ရင် ၂-မျိုးပဲရှိတာ။

“ရတနာ ၃-ပါးဆိုတာ အဆိုးအားလုံးနိုင်

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၁၃

ပြီးပြီ၊ အကောင်းအားလုံး ပိုင်ပြီးပြီ၊ ဤအမှန်
စကားကြောင့် ငါချမ်းသာပါစေ၊ သင်ချမ်းသာ
ပါစေ၊ သူချမ်းသာပါစေ၊ သတ္တဝါအားလုံး
ဘေးရန်ကင်းလို့ ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေ”။
ဒါမှမဟုတ် “အဆိုးကင်းကြပါစေ၊ အကောင်း
ပြည့်စုံကြပါစေ” ဆိုတဲ့ စကားမျိုးပေါ့။

“ရတနာ ၃-ပါးဆိုတာ သတ္တဝါတွေ အဆိုး
ကင်းဖို့၊ အကောင်းပြည့်စုံဖို့ ပေါ်ပေါက်လာ
တာပါ။ ဤအမှန်စကားကြောင့် သူရော ကိုယ်
ပါ သတ္တဝါအားလုံး အဆိုးကင်းကြပါစေ၊
အကောင်းပြည့်စုံကြပါစေ”။

“ရတနာ ၃-ပါးမှာ ဘာအပူမှမရှိ၊ ဂုဏ်
စွမ်းရည်တွေက ရေတွက်လို့မကုန်နိုင်လောက်

အောင် အများကြီး၊ အခြားနှောင့်ယှက်တတ်
တဲ့ ကြောက်စရာသတ္တဝါတွေက အပူတွေ
အပြည့် ဘာဂုဏ်စွမ်းရည်မှမရှိ၊ အညံ့စားတွေ၊
ဤအမှန်စကားကြောင့် ငါရော၊ သင်ရော၊
သူရော သတ္တဝါအားလုံး ဘေးရန်ကင်းလို့
ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေ”။ ဒါမှမဟုတ် “အဆိုး
ကင်းလို့ အကောင်းပြည့်စုံကြပါစေ”။

“ရတနာ ၃-ပါးစွမ်းအားက အနန္တ ၊ နှောင့်
ယှက်တတ်တဲ့ သက်မဲ့သက်ရှိတွေရဲ့စွမ်းအား
က ရတနာ ၃-ပါးရဲ့ အောက်က၊ ဤအမှန်
စကားကြောင့် သူရော ကိုယ်ပါ အားလုံး အဆိုး
ကင်းကြပါစေ၊ အကောင်းပြည့်စုံကြပါစေ”
စတဲ့ သစ္စာအရင်းခံတဲ့မေတ္တာစွမ်းအားများကို

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၁၅

သတိရှေ့ထား ပို့လွှတ်ပေးကြရမယ်။

အလကားနေရင် အလကားဖြစ်သွား
မယ်လေ။ အချိန်ရတိုင်း အချိန်ထိန်းကိရိယာ
သတိကို ရှေ့ကထားထားပြီး မေတ္တာပို့ပေး
တော့ တစ်ခေါက်ဆိုတစ်ခေါက်နှင့်တန်အောင်
လောကကောင်းကျိုးပြု စွမ်းအားတိုးနေတာ
ပေါ့။ အလှဆုံး အကောင်းဆုံးစွမ်းအားနဲ့
လောကကိုအလှဆင်ပေးနေတဲ့ အကျိုးဆောင်
လဲ ဖြစ်ခွင့်ရသွားပါတယ်။ မဖြစ်နိုင်တာတွေ
ကို တောင့်တနေတာထက် ဖြစ်နိုင်တာက
စ၊ လုပ်တာကပဲ အမြန်စွမ်းအားပေါ်လို့ အမြန်
စိတ်အေးရမယ်။

၁၀။ မြေရေအနံ့ ကောင်းကင်ဖြန့်

- ❖ အတူနေလတ်၊ လူနှင့်နတ်ဟူ၊
အုပ်ချုပ်သူပါ၊ မြို့ရွာလူစုံ၊ အားလုံးကုန်၊
လွှမ်းခြုံမေတ္တာ ပို့လွှတ်လေ။
- ❖ အားလုံးသတ္တဝါ၊ အဆိုးကွာ၊
ကောင်းတာတွေ့ပါစေ။
- ❖ ဘေးရန်ကြောင့်ကြ၊ ဒုက္ခကင်းကွာ၊

အေးမြကာ၊ ချမ်းသာကြပါစေ။

❖ အားလုံးသတ္တဝါ၊ ဘေးရန်ကွာ၊

ချမ်းသာကြပါစေ။

(ဒီ ၃-မျိုးလုံး အဆိုးကင်းကြပါစေ၊

အကောင်းပြည့်စုံကြပါစေ ဆိုတဲ့စကား

နှင့် သဘောအတူတူပါပဲ။)

❖ မြေ၌ကျက်စား၊ အများသတ္တဝါ၊

ဘေးရန်ကွာ၊ ချမ်းသာကြပါစေ။

❖ ရေ၌ကျက်စား၊ အများသတ္တဝါ၊

ဘေးရန်ကွာ၊ ချမ်းသာကြပါစေ။

❖ ကောင်းကင်ကျက်စား၊ အများသတ္တဝါ၊

ဘေးရန်ကွာ၊ ချမ်းသာကြပါစေ။

❖ မြေရေအနံ့၊ ကောင်းကင်ဖြန့်၊

သင်းပျံ့မေတ္တာထုံပါစေ။

ရတနာ ၃-ပါးရဲ့ အဆိုးနိုင်တဲ့ဂုဏ်၊
အကောင်းပိုင်(အကောင်းပြည့်စုံ)တဲ့ ဂုဏ်များ
နဲ့သစ္စာပြုပြီး ဒါမှမဟုတ် ရတနာ ၃-ပါးရဲ့
ဂုဏ်များနဲ့ ကိုယ့်ထံဓာတ်ကောင်းများကူးယူပြီး
ကိုယ့်မှာ အဆိုးကင်းလို့ အကောင်းပြည့်စုံတဲ့
စိတ်ကောင်းပေါ်လာမှ မေတ္တာဖြန့်ဝေပေးရမှာ
ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုးကင်းတဲ့စိတ်နဲ့ ပို့လွှတ်ပေး
မှ အများအဆိုးကင်းအောင် စွမ်းဆောင်ပေး
နိုင်မှာဖြစ်တယ်။ အကောင်းပြည့်စုံတဲ့ စိတ်
ကောင်းနဲ့ပို့လွှတ်ပေးမှလဲ အများမှာ အကောင်း
ပြည့်စုံအောင် စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၁၉

ကိုယ့်စိတ်မှာမှ အဆိုးမကင်းပဲနဲ့ အများအဆိုး
ကင်းအောင်၊ ကိုယ့်စိတ်မှာမှ အကောင်းမပြည့်
စုံပဲနဲ့ အများမှာ အကောင်းပြည့်စုံအောင် စွမ်း
ဆောင်ပေးနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

အနီးကစ အဆင့်ဆင့်တိုးချဲ့ပြီး ဒီကမ္ဘာ
ကြီးထိ ဖြန့်ပေးရမယ်။ ဒီကမ္ဘာကြီး လွှမ်းခြုံပြီး
တာနဲ့ ဒီပြင် စကြာဝဠာ ကမ္ဘာအနန္တထိ တိုးချဲ့
လွှမ်းခြုံ ဖြန့်ပွားပေးရမှာဖြစ်တယ်။

(၁) အတူနေ လူ

(၂) အတူနေ နတ်

(၃) အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်ခံ

(၄) တစ်ရပ်တစ်ရွာ တစ်လမ်းတစ်မြို့ တစ်

နိုင်ငံတည်း အတူနေသူ

(၅) သတ္တဝါအားလုံး အဆင့်ဆင့် တိုးတိုး
ချဲ့ချဲ့ပြီး ပို့လွှတ်ပေးနေရမယ်။

၁။ “အတူနေလူတွေ ဘေးရန်ကင်းကွာ
ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေ။ အဆိုးကင်းဝေးငြိမ်း
အေးကြပါစေ”လို့ မေတ္တာဖြန့်ပွားပေးနေရ
မယ်။ မိသားစုဆိုတော့ မိသားစုကမ္ဘာတစ်ခု
ပေါ့။ မိသားစုကမ္ဘာလေးတစ်ခုထဲမှာ မေတ္တာ
ပြန့်အောင်ဖြန့်ပေးနိုင်မှ တစ်ကမ္ဘာလုံးထိ
အဆင့်ဆင့် တိုးချဲ့ဖြန့်ပေးနိုင်မှာပါ။ ဌာန
တစ်ခုအတွင်း အတူအလုပ်လုပ်နေသူ အချင်း
ချင်း၊ အယုတ်စွဆုံး ခရီးသွားနေဆဲဖြစ်ရင်
တောင်မှ ယာဉ်တစ်စီးအတွင်း အတူခရီးသွား
နေသူအချင်းချင်း ကမ္ဘာလေးတစ်ခုလို့ပဲ

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၂၁

သဘောထားပြီး မေတ္တာဖြန့်ပွားပေးနေရမယ်။
အချင်းချင်း အပူဓာတ်မလွှမ်းမိုးမီ မေတ္တာ
အအေးဓာတ်လက်ဦးအောင် ကြိုတင်ပို့လွှတ်
ထားရမယ်။

၂။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာရှိနေတဲ့ နတ်တွေအပေါ်
မှာလဲ ပကတိမျက်စိနဲ့မမြင်ရပေမယ့် စိတ်နဲ့
မှန်းဆပြီး “အတူနေနတ်တွေ ဘေးရန်ကင်း
ဝေးငြိမ်းအေးကြပါစေ” လို့ မေတ္တာလွှမ်းခြုံပေး
ရမယ်။ အထက်နတ်တွေလောက် ဘုန်းကံ
မကြီးကြလို့ လူတောမှာ လူတွေနှင့်ရောနေ
ကြရတဲ့ တစ်ချို့နတ်တွေ ရှိနေကြပါတယ်။
အဲဒီ တစ်ချို့နတ်တွေက လူတွေရဲ့မေတ္တာ
အားနဲ့ဖိထားမှ ငြိမ်သက်ငြိမ်းချမ်းပြီး လူတွေ

ကိုကောင်းကျိုးရအောင် ပြန်ပြီးစောင့်ရှောက်
ကူညီတတ်ကြပါတယ်။ လူနှင့်နတ်လဲ ကမ္ဘာ
လေးတစ်ခုပဲပေါ့။ မေတ္တာမကူရင် နတ်တွေ
ရဲစိတ်တွေ မကြည်ဖြူတတ်ကြဘူး။ သူတို့
ရဲတန်ခိုးနဲ့ လူတွေကို အနိုင်ကျင့်ချင်ကြတယ်။
၃။ နိုင်ငံ မြို့ရွာ ဌာနအသီးသီးမှာ အုပ်ချုပ်
ရေးတာဝန်ယူနေကြသူ လူအားလုံးအပေါ်
မိဘအရာထားပြီး “မိဘပမာ တာဝန်ယူအုပ်
ချုပ်နေသူအားလုံး ဘေးရန်ကြောင့်ကြ ဒုက္ခ
ကင်းလို့ ငြိမ်းအေးချမ်းသာကြပါစေ၊ အဆိုး
ကင်းဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ”လို့ မေတ္တာ
လွှမ်းခြုံပေးရမယ်။ ဒါမှ အချင်းချင်း လုံခြုံ
ငြိမ်းချမ်းကြမယ်။ ကမ္ဘာထိ မေတ္တာပြန့်သွား

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၂၃

မယ်။ ဒါလဲ ကမ္ဘာလေးတစ်ခုပဲပေါ့။

၄။ တစ်ရပ် တစ်ရွာ တစ်လမ်း တစ်မြို့ တစ်နိုင်ငံအတွင်း အတူနေသူတွေလဲ ကမ္ဘာလေးတစ်ခုပဲဆိုတော့ “တစ်ရပ်လုံး တစ်ရွာလုံး တစ်လမ်းလုံး တစ်မြို့လုံး တစ်နိုင်ငံလုံး အဆိုးကင်းဝေး ငြိမ်းအေးချမ်းသာကြပါစေ”လို့ မေတ္တာဖြန့်ပေးရမယ်။ မေတ္တာက အသွားရှိသလောက် အပြန်လာတာဆိုတော့ အနှောင့်အယှက်ပြဿနာကင်းပြီး နှလုံးစိတ်ဝမ်း အေးချမ်းရပါတယ်။ ကမ္ဘာထဲလဲ မေတ္တာဓါတ်တွေ ထိခိုက်သွားမယ်။

၅။ ဒီကမ္ဘာကြီးအပါအဝင် စကြာဝဠာ ကမ္ဘာအနန္တမှာရှိနေကြတဲ့ သတ္တဝါအားလုံးတို့အပေါ်

ဆွေမျိုးစိတ်ထားပြီး “သတ္တဝါအားလုံး အဆိုး
ကင်းဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ”လို့ တိုးတိုးချဲ့ချဲ့
ပြီး မေတ္တာဖြန့်ပေးရမယ်။ ကိုယ့်မေတ္တာလဲ
ကမ္ဘာအနှံ့ သတ္တဝါအနှံ့ပြန့်ပြီး ကိုယ်လဲ ဘယ်
နေရာရောက်ရောက် ကိုယ့်နေရာရောက်နေရ
သလို ဘယ်သူနှင့်တွေ့တွေ့ ကိုယ့်ဆွေမျိုး
နှင့်တွေ့နေရသလို ဘေးရန်အပူကင်းပြီး
အလွန်ကြည်နူးဝမ်းသာရပါတယ်။

ပြီးတော့ ကိုယ့်မေတ္တာကို မြေ၊ရေ၊
ကောင်းကင်အနှံ့ ဖြန့်ပေးနိုင်ဖို့လဲ လိုမှာပါ။
အကြိမ်များဖို့လဲလိုမယ်။ ထုထည်ပမာဏ ကြီး
မားဖို့လဲလိုမယ်။

၁။ မြေပေါ်မှာကျက်စားနေထိုင်ကြတဲ့ အနန္တ

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၂၅

စကြာဝဠာ ကမ္ဘာမှာရှိနေကြတဲ့သတ္တဝါအား
လုံးတို့အပေါ် လွှမ်းခြုံပြီး “မြေမှာကျက်စားနေ
သူ၊ ရောက်နေကြသူအားလုံး အဆိုးကင်းကွာ
ကောင်းတာတွေကြပါစေ” စတဲ့ နည်းနဲ့
မေတ္တာဖြန့်ပေးရမယ်။ ဒီရပ် ဒီရွာ ဒီလမ်း
ဒီဌာန ဒီမြို့ ဒီနိုင်ငံ ဒီကမ္ဘာကစ ဖြန့်ပြီး
အဆင့်ဆင့် အားလုံးအပေါ်ရောက်အောင်
တိုးချဲ့ဝေပေးရမယ်။ သတ္တဝါတွေစေ့ငအောင်
ကိုယ့်မေတ္တာဝေငှပေးနေရတာကို အလွန်နှစ်
ခြိုက်ကြည်နူးလာပါလိမ့်မယ်။

၂။ ရေမှာကျက်စားနေထိုင်ကြတဲ့ ငါး လိပ်
မိကျောင်းစတဲ့သတ္တဝါတွေ၊ မြစ်ထဲချောင်းထဲ
ပင်လယ်ထဲမှာ လှေသင်္ဘောစသည်နဲ့ ခရီး

သွားဆဲလူတွေ၊ မြစ်ထဲ ချောင်းထဲ ကန်ထဲ
ရေချိုး ရေသောက်ရောက်နေသူတွေ အားလုံး
အပေါ်လွှမ်းခြုံပြီး “ရေမှာကျက်စားနေသူ၊
ရောက်နေသူအားလုံး ဘေးရန်ကင်းကွာ
ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေ” စတဲ့နည်းနဲ့ သီးသန့်
ခွဲပြီး မေတ္တာဖြန့်ပေးဖို့လိုမယ်။

၃။ ကောင်းကင်မှာကျက်စားနေထိုင်ကြတဲ့
နတ်ဗြဟ္မာစတဲ့ သတ္တဝါတွေ၊ ကောင်းကင်မှာ
ပျံသန်းကျက်စားခိုက်ဖြစ်တဲ့ ငှက်ပိုးမွှား စတဲ့
သတ္တဝါတွေ၊ ဝေဟင်ခရီးမှာ လေယာဉ်စီးလို့
ခရီးသွားနေကြတဲ့လူတွေအားလုံးအပေါ် လွှမ်း
ခြုံပြီး “ကောင်းကင်မှာကျက်စားနေသူ၊ ရောက်
နေသူအားလုံး ဘေးရန်ကြောင့်ကြ ဒုက္ခကင်း

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၂၇

ကွာ ချမ်းသာအေးမြကြပါစေ” စတဲ့နည်းနဲ့
သီးသန့်ခွဲပြီး မေတ္တာဖြန့်ပေးရမယ်။

ဒါဆိုရင် ကိုယ့်မေတ္တာကိုလဲ စေ့ငအောင်
ဖြန့်ဝေရာရောက်မယ်။ ကိုယ့်လုံခြုံရေးအတွက်
ကြည်း ရေ လေအနံ့ ဖြန့်ကြက်ထားသလိုလဲ
ဖြစ်သွားမယ်။ ကောင်းခွင့်ရတုန်း အစွမ်းကုန်
ကောင်းပြနိုင်အောင် ကြိုးစားကြရုံပေါ့။ သူလဲ
ကောင်း ကိုယ်လဲကောင်း ခုလဲကောင်း နောင်
လဲကောင်း အကုန်ကောင်းနိုင်တဲ့ လုပ်ငန်း
စဉ်ပဲ။

ကောင်းခွင့်ကြုံတုန်း မေတ္တာနဲ့သူ့အကျိုး
ဆောင်ပေးရမယ်။ သူ့အကျိုးဆောင်ပေးတော့
ကိုယ့်အကျိုးလဲ အလိုအလျောက် အောင်ပြီး

သားပါ။ သတိရှေ့ထား မေတ္တာပွားပေးမှ ကိုယ့်
တာဝန်လဲကျေမယ်။ လောကစိန်ခေါ်မှုတွေ
ကိုလဲ အားပြိုင်အနိုင်ယူနိုင်မယ်။ ကောင်းလို့
ရသလောက် ကောင်းပေးလိုက်ရုံပဲ။ မေတ္တာ
စိတ်များလာရင် စိတ်ထဲမှာအလုံးအကြိတ်
အခဲတွေ နည်းနေတာဖြစ်လို့ ဝိပဿနာရှုရ
တာ လွယ်ကူလာတယ်။ ရှုဖန်များရင် အစွဲ
အရှုပ် အပူတွေကင်းပြီး အနေလဲရှင်းသွားမှာ
ပဲ။ အသေလဲ စိတ်အေးရမယ်လေ၊ မဂ်ဖိုလ်
နှင့်လဲ တစ်စထက်တစ်စ နီးသွားမယ်ပေါ့။

၁၁။ ကုသိုလ်ကိုပြု ငွေရတု

- ❖ ကုသိုလ်ကိုပြု၊ ငွေရတု၊
ကောင်းမှုတိုးစေမည်။
- ❖ သူရောကိုယ်ပါ၊ အေးမြကာ၊
ဝမ်းသာကြစေမည်။

ဘုန်းကြီးအိုကြီးဟာ ကုသိုလ်များများယူ
ချင်တာနဲ့ တိပိဋကအလုပ်ကိုလုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်

၁၃၀

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ခဲ့တာပါ။ ၁၆-နှစ်ကာလ တိပိဋကလုပ်တုန်းက
လဲ ကိုယ်ပန်းပေမယ့် စိတ်နွမ်းမခံပဲ ကုသိုလ်
များများယူရင်းနဲ့ အေးအေးချမ်းချမ်း ရွှင်ရွှင်
လန်းလန်း ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။ တိပိဋကဘွဲ့ရ
ပြီးတဲ့နောက် ၂၅-နှစ်ပတ်လုံးလဲ သတိမေတ္တာ
ကို များများသုံးပြီး အများအကျိုးပြုအလုပ်ကို
များများလုပ်ပေးရင်းနဲ့ ကုသိုလ်များများရ
အောင် ကြိုးစားဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။ ကိုယ်
လဲကုသိုလ်ရ သူလဲဝမ်းသာစေတဲ့အလုပ်တွေ
ကို လုပ်ပေးခဲ့ပါတယ်။

တိပိဋကဘွဲ့ရတာ ၂၅-နှစ်ပြည့်လာပြီ
ဖြစ်တဲ့ ငွေရတုကာလ ယခုအခါမှာလဲ သူရော
ကိုယ်ပါ အေးမြဝမ်းသာစေတဲ့ ကုသိုလ်တိုး

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၃၁

အောင်ပဲ ပြုလုပ်ပေးမယ်လေ။ ကိုယ့်ငွေရတု
ကြောင့် ဘယ်သူ့မှာမှ တာဝန်အပိုမတက်
စေရဘူး။ ဘာအဖွဲ့တွေမှလဲ ဖွဲ့ဖို့မလိုဘူး။
သီးခြားစာစောင်မဂ္ဂဇင်းတွေလဲ ထုတ်ဖို့မလို
ဘူး။ ကိုယ့်ရဲ့ ဓမ္မလက်ဆောင်စာအုပ်နဲ့ပဲ
လုံလောက်ပါပြီ။ ဘာမှမတတ်သေးတဲ့ ကိုယ်
ရဟန်းခံတဲ့နေ့တုန်းကတောင် ကိုယ့်ဟာကိုယ်
ဂါထာရတုရေးပြီး ရိုက်နှိပ်ဝေခွဲတယ်။ ကိုယ့်
ဟာကိုယ် ပလ္လင်ပေါ်တက်ပြီး တရားဟောခွဲ
သေးတာပဲ။ ဘယ်သူ့ထံမှာမှ သီးသန့်အလှူခံ
ဖို့လဲ မလိုပါဘူး။ ကိုယ့်မှာရှိနေတဲ့အင်အား
နဲ့ပဲ ပြီးပြည့်စုံအောင် လုပ်ပေးနိုင်ပါတယ်။
၁။ ကိုယ့်ရဲ့ သြဝါဒခံတိုက်ခွဲဖြစ်တဲ့ ကလေး

၁၃၂

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

မြို့ တောင်ဖီလာတောရစာသင်တိုက်ရဲ့ တိုက်
တည်၂၅-နှစ်ပြည့် ငွေရတုအထိမ်းအမှတ်
ကုသိုလ်ပွဲနှင့်တွဲဖက်ပြီး တစ်ကြိမ်လုပ်ပေး
မယ်။ တောင်ဖီလာတောရနှင့် ဘုန်းကြီးအိုကြီး
ရဲ့ တိပိဋက,က နှစ်ချင်းတူနေတဲ့ဖွားဖက်ပဲ။
ပင့်သံဃာ ၂၅၀-ကျော်ပင့်ပြီး နှစ်စဉ်လုပ်ပေး
နေကျ စာအောင်ဆုနှင်းပွဲနှင့် တွဲဖက်လုပ်ပေး
မယ်လေ။

၂။ နောက်တစ်ကြိမ်က ကိုယ့်ရဲရဟန်းငယ်
ဘဝက ပညာသင်ကြားနေထိုင်ခဲ့တဲ့ မန္တလေး
မြို့ ရွှေကျင်နိကာယဗဟိုဌာနချုပ် မဟာ
ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်တွင်းမှာ နှစ်စဉ်ပြုလုပ်မြဲ
ဖြစ်တဲ့ ဂိုဏ်းလုံးဝန်ဆောင်သံဃာ့စည်းဝေးပွဲ

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၃၃

နှင့် တွဲဖက်ပြီးလုပ်မယ်။ ကိုယ်က သီးခြားပင့်
နေစရာမလိုပဲ စည်းဝေးပွဲအတွက် တစ်နိုင်ငံ
လုံးက ကြွလာကြတဲ့ ဂိုဏ်းလုံးဝန်ဆောင်
သံဃာ ၁၅၅-ပါးကို တစ်နေရာတည်းမှာ
စုပေါင်းလှူလိုက်ရုံပဲလေ။

၃။ နောက်ပြီး မိမိ စီမံအုပ်ချုပ်နေထိုင်တဲ့
ရန်ကုန်မြို့ ဗဟန်း မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်ရဲ့
၅၁-နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်ကုသိုလ်ပွဲနှင့် တွဲ
ဖက်လုပ်ပေးမယ်။ တရားပွဲ (၅)ည ကျင်းပပေး
မယ်။ နိုင်ငံကျော် ဓမ္မကထိကဆရာတော် (၅)
ပါးပင့်ပြီး တရားအလှူပေးလှူမယ်။ ပင့်သံဃာ
၆၀၀-ကျော်ပင့်ပြီး နှစ်စဉ်လုပ်နေကျ စာအောင်
ဆုပေးပွဲနှင့် တွဲလုပ်ပေးရုံပေါ့။

၄။ ပြီးတော့ ကိုယ့်ရဲ့ညာမဏောဘဝက ပညာ သင်ကြားနေထိုင်ခဲ့တဲ့ ဂန့်ဂေါမြို့နယ် (ယော နယ်) ကန်တောရကျောင်းတိုက်တွင်းမှာ နှစ် စဉ်ပြုလုပ်မြဲဖြစ်တဲ့ ဝိနယဓမ္မစာတော်ပြန်ပွဲ နှင့်တွဲဖက်ပြီးလုပ်မယ်။ ၄-နေရာပေါင်းတော့ ပင့်သံဃာ (၁၀၀၀)ကျော်လောက် ရှိမှာပါပဲ။

လူ့ဘဝရှင်ရဟန်းဘဝမှာ ကုသိုလ်ရတာ လောက် အားတက်ကြည်နူးစရာကောင်းတဲ့ အလုပ် ဘာမှမရှိပါဘူး။ ကိုယ်လဲကုသိုလ်ရ သူလဲဝမ်းသာစေတဲ့ ကောင်းမှုအလုပ်နဲ့ပဲ ပြည့်စုံလုံလောက်နေတာကြောင့် အပိုပကာ သနအလုပ်တွေထည့်ပြီး ချဲ့နေဖို့မလိုပါဘူး။ ပြုလုပ်ပြီး ပြုလုပ်ဆဲ ပြုလုပ်လတံ့ဖြစ်တဲ့

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၃၅

ကောင်းမှုတရားကိစ္စများသာ စိတ်ထဲမှာထည့်
လိုက်တိုင်း တွေးလိုက်တိုင်း စိတ်အားပြည့်ဝ
တက်ကြွစေနိုင်တဲ့ အတွေးခံအလုပ်များဖြစ်ပါ
တယ်။ ကိုယ်လဲကုသိုလ်တိုးရ သူလဲဝမ်းသာရ
တဲ့ ကောင်းမှုပွဲဖြစ်မှလဲ “ကုသိုလ်ပေါင်းစု
ငွေရတု” “မေတ္တာပေါင်းစု ငွေရတု” အစစ်ဖြစ်
သွားမှာပေါ့။

အားလုံး အဆိုးကင်းဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ

ဘိဝိဋ္ဌကယောဆရာတော်

မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံပါဠိတက္ကသိုလ်

နန္ဒဝန်လမ်း၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

၁၃၇၁-ခု၊ ဝါခေါင်လ (၂၀၀၉-ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ)

ရန်ကုန်မြို့၊ ဗဟန်း၊ နန္ဒဝန်လမ်း
မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံပါဠိတက္ကသိုလ်ရွှေကျင်တိုက်သစ်ကြီး ၏

ဦးစီးပဓာန မဟာနာယက

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ တိပိဋကဓရ၊
တိပိဋကကောဝိဒ၊ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက၊
သကျသီဟ၊ စေတီယဂဏ၊ အစိုးရဓမ္မာစရိယ၊

ပါဠိပါရဂူ၊ အဂ္ဂမဟာအကျော်

ယောဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသိရိန္ဒာဘိဝံသ ၏

တိပိဋကဓရ၊ တိပိဋကကောဝိဒ

ဘွဲ့တံဆိပ်ရတော်မူသည့်

နှစ်ပေါင်း (၂၅)နှစ်မြောက် ငွေတုမင်္ဂလာ

ထုတ်ဝေဒလ္လဂါတာ

ရေးသားဂုဏ်ပြုသူ

အရှင်ပညာသိရီဘိဝံသ

မင်္ဂလာဗိမာန်၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်

မန္တလေးမြို့။

၁။ (ဘဒ္ဒန္တ) သိရိန္ဒာဘိဝံသော၊

(သိရိန္ဒာ) ဘိ သိရိန္ဒရော။

(ဘိဝံ) သော ဘဂျသမ္ပန္နော၊

(သ) သီဝ ဘာတိ ဘာကရော။

သိရိန္ဒာဘိ သိရိန္ဒရော - တိပိဋကဓရ၊ တိပိ
ဋကကောဝိဒ၊ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက၊ သကျသီဟ၊
စေတိယင်္ဂဏ၊ အစိုးရဓမ္မာစရိယ၊ ပါဠိပါရဂူ၊
အဂ္ဂမဟာအကျော်၊ ကမ္ဘာပေါ်မကြုံဘူးအောင်၊

၁၃၈

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ဂုဏ်ထူးတွေအနန္တ အမှန်ရခဲ့၍၊ ကမ္ဘာထက်ဗွေ၊
ကနက်မြေဝယ်၊ ကျက်သရေအားလုံး၊ တရား
ဘုန်းဖြင့်၊ စုရုံးပိုင်သ၊ အစိုးရသဖြင့်၊ သာသနာ
ကျက်သရေဆောင်ဖြစ်တော်မူပေသော။

အဘိဝံသော - ပထမသံဂါယနာတင်၊
ဓုတင်ထေရသဘက်၌၊ တေဒဂ်ရအရှင်မဟာ
ကဿပမထေရ်ကြီးနှင့် ဝိနည်းဘက်ဆိုင်ရာ၊
ပြိုင်လာလျှင် ရှုံးလောက်အောင်၊ တစ်ကမ္ဘာလုံး
အတုမရှိ၊ ဥပါလိနွယ်ဝင်၊ ရွှေကျင်ဝိသုဒ္ဓါရုံ၊
မြတ်ဂုဏ်ကေဇ၊ ကန်တောရအဆက်အနွယ်၊
မပျက်ပြယ်ပဲ၊ စင်ကြယ်သော သာသနာ့အနွယ်
ဇာတ် မြင့်မြတ်လှပေသော။

အဘိဝံသော - မကွေးတိုင်း၊ ဂန့်ဂေါမြို့နယ်၊

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၃၉

လက်ပန်ရွာ၊ တေဇာထင်ပေါ်၊ ခမည်းတော်
ဥးရဲနိုင်၊ မယ်တော် ဒေါ်တုတ်ခိုင်၊ မိဘနှစ်ပါး
တို့မှ ပေါက်ဖွားစင်ကြယ်မြင့်မြတ်သော အမျိုး
အနွယ်ရှိတော်မူသော။ ဘဂျသမ္ပန္နော -
ရန်ကုန်မြို့ထက်ဗွေ၊ ကနက်မြေဝယ်၊ ကျက်
သရေရှိန်ဝါ၊ ထိန်ထိန်သာ၍၊ ဝတိန်သာလော၊
နိဗ္ဗာလောဟု၊ တွေးတောထင်မှား၊ စိတ်ဝင်စား
လောက်အောင်၊ ကြီးမားဖြိုးမောက်၊ တန်ခိုး
တောက်၍၊ မိုးဖောက်လုနီး၊ ကျောင်းမိမာန်
ကြီးတို့ကို၊ ဖန်တီးစီမံ၊ ရှေးအတိတ်ကံပြည့်စုံ၊
တန်ခိုးဂုဏ်ရှိတော်မူသော။

ဘဒ္ဒန္တသိရိန္ဒာဘိဝံသော - ရန်ကုန်မြို့၊
ထက်ဗဟို၊ တိပိဋကဓရ တက္ကသိုလ်ဟု ခေါ်ဆို

ထိုက်ပေ၊ ကျက်သရေပြည့်စုံ၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ
(ပါဠိတက္ကသိုလ်)ရွှေကျင်တိုက်ကြီး၏ ဥးစီး
ပဓာန၊ မဟာနာယက၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊
တိပိဋကဓရ၊ တိပိဋကကောဝိဒ၊ ဓမ္မဘဏ္ဍာ
ဂါရိက၊ သကျသီဟ၊ စေတိယင်္ဂဏ၊ အစိုးရ
ဓမ္မာစရိယ၊ ပါဠိပါရဂူ၊ အဂ္ဂမဟာအကျော်၊
အရှင်သီရိန္ဒာဘိဝံသ၊ မဟာထေရ်သာသနာ့
အာဇာနည် သက်တော်ရှည်အရှင်မြတ်ကြီး
သည်။ သဒ္ဓိဝိ ယစ - ကပ္ပဗ္ဗဃီ၊ ကမ္ဘာတည်
အောင်၊ တောင်ဆီမှင်ဆေး၊ သိကြားရေးသည့်၊
မြသွေးပုံနှိပ်၊ ယုန်တံဆိပ်ဖြင့်၊ ဂုဏ်ဟိတ်ပဝင်း၊
ရွှေလမင်းကြီးကဲ့သို့လည်းကောင်း။

ဘာကရောဝိယစ - ရောင်ခြည်အထောင်၊

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၄၁

အလင်းရောင်ဖြင့်၊ ဝင်းပြောင်ထိန်လင်း၊ ရှင်
နေမင်းကြီးကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဘာတိ -
ဤကမ္ဘာ အထက်ဗွေမှာ၊ ကြည်သဒ္ဓါ မက်မပြေ
အောင်၊ ကျက်သရေအရောင်အလင်းတို့ဖြင့်၊
ပြောင်ဝင်းတောက်ပတော်မူပါပေသတည်း။

ဘာတိ - သာသနာ့ထက်ကောင်းကင်မှာ၊
စက်ဒေါင်းယာဉ်နေလတနွန်းကဲ့သို့၊ တစ်ကမ္ဘာ
လုံးထက်ဗွေ၊ သမ္ဘာဘုန်းလက်ဝေ၊ အသာဆုံး
ကျက်သရေ၊ ကျက်သရေအညွန့်အဖူးတို့ဖြင့်၊
ကွန့်မြူးစံပယ်၊ တင့်တယ်တောက်ပတော်မူပါပေ
သတည်း။

၂။ (တိ) ပေဋကောကောသာရက္ခော၊

(ပိဋက) ဣယ ကောဝိဒေါ။

(ခ) မ္မဘဏ္ဍာဂါရိကောသိ၊

(ရ) ဝိနွှူဝ သုပါကဋော။

တိပေဋကော - ပိဋကတ်သုံးပုံ၊ အလုံးစုံ
ကို၊ အာဂုမ်ရွတ်အံ၊ အလွတ်ပြန်၍၊ ဓမ္မက္ခန်
စေတီ၊ နှလုံးသားမှာတည်လျက်၊ ဂုဏ်ရည်
ပြည့်ဝ၊ တိပိဋကဓရ၊ တိပိဋကကောဝိဒ၊
သာသနာ့ခေါင်ထိပ်၊ အောင်တံဆိပ်ရရှိခဲ့ပေ

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၄၃

သော။ ကော သာရက္ခော - ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း
ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ မြားမြောင်လှစွာ၊ ဗရား
ဟောဒေသနာ တရားရတနာ ဘဏ္ဍာတော်
တိုက်တို့ကို၊ သိမ်းပိုက်စောင့်ရှောက်နိုင်ပေထ
သော။

ပိဋကတ္တယ ကောဝိဒေါ - သုတ္တန်၊ ဝိနည်း၊
အဘိဓမ္မာ၊ လွန်စွာနက်နဲ ခက်ခဲဆန်းကြယ်၊
ကျမ်းပင်လယ်တို့ကို၊ အလွယ်တကူ၊ ပါရဂူ
မြောက်၊ တစ်ဖက်ကမ်းပေါက်ခဲ့သည့်၊ မုံသောက်
မာတင်၊ ပညာရှင်တစ်ဆူ၊ ပိဋကတ္တယပါရဂူ၊
နိကာယပါရဂူရရှိတော်မူသော။

မဟာထေရော - မြို့တော်ရန်ကုန်၊ ရွှေ
တိဂုံအနီးအရပ်၊ ဣတ္ထိသယ၊ တောင်ကလပ်တွင်၊

၁၄၄

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

အောင်ဓါတ်လက်ဝေ၊ မက်မပြေအောင်၊ ကျက်
သရေပြည့်စုံ၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ (ပါဠိတက္ကသိုလ်)၊
ရွှေကျင်တိုက်ကြီး၏၊ မကိုဋ်ထီးသရဖူ၊ ပိဋ
ကတ္တယပါရဂူ၊ ဇေမ္မူထင်ပေါ်၊ ယောဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္တသိရိန္ဒာဘိဝံသ မဟာထေရ် သက်တော်
ရှည် အရှင်မြတ်ကြီးသည်။

ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကော - ဗရားရှင်ရွှေလက်
ထက်က၊ တေဒင်္ဂါးတန်၊ ဘွဲ့ထူးခံသည်၊ ဓမ္မ
ကုန္ဒာပေါင်းရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ မြားမြောင်
လှစွာ၊ တရားဘဏ္ဍာတော်တိုက်တို့ကို၊ သိမ်း
ပိုက်ပိုင်သ၊ အစိုးရသည်၊ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက
ဘွဲ့ထူးရသည်၊ ဗုဒ္ဓညီဖွား၊ အရှင်အာနန္ဒာ
မထေရ်ရှင်တစ်ပါးကဲ့သို့၊ ထင်ရှားကြည်နူး၊ ဓမ္မ

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၄၅

ဘဏ္ဍာဂါရိက၊ ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူး ဆွတ်ခူးရရှိ
တော်မူသည်။

အာသိ - ကမ္ဘာ့တိုင်းတစ်ခွင် သာသနာ့
သမိုင်းအစဉ်၌၊ နှိုင်းယှဉ်စရာမကြုံဖူးအောင်၊
ဂုဏ်ထူးသစ်လျော်၊ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။

(သာသနဒွဇော) - သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ
သာသနာဝယ်၊ သိက္ခာသုံးတန်၊ သာသနာ့အောင်
လံတို့ကို၊ နာနိမိမ့်မြင့် ဖြိုးဖြိုးတင့်အောင်၊ ဝင့်
တလူလူ၊ လွှင့်ထူတော်မူနိုင်သည်ဖြစ်၍။

ရဝိန္ဒူဝ - ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသား ရှင်လူများ
တို့၊ ရှုစားမဝ၊ ရောင်ထွန်းပသည့်၊ ကမ္ဘာတန်
ဆာ နေ လ စကြာရတနာကဲ့သို့။

သုပါကဇော - ကမ္ဘာ့ခေါင်ထိပ်၊ သာသနာ့

၁၄၆

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

အောင်တံဆိပ်တို့ဖြင့်၊ ရောင်ဖိတ်လက်ဝေ၊
မက်မပြေအောင်၊ ကျက်သရေရောင်မြင့်မား၊
ဂုဏ်ဝင့်ကြွားကာ၊ ထင်ရှားကျော်ကြားတော်
မူပါပေသတည်း။

၃။ သာရိပုတ္တော အာနန္ဒောနော၊
ဥပါလိနော နန္ဒကီယော။
ဘဒ္ဒန္တ သိရိန္ဒဘိဝံသော၊
ဧသောထေရော တိပေဋကော။

ဧသောထေရော - သုတ္တန်၊ ဝိနည်း၊ အဘိ
ဓမ္မာ၊ သုံးဖြာသတ်မှတ် ပရိယတ်ဟု ပိဋကတ်
သုံးပုံ၊ အလုံးစုံကို၊ အာဂုမ်ရေးဖြေ၊ မေးလေသမျှ၊
မကျန်ရအောင်၊ ပထမအောင်ပန်း၊ ဆွတ်လှမ်း
ပန်ဆင်၊ ထိုသာသနာ့အာဇာနည် မထေရ်ရှင်

သည်ကား။

သာရိပုတ္တောနော - အဘိဓမ္မာကျမ်းစာ
ဒေသနာတို့ကို မြတ်စွာဗုဒ္ဓ ဟောဖော်ပြသည့်၊
တေဒဂ်ရထိပ်ခေါင်၊ အဘိဓမ္မဆောင်သည့်၊
ဥသျှောင်အချုပ်အခြာ၊ တရားဗိုလ်ချုပ်ကြီး၊
အရှင်သာရိပုတ္တရာပင် ဖြစ်လေတော့သလော။
အာနန္ဒောနော - ဗရားဟော ဓမ္မက္ခန္ဓာ၊ မြတ်ကျမ်း
ဂန်တို့ကို၊ မကျန်လုံးစုံ၊ နှုတ်မှာငုံလျက်၊ အာဂုမ်
ကျေညက်၊ တေဒဂ်ငါးတန်၊ ဘွဲ့ထူးခံသည့်၊ အာ
နန္ဒာမည်ခေါ် မထေရ်ကျော်ပင် ဖြစ်လေ
တော့သလော။ ဥဒါဟု - ထိုသို့မဟုတ်ပါမူကား။

ဥပါလိနော - ဝိနည်းဘက်ဆိုင်ရာ၊ ပြိုင်လာ
လျှင်ရှုံးလောက်အောင်၊ တစ်ကမ္ဘာလုံးအတုမရှိ၊

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၄၉

ဥပါလိခေါ်၊ တေဒဂ်ရမထေရ်ကျော်ပင် ဖြစ်လေ
တော့သလော။ ဣတိ - ဤသို့၊

အနုသင်္ကိယော - ပထမသံဂါယနာတင်၊
ရှေးယခင်ဇာတ်လမ်းကို၊ မပြတ်တမ်းတ၊ သတိရ
ပြီး စိတ်ကဝင်စား အထင်မှားအပ်ပေလော။

ဧသောထေရော - မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
က ကျင်းပဆင်နွှဲ တိပိဋကဓရ စာမေးပွဲတွင်
ထူးကဲထိပ်က၊ တိပိဋကဓရ တံဆိပ်ရခဲ့ပေသော၊
သာသနာ့အာဇာနည်၊ ထိုမထေရ်သည်ကား။

တိပေဋကော - သုတ္တန်၊ ဝိနည်း၊ အဘိ
ဓမ္မာ လွန်စွာနက်နဲ၊ ခက်ခဲဆန်းကြယ်၊ ကျမ်း
ပင်လယ်တို့ကို၊ အလွယ်တကူ၊ ပါရဂူမြောက်၊
တစ်ဖက်ကမ်းပေါက်ခဲ့၍၊ အံ့လောက်ဖုံဖုံ၊

ပိဋကတ်သုံးပုံအောင်ပွဲရ၊ တိပိဋကဓရ၊ တိပိဋက
ကောဝိဒ၊ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက ဖြစ်ပေသော။

ဘဒ္ဒန္တသိရိန္ဒာဘိဝံသော - မြို့တော်ရန်ကုန်၊
ရွှေတိဂုံအနီးအရပ် (ဣန္ဒာသယ)တောင်ကလပ်
ဝယ်၊ အောင်သကတ်ဖြင့်၊ အောင်ဓါတ်ပန်ဆင်၊
အောင်ပလ္လင်ဝယ်၊ အောင်မြင်ပြည့်စုံ၊ မဟာ
ဝိသုဒ္ဓါရုံ၊ ရွှေကျင်တိုက်သစ်၌၊ နှစ်ခြိုက်ရွှင်ပျော်၊
ယောဆရာတော် အရှင်သိရိန္ဒာဘိဝံသသည်။

အာသိ - ပိဋကတ္ထယပါရဂူ၊ နေတဆူပမာ
နှုန်းလောက်အောင်၊ တစ်ကမ္ဘာလုံးထက်ဘွေ
သမ္ဘာဘုန်းလက်ဝေ၊ အသာဆုံးကျက်သရေ၊
ကျက်သရေမြင့်မား၊ ဂုဏ်ဝင့်ကြွားလျက်၊ ထင်ရှား
မသွေ၊ ဖြစ်တော်မူပါပေသတည်း။

၄။ ထေရဿ ဝိရယုဿဝေါ၊
ကာလော ဒွါန မတိက္ကမီ။
မဟာမဟံ မယံ ကုမ္ပ၊
တိပေဋ္ဌ ကာ ဘိပ္ပလနံ။

ထေရဿ - သီလကိုအစဉ်ဖြည့်၊ သမာဓိ
ယှဉ်ကာ၊ ပညာမှာမနှိုင်းအပ်၊ ဂိုဏ်းမြတ်
ရွှေကျင်၊ အသရေလွင်၍၊ နေအသွင် လ၊တန့်နံ၊
တစ်ကမ္ဘာလုံးကျော်မော်၊ ယောဆရာတော်ဟု၊
ထင်ပေါ် ကျော်ကြား၊ တိပိဋကဓရ တိပိဋက

ကောဝိဒ၊ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက၊ ရန်ကုန်ဝိသုဒ္ဓါရုံ
ရွှေကျင်တိုက်သစ် ဆရာတော်ဗရား၏။

ဝိဇယုဿဝေါ - နိုင်ငံတော်အစိုးရမင်းတို့
က ကျင်းပဆင်နွှဲ ၁၃၄၆-ခု (၃၇)ကြိမ်မြောက်၊
တိပိဋကဓရ ရွေးချယ်ရေးစာမေးပွဲတွင်၊ ထူးကဲ
ထိပ်က၊ တိပိဋကဓရ၊ တိပိဋကကောဝိဒ
အောင်တံဆိပ်ရခဲ့သည့် သာသနာ့အောင်ပွဲကြီး
ကျင်းပခဲ့ရာဖြစ်သော။ ဝါ - ထီးဖြူတော်
သုံးလက်၊ ကနက္ကဒဏ်၊ ရိုးဝါခံလျက်၊ သာသနာ့
အောင်လံ၊ ရောင်လှုံတင့်တယ်၊ သဘင့်အလယ်
တွင်၊ ဆင်စွယ်ယပ်ဝန်း၊ မော်ကွန်းစိုက်ထူ၊
ရယူပိုင်သ၊ တိပိဋကဓရ၊ တိပိဋကကောဝိဒ၊
သာသနာ့ခေါင်ထိပ်၊ အောင်တံဆိပ်ရခဲ့သည့်

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၅၃

သာသနာ့အောင်ပွဲကြီး ကျင်းပတော်မူခဲ့သော။

ကာလော - တိပိဋကဓရ၊ တိပိဋကကောဝိဒ၊

ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက၊ သာသနာ့အာဇာနည်၊ မဟာ

ထေရ်ဟု၊ ကမ္ဘာပြည်လွှမ်းကျော်၊ သက်တမ်း

တော်အချိန်အခါ မင်္ဂလာအခါကာလသည်ကား။

အဒ္ဓါနံ - တရားဟောရင်းစာချ၊ စာချရင်း

တရားအားထုတ်၊ သာသနာ့လုပ်ငန်း၊ မဆုတ်

တမ်းလျှင်၊ ကြိုးပမ်းအားသစ် (၂၅)နှစ်သက်

တမ်းကို။ အတိက္ကမီ - သက်ရှည်ကျမ္ဘာ၊ စိတ်

ချမ်းသာ၍၊ လိုရာဆန္ဒ၊ ကြံသမျှတို့၊ အမြန်

ခဏပြီးမြောက်၊ သိဒ္ဓိပေါက်ကာ လွန်မြောက်

ခဲ့ပါပြီ ဗရား။

တဿာ - ထိုသို့လျှင် ကျေးဇူးရှင်ယော

၁၅၄

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

ဆရာတော်ဗုဒ္ဓကဏ္ဍိယကြီး၏။ တိပိဋကဓရ၊ တိပိဋက
ကောဝိဒ၊ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက၊ ဘွဲ့ထူးရခဲ့သည့်၊
ကာလသက်တမ်း၊ တွက်မှန်းချိန်ထောက်
(၂၅)နှစ်မြောက် ဆိုက်ရောက်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါသော
ကြောင့်။ ဒါနိ - ၁၃၇၁-ခု၊ ရတုဟေမာန်၊
လေပြန်ဖောက်ဆဲ၊ ပေါက်လဲဝံ့စီ၊ ကံရာသီဟု၊
ခါညီဆိုမြဲ၊ တပို့တွဲလွန်း(၁၀)ရက်၊ တစ်သက်
မမေ့၊ တိပိဋကဓရအခါတော်နေ့ ရောက်လာ
ယွှအခါ၌။

မယံ - သာသနာစက်ရှိန်၊ လက်လက်
ထိန်ဖို့၊ ဂိုဏ်းသိရတင့်ရေး၊ ပစ္စည်းလေးဖြင့်၊
အားပေးချီးမြှောက် စောင့်ရှောက်ပြည့်စုံ၊ မဟာ
ဝိသုဒ္ဓိရုံ၊ ဆွမ်းကွမ်းဆိုင်ရာ ဒါယကာ ဒါယိကာမ

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၅၅

အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည်။ တိပေဋ
ကာဘိပူဇနံ - ရွှေငွေမြဖလံ၊ ရောင်လျှံဝင်းစို၊
ရွှေမြင့်မိုရ် အပြန်မကပေသည့်၊ အနန္တအဖုံဖုံ၊
ကျေးဇူးဂုဏ်နှင့်၊ ပြည့်စုံကျော်ကြား၊ ယော
ဆရာတော်ဗရား၏၊ တရားတော်မြတ်ဓမ္မစေတီ၊
နှလုံးသားမှာတည်၍၊ ဂုဏ်ရည်စုပေါင်း၊ ရှစ်
သောင်းလေးထောင်၊ မြားမြောင်လှစွာ၊ ဓမ္မ
ခက္ခန္ဓာလုံးစုံ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံကို၊ အာရုံရည်မှန်း၊
လှူဒါန်းပူဇော်ရာဖြစ်သော။

မဟာမဟံ - သာသနာတစ်ခေတ်၊ သမ္ဘာ
သစ်၍၊ တစ်ရာနှစ်မင်္ဂလာ၊ ရတနာအတိ၊ ကမ္ဘာ
သီအောင် တစ်ရာပြည့်အကြို၊ ခေါ်ဆိုထိုက်ပေ၊
ကျက်သရေဝေစု၊ အခြေပြုသည်၊ ငွေရတုခေါ်

၁၅၆

တိပိဋကယောဆရာတော် ၏

အောင်ပွဲတော်ကြီးကို။

ကုမ္မကရောမ - သက်တော်ရာကျော် ရှည်
ပါစေကြောင်း၊ အောင်ဆုတောင်းကာ၊ စုပေါင်း
ကော်ရော်၊ အတူပျော်ကာ၊ ပူဇော်ကျင်းပကြပါ
ကုန်သည် အရှင်ဘုရား။

ကုမ္မ - ထူးလှသည့်ဆရာရှင်၊ ဖူးမဝ
ထားစဉ်၊ ဥးချပဏာတင်၊ မြူးကြွသဒ္ဓါရွှင်၊
သဒ္ဓါရွှင်ရွှင် ကြည်စိတ်လုံ့ပြီး၊ ပြည်နိဗ္ဗာန်အတူ
မြန်းရန်ဖို့၊ လှူဒါန်းပြုလုပ်ကြပါကုန်သည်အရှင်
ဘုရား။

၅။ သာသနံ ပါလယံ နိစ္စံ၊
ဌာတံ ပရောသတံ သမံ။
ဝါစယံ ဘာသယံ ဓမ္မံ၊
ဇယတံ စက္ကမာဝဟံ။

မဟာထေရ - ရန်ကုန် မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ၊
ကမ္ဘာတုန်အောင်၊ သမ္ဘာဂုဏ်ကဲမောက်၊ ရဲရဲ
တောက်ပါရမီ၊ ကမ္ဘာပြည်ကျော်မော်၊ ယော
ဆရာတော်ဟု၊ ထင်ပေါ်ကျော်ကြား၊ တိပိဋကဓရ၊
တိပိဋကကောဝိဒ၊ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက၊ ယော

ဆရာတော်ကြီးဗရား။ တုဝံ - အမျိုးဘာသာ
သာသနာနှင့်၊ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသား၊ အကျိုး
များကို၊ လိုလားနှစ်သက်၊ အဘက်ဘက်မှ၊
တိုးတက်ရှေ့ဆောင်၊ ဂုဏ်ရောင်ထင်ရှား၊ အရှင်
ဗရားသည်။ သာသနံ - ရှင်တော်ဗရား၊ ကိုယ်
တော်စားဟု၊ တည်ထားခဲ့ရာ၊ သုံးဖြာသတ်မှတ်၊
သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို။ ပါလယံ -
ပါလယန္တော - ပထမသံဂါယနာတင်၊ မဟာ
ကဿပထေရ်အရှင်တို့လို၊ ချစ်ရှင်မြတ်စွာ၊
သာသနာကို ကမ္ဘာမှာခရီးရောက်အောင် ချီး
မြှောက်စောင့်ရှောက်တော်မူလျက်။ ပရော
သတံသမံ - သက်တော်(၆၇)နှစ်၊ ရောက်ပြီ
ဖြစ်လည်း၊ ပျိုမျစ်နုနယ်၊ ယွှာအရွယ်မှ၊

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၅၉

နောင်ဝယ်တစ်ခေတ်၊ တစ်ဖန်သစ်၍၊ အနှစ်
တစ်ရာကျော် ကာလပတ်လုံးသာလျှင်။

နိစ္စံ - “ဇရာယ ပဋိကမ္မံ ကာတံ ဝဇ္ဇတိ”
ပါဠိအရ၊ အရွယ်မအို၊ ပျိုထက်ပျို၍၊ ယွ၊
လိုကျမ္ဘာ၊ စိတ်ချမ်းသာလျက်၊ စာဝါပို့ချ၊ တရား
ဟောပြု၍၊ လောကဓမ္မတာ၊ မအိုပါပဲ ဇရာဗျာဓိ၊
အနာမရိပဲ ပကတိအမြဲတိုင်းသာလျှင်။

ဌာတံ - ဌာတု - အနုရုဒ္ဓါ ထေရ်မဟာနှင့်
အနာမဲ့သူ၊ ရှင်ဗာကူတို့လို ရာပြုသက်တမ်း၊
ကျော်ကာလွမ်းပြီး၊ အမြဲတမ်းရွှင်ပျော်၊ သက်
တော်ရာကျော်ရှည်ကာ၊ တည်မြဲပါစေသတည်း။

ဓမ္မံ - နိကာယ်ငါးရပ်၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ၊
အလုံးစုံသတ်မှတ်၊ ပရိယတ်တရားတော်ကို။

ဝါစယံ- ဝါစယန္တော - သာသနာတည်မှု၊
အရှည်ရှု၍၊ သောတုဇနအများ၊ စာသင်သားတို့
အား၊ သင်ကြားပို့ချ၊ လမ်းညွှန်ပြတော်မူပြီးလျှင်။
ဓမ္မံ - နိဗ္ဗာန်ခရီး၊ တစ်ကြောင်းတည်းဖြင့်၊ အပြီး
ရောက်ရန်၊ အသိမြန်သည့်၊ သတိပဋ္ဌာန်ခေါ်
ဝိပဿနာတရားတော်ကိုလည်း။

ဘာသယံ - ဘာသယန္တော - ခန္ဓာအရှိ၊
ဉာဏ်မှာသိ၍၊ သန္တိသုခ၊ အမတဗိမာန်၊ မြတ်
နိဗ္ဗာန်ကို၊ အမြန်ရောက်အောင်၊ ပို့ဆောင်ညွှန်
ကြား၊ တရားပြတော်မူသည်ဖြစ်၍။

စက္ကမာဝဟံ - ပရိယတ်အပြင်၊ ပတိပတ်
ယှဉ်၍၊ ချစ်ရှင်မြတ်စွာ၊ သာသနာကို၊ ကမ္ဘာမှာ
ခရီးရောက်အောင်၊ ချီးမြှောက်ဆောင်ရွက်

လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ

၁၆၁

တော်မူပြီးလျှင်။

ဇယတံ - ဇယတု - ရာပြည့်ရာကျော်
ဆရာတော်ဟု၊ ကမ္ဘာပေါ်မကြုံဖူးအောင်၊ ဂုဏ်
ထူးသစ်လွင် အောင်မြင်ပါစေသတည်း။

ဇယတု - ကမ္ဘာ့ခေါင်ယံ မြင့်အင်္ဂုပေါ်တွင်၊
သာသနာ့အောင်လံလွှင့်ထူပြီး၊ ဝင့်တလူလူ၊
အခေါင်ဆိုက်အောင်၊ အောင်မကိုဋ်သရဖူ၊
ဆောင်းတော်မူကာ၊ ဇမ္ဗူခေါင်ထိပ်၊ အောင်
တံဆိပ်တို့ဖြင့်၊ အောင်ဘိသိက်ပန်ဆင်၊ မြန်
တခွင်စံတင်ဖို့၊ အမှန်ပင်အောင်မြင်တော်
မူနိုင်ပါစေသတည်း။

တိပိဋကယောဆရာတော်၏ ထုတ်ဝေပြီးသည့်
ဓမ္မလက်ဆောင်စာအုပ်များ

- ၁။ စိတ်ထိန်းကိရိယာ
- ၂။ ဘဝလမ်းညွှန်
- ၃။ သာဓု ၄-ပါး မြတ်တရား
- ၄။ အပေါင်းလက္ခဏာ
- ၅။ အနှစ်ထုတ်ယူ စွမ်းတဲ့လူ
- ၆။ ကံကိုထိန်းချုပ် စိတ်ခလုတ်
- ၇။ စိတ်ဓါတ်ကိုဖြင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်
- ၈။ ကိုယ့်လမ်းကိုယ်လျှောက် ကောင်းရာ
ရောက်
- ၉။ အချိန်တန်ဖိုး လူတန်ခိုး
- ၁၀။ ဘဝတစ်ကွေ့ ခဏတွေ့

- ၁၁။ ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ခပ်သုတ်သုတ်
၁၂။ တရားအသိ လူမျက်စိ
၁၃။ မေတ္တာပန်းခိုင် ၃-ပွင့်ဆိုင်
၁၄။ နှလုံးသားဝယ် ဘုရားတည်
၁၅။ အေးမြရွှင်ပြုံး လူနှလုံး
၁၆။ လူ၏စွမ်းအား မြတ်တရား
၁၇။ ကိုယ့်ကိုကိုယ်ချစ် လူအစစ်
၁၈။ အသိမှန်ကန် ကိုယ့်ဖို့ကျန်
၁၉။ တရားကျေးဇူး စွမ်းရည်ထူး
၂၀။ သူ့ကိုစောင့်ရှောက် ကိုယ့်ဂုဏ်မြောက်
၂၁။ ကျန်းမာရွှင်လန်း မေတ္တာစွမ်း
၂၂။ မေတ္တာလက်တွဲ ရာပြည့်ပွဲ
၂၃။ ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဥစ္စာထုပ်
၂၄။ ဘဝဝေစု မြတ်ကောင်းမှု

- ၂၅။ တရားဆောင်သူ စိတ်မပူ
၂၆။ အား
၂၇။ ယော
၂၈။ မွေးနေ့မင်္ဂလာရတနာ
၂၉။ ၄၅-နှစ် တရားသက်
၃၀။ နှစ်လေးဆယ်ငါး တရားအချုပ်
၃၁။ လူ့အလှဆုံး စိန်တစ်လုံး
၃၂။ မေတ္တာနှလုံး အလှဆုံး
၃၃။ မေတ္တာလွှမ်းခြုံ ဘေးရန်လုံး
၃၄။ အလှူကျေးဇူး စွမ်းရည်ထူး
၃၅။ နှုတ်+ဆက် = မင်္ဂလာ
၃၆။ မေတ္တာတရား လူ့စွမ်းအား
၃၇။ အကုန်အရ လူ့ဘဝ
၃၈။ မီးသတိပြု

- ၃၉။ မေတ္တာကျေးဇူး စွမ်းရည်ထူး
၄၀။ ၄၅-ဝါ သာသနာ
၄၁။ လူအား
၄၂။ လူ၏စွမ်းအား ပတ္တမြား
၄၃။ စိတ်ကောင်းထားက မိတ်ကောင်းရ
၄၄။ အချစ်ဆုံးဆွေမျိုး
၄၅။ ဧည့်သည်
၄၆။ ၄၅-နှစ် ရဟန်းသက်
၄၇။ စိတ်အေးစရာ သာသနာ
၄၈။ တစ်ခါလာလဲ ဒါပါပဲ
၄၉။ လူ့ဘဝထဲ စာမေးပွဲ
၅၀။ ခန္ဓာကိုယ်ထဲ ဘောလုံးပွဲ
၅၁။ ဘဝတစ်ခေါက် ခြောက်ဆယ့်ခြောက်
၅၂။ ယနေ့အလုပ် ယနေ့လုပ်

- ၅၃။ အဘိဓမ္မာ သိစရာ
၅၄။ ဝိသုဒ္ဓါရုံ ခွင်ခါကြံ့ကြိုက် စာသင်တိုက်
၅၅။ ဓာတ်
၅၆။ ဘဝကိုဆောင် အလင်းရောင်
၅၇။ လူသားမေတ္တာ ဤကမ္ဘာ
၅၈။ ဆရာကျေးဇူး စွမ်းရည်ထူး
၅၉။ သတိကိုင်စွဲ နှုတ်ဆက်ပွဲ
၆၀။ ဦးကောသလ္လတစ်ဘဝ ပေါ်ရတောင်ဖီလာ
၆၁။ သတိမေတ္တာ သူငါစုပေါင်း အကုန်ကောင်း
၆၂။ ယခုအလုပ် ယခုလုပ်
၆၃။ ဒီအတိုင်းပါပဲ
၆၄။ သုံးပါးမြတ်စွာ ရတနာ
၆၅။ ချစ်ခင်ညီညာ ပေါင်းတာမှန်မှ ငြိမ်းချမ်းရ
၆၆။ ဒီတစ်ခါလဲ ဒီတိုင်းပဲ
၆၇။ ပေါင်းတာမှန်မှ ကောင်းတာရ

၆၈။ ခဏတုန်းထား ၄-ဘီးကား

၆၉။ ကိုယ့်ဟာနဲ့သာ ကိုယ်နေပါ

၇၀။ ကိုယ့်ဟာကိုယ်သာ ရွေးယူပါ

၇၁။ နေကောင်းရဲ့လား

၇၂။ အသံဆန်းကြယ် အနှစ်ကြွယ်

၇၃။ မေတ္တာအစွမ်း စိတ်အေးချမ်း

ဓမ္မဒါနအလှူရှင်များ

- ၁။ ဆရာတော် အရှင်ပညိန္ဒ
သာသနာ့ဇေယျမင်္ဂလာစာသင်တိုက်
(၃-ထပ်ကျောင်း) နတ်ချောင်း၊ တာမွေ၊
ရန်ကုန်မြို့။
- ၂။ အရှင်ဆန္ဒာဓိက၊ ရွှေပါရမီတောရ၊
သထုံမြို့။
- ၃။ အရှင်ရာဇိန္ဒ (ရဝေန္တယံ၊ အင်းမ)
ဓမ္မရဝေတောရကျောင်းတိုက်
သယံဇာတကျွန်းကြီးရပ်၊ အောင်စည်းခုံစေတီ
လမ်း၊ မင်္ဂလာဒုံ၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၄။ အရှင်စက္ကိန္ဒ
ထေရဝါဒဓမ္မရောင်ခြည်ကျောင်းတိုက်
၄၂၊ မြောက်ဒဂုံ၊ ရန်ကုန်မြို့။

- ၅။ ဆရာကြီးဒေါ်ကုန္ဒနန္ဒီ၊
ဆရာကြီးဒေါ်ဥတ္တမနန္ဒီ
သက္ကနိမ္မိတာရံသီလရှင်စာသင်တိုက်၊
ကြားတောရလမ်း၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၆။ ဆရာကြီးဒေါ်ထေရီ
ခေမာရာမသီလရှင်စာသင်တိုက်
၃-လမ်း၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၇။ မကုလမဏိ၊ မမဂ္ဂစာရီ၊ ရွှေဝန်းကျောင်း၊
၁-လမ်း၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၈။ ဆရာကြီးဒေါ်ကေသာရီနှင့်တပည့်များ
သာသနမဉ္ဇရီ သီလရှင်စာသင်တိုက်၊
သုနန္ဒာလမ်း၊ မြောက်ဥက္ကလာပ၊
ရန်ကုန်မြို့။
- ၉။ ဦးတင်ဦး + ဒေါ်လှမြင့် မိသားစု
(ရွှေစင် ရတနာရွှေဆိုင်)
မကြီးကြီးလမ်း၊ စမ်းချောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

- ၁၀။ ဦးရှိန်ဝင်း + ဒေါ်ခင်ချိုဦး
သား-ကောင်းထိုက်ထွန်း(တက်လမ်း)
ဦးဝိစာရလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၁၁။ ဦးသန်းထွန်း + ဒေါ်ယဉ်ရှိန်၊
သား - ဒေါက်တာဘကောင်း၊
သမီး - ဒေါက်တာလဲ့ယဉ်မွန်
သီရိမင်္ဂလာလမ်း၊ ကမာရွတ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၁၂။ ဦးအောင်သိန်း + ဒေါ်လုံးတင် မိသားစု
ရှမ်းစုရပ်၊ မိုးကုတ်မြို့။
- ၁၃။ ဦးတူးမောင် + ဒေါ်ထားထားအေးမိသားစု
တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၁၄။ ဦးသန်းဆက်ဝင်း + ဒေါ်စိန်အေး၊
သား - မောင်သန်းထိုက်ဝင်း
ရွှေတောင်ကြားရိပ်သာ၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၁၅။ (ဦးအောင်သိန်း) + ဒေါ်တင်တင်မိသားစု
စုပေါင်းလမ်း၊ အင်းယားမြိုင်၊ ရန်ကုန်မြို့။

- ၁၆။ ဒေါက်တာကျော်ခိုင် + ဒေါ်စိန်ထွေး၊ သား
မောင်သက်တင်စိုး၊ မောင်ဇော်ဝင်းမောင်
ကမ္ဘာဇရိပ်သာ၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၁၇။ ဦးသန်း + ဒေါ်မိုးသူ မိသားစု
ကန်ရိပ်သာလမ်းမကြီး၊ ပဒေသာပင်
မြို့တော်၊ လှိုင်သာယာ၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၁၈။ ဒေါ်တိုးတိုးစိန်မိသားစု၊ ရေတာရှည်လမ်း
ဟောင်း၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၁၉။ ဦးဝင်းဆွေ + ဒေါ်တင်တင်ခိုင်
(မန်းရွှေလီ) မိသားစု
၃၆-လမ်း၊ ကွမ်းခြံ၊ မန္တလေးမြို့။
- ၂၀။ ဒေါက်တာဦးမြင့်သိန်း + ဒေါ်ခင်မျိုးဆက်
မိသားစု၊ အောင်လံမြို့။
- ၂၁။ ဒေါ်ခင်လေး (ကံချွန်) မိသားစု
ကန်ကြီးရပ်၊ အောင်လံမြို့။

- ၂၂။ ဗိုလ်မှူးကြီးစိုးနိုင်ဦး + ဒေါ်မာမာမြင့်
မိသားစု၊ မြစပယ်လမ်း၊ ပါရမီရိပ်သာ၊
ရန်ကင်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၂၃။ ဦးထွန်းလွင် + ဒေါ်ခင်လတ်ဦး
ဈေးလမ်း၊ မြေနီကုန်း၊ စမ်းချောင်း၊
ရန်ကုန်မြို့။
- ၂၄။ ဆရာမ မဟေမာလွင်၊ ဈေးလမ်း၊
မြေနီကုန်း၊ စမ်းချောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၂၅။ ကိုအာကာလွင်၊ ဈေးလမ်း ၊ မြေနီကုန်း၊
စမ်းချောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၂၆။ ဦးအောင်မြင့် + ဒေါ်သုခ၊ သား-ကိုသိန်းမြင့်
(အောင်သုခ)၊ အနောက်ရွှေဂုံတိုင်၊
ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၂၇။ (ဦးရှိန်) + ဒေါ်ပုလေး၊ သမီး-မချိုချိုဝင်း၊
မတင်အေးသန့် (သုခိတာ)
ရွှေတောင်ကြား(၁)၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

- ၂၈။ ဦးဝင်းမြင့် + ဒေါ်တင်တင်ရီ၊
သမီး - အိဇာဖြိုး ၊ အိမာတိုး
မောရဂီဝါရပ်၊ မန္တလေးမြို့။
- ၂၉။ ဆရာမ ဒေါက်တာမတင်ဝင်း၊ သမီး -
နန့်ချစ်ကြည်၊ မြန်မာ့ဂုဏ်ရည်အိမ်ရာ၊
အထက်ပန်းဆိုးတန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၃၀။ ဆရာမ ဒေါ်ခင်စောတင့်
သံလွင်လမ်း၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၃၁။ ဦးဇော်ဇော် + ဒေါ်ဌေးဌေးခိုင်မိသားစု
အင်းယားရိပ်သာလမ်း၊ မရမ်းကုန်း၊
ရန်ကုန်မြို့။
- ၃၂။ ဦးကျော်မြင့် + ဒေါ်တင်နွဲ့ မိသားစု
ဂ-ရပ်ကွက်၊ သာကေတ၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၃၃။ ဦးခင်မြင့် + ဒေါ်သန်းသန်းဝင်း၊
သမီး - မခင်ရတနာဝင်း
၄-ရပ်ကွက်၊ လှိုင်၊ ရန်ကုန်မြို့။

- ၃၄။ ဦးတင်ထူး + ဒေါ်နွဲ့နွဲ့ဝင်း၊
သား - မောင်ထူးအောင်ဝင်း၊
သမီး - မခင်စုစုဝင်း (ထူးရေခဲမုန့်)
အထက်ပုဇွန်တောင်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၃၅။ ဦးကျော်နိုင် + ဒေါက်တာဒေါ်ထားထား
ဘုတလင်ဆေးရုံ၊ ဘုတလင်မြို့။
- ၃၆။ ဒေါက်တာနိုင်ထွဋ်အောင် + ဒေါက်တာ
ဝေဝေရင်၊ သား - ရန်ငြိမ်းအောင်၊
မိုးမြတ်အောင်၊ ရွှေတောင်ကြား(၁)၊
ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၃၇။ ဦးမောင်မောင် + ဒေါ်စန်းစန်းဝင်းမိသားစု
စင်္ကာပူနိုင်ငံ။
- ၃၈။ ဦးထွန်းထွန်းဦး+ဒေါ်မာမာ၊ သမီး-မြတ်ပွင့်
ဖြူသင်း၊ ကမ္ဘောဇရိပ်သာ၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၃၉။ ဦးအောင်မြဲ နှင့် မြစ်သာမိသားစု
၃၇-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

- ၄၀။ ဦးဝင်းသိန်း + ဒေါ်ကြည်တာမြင့်၊
သား-နေဝင်းသိန်း၊ ဖြိုးဝင်းသိန်း၊
မြစပယ်လမ်း၊ ပါရမီရိပ်သာ၊ ရန်ကင်း၊
ရန်ကုန်မြို့။
- ၄၁။ ဦးကြင်စိန်၊ သမီး-မန္တယနီစိန်၊ မဥမ္မာစိန်၊
ဝင်္ကဘာရိပ်သာ၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၄၂။ ဦးထင်ကျော် + ဒေါ်စူစီစိန်
ဝင်္ကဘာရိပ်သာ၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၄၃။ ဒေါက်တာ ဒေါ်မြင့်မြင့်ကြီး၊
သား-ဒေါက်တာစိုးဝင်းဦး၊ သမီး-မသန္တာနိုင်၊
သံလွင်လမ်း၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၄၄။ မအေးအေးခင်
ပဏ္ဍိတလမ်း၊ လှိုင်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ၄၅။ ဦးကျော်စိုးသန့် + ဒေါ်ခင်အေးမော်
သား-မင်းမော်ခန့်၊ သမီး-ဆုမြတ်ထွေး၊
ဂုဏ်သီရိမိသားစု၊ သာကေတ၊ ရန်ကုန်မြို့။